

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
BIZNESA, VADĪBAS UN EKONOMIKAS FAKULTĀTE
VADĪBZINĀTNES NODAĻA

UZŅĒMUMA „X” ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

Development Strategy of Company „X”

BAKALAURA DARBS

Vadības zinību bakalaura studiju programmas
Organizāciju vadības apakšprogramma

Autors: Kristīne Veide
Studenta apliecības Nr.:VadZ001475
Darba vadītājs:lektore, Irina Rezepina

RĪGA 2017

ANOTĀCIJA

Bakalaura darbā „Uzņēmuma „X” attīstības stratēģija” autore iepazinusi ar grāmatvedības pakalpojumu nozari Latvijā, kā arī situāciju grāmatvedības ārpakalpojumus sniedošā uzņēmumā „X” un konstatējusi, ka uzņēmumam trūkst skaidras stratēģijas kā veiksmīgi attīstīties nākotnē. Autore veica nozares un uzņēmuma analīzi izmantojot SVID analīzi un Portera 5 spēku modeli, izstrādāja un izanalizēja vairākas iespējamās uzņēmuma attīstības stratēģijas un rekomendēja uzņēmumam ieviest vienu no tām. Autore arī konstatēja vairākus trūkumus uzņēmuma darbībā un piedāvāja veidus kā tos novērst.

ANNOTATION

Author of bachelor thesis „Development strategy of company „X”” has explored industry of accounting outsourcing services in Latvia and situation in company „X”. Author has concluded that company is missing clear development strategy. Author has performed industry analysis and analysis of company by using Porter’s 5 forces model and SWOT analysis, proposed several potential development strategies, performed analysis of those strategies and proposed company to introduce one of them. Author has also detected several problems in the company and proposed the ways to fix them.

SATURS

APZĪMĒJUMU SARAKSTS	5
IEVADS	6
1. PĒTIJUMA TEORĒTISKĀ BĀZE	10
1.1. Pētījumu metodes.....	10
1.2. Portera 5 spēku modelis.....	13
1.3. SVID analīze.....	14
1.4. Alternatīvo stratēģiju izvēle	15
2. UZŅĒMUMA UN NOZARES ANALĪZE	19
2.1. Nozares apraksts	19
2.2. Inovācijas un jaunu tehnoloģiju ienākšana grāmatvedības kārtošānā	30
2.3. Uzņēmuma SIA „X” apraksts.....	32
2.4. Nozares analīze izmantojot Portera 5 spēku modeli.....	38
2.5. SIA „X” SVID analīze.....	41
3. UZŅĒMUMA X ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA	47
3.1. Darbības paplašināšana Latvijas tirgū	47
3.2. Jaunu produktu ieviešana	48
3.3. Ieiešana globālajā tirgū.....	49
3.4. Uzņēmuma pārdošana.....	50
3.5. Rekomendētā attīstības stratēģija	52
SECINĀJUMI	54
PRIEKŠLIKUMI.....	56
IZMANTOTĀ LITERATŪRA UN AVOTI.....	58
PIELIKUMI.....	61
1.pielikums SIA „X” gada pārskats par 2014. gadu.....	61
2.pielikums SIA „X” gada pārskats par 2015. gadu.....	66
3.pielikums SIA „X” gada pārskats par 2016. gadu.....	72
4.pielikums SIA „Y” gada pārskats par 2014. gadu.....	80
5.pielikums SIA „Y” gada pārskats par 2015. gadu.....	86
6.pielikums SIA „Y” gada pārskats par 2016. gadu.....	91
7.pielikums SIA „Z” gada pārskati par 2014., 2015., 2016.gadu.....	99
8.pielikums SIA „W” gada pārskati par 2014., 2015., 2016.gadu.....	103

APZĪMĒJUMU SARAKSTS

BCG – Boston Consulting Group

CSP – Centrālā Statistikas Pārvalde

EK – Eiropas Komisija

IT – informācijas tehnoloģijas

LRGA - Latvijas Republikas Grāmatvežu asociācija

MVU – mazie un vidējie uzņēmumi

SEO – (Search Engine Optimization) optimizācija priekš meklētājprogrammām

SVID – stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze

VID – Valsts Ieņēmumu Dienests

PVN – Pievienotās vērtības nodoklis

EUR - euro

IEVADS

Tirgus ekonomikā ikviena uzņēmuma mērķis ir peļņas gūšana, tomēr mūsdienu dinamiskajā vidē, pastāvot straujām tehnoloģiju un uzņēmējdarbības vides izmaiņām, to ilgtermiņā nodrošināt kļūst aizvien grūtāk. Daudzi uzņēmumi nespēj pārorientēties un pielāgoties vides un uzņēmējdarbību ietekmējošo faktoru izmaiņām, un pielāgoties jaunajiem apstākļiem, tādēļ ir spiesti pārtraukt savu darbību. Pēc Lursoft datiem 2015. gadā Latvijā tika likvidēti 10 066 uzņēmumi, bet 2016. gadā jau 12 227 uzņēmumi, pie tam negatīvā tendence ar pieaugošo likvidēto uzņēmumu skaitu pastāv jau pēdējos četrus gadus. Lursoft apkopotā informācija liecina, ka biežākie iemesli darbības pārtraukšanai ir uzņēmējdarbības vides sakārtošana, VID un Uzņēmumu reģistram no reģistriem izslēdzot uzņēmumus, kuri ilgstoši neveic saimniecisko darbību, kā arī, nenoliedzami, dažādi individuāli iemesli, piemēram, neskaidrība par turpmāko uzņēmējdarbības regulējumu, sīvā konkurence, nespēja atkopties pēc krīzes, kā rezultātā daudzi nolēmuši slēgt savus uzņēmumus. [15] Tomēr jāņem vērā, ka arī ilgstošā saimnieciskās darbības neveikšana ir indikācija, ka uzņēmums ir saskāries ar situāciju, kad saimnieciskās darbības veikšanai zūd ekonomiskais pamatojums, kam par iemeslu var būt tādi faktori kā pārāk mazs tirgus, sarūkošs pieprasījums, augstas izmaksas, nepieciešamo resursu trūkums un citi iemesli. Iespējams, ka kļūda ir bijusi sākotnējā biznesa plāna, nepietiekamā tirgus izpētē vai arī pamatotas attīstības stratēģijas trūkumā.

Lai uzņēmums varētu veiksmīgi pelnīt un attīstīties ilgtermiņā, tam jābūt izstrādātai pārdomātai un ekonomiski pamatotai attīstības stratēģijai, kura tiek ņemtas vērā uzņēmuma stiprās un vājās puses, konkurence, tirgus situācija, kā arī attīstības tendences nozarē, kā arī tirgos kuros uzņēmums darbojas. Pareizi izvēlēta attīstības stratēģija palīdz uzņēmumam mērķtiecīgi virzīties uz nospraustajiem mērķiem un tos sasniegt, neskatoties uz uzņēmuma ārējās vides radītajiem šķēršļiem. [11, 17]

Pēc autores domām mazie un vidējie uzņēmumi bieži saskaras ar resursu un kompetenču trūkumu, tādēļ ne visiem uzņēmumiem ir izstrādāta kvalitatīva attīstības stratēģija. Tādējādi pieaug varbūtība, ka uzņēmums nespēs veiksmīgi atrast savu vietu tirgū, izturēt konkurenci un mainīgos ārējās vides faktoros, kā rezultātā būs spiests pārtraukt savu saimniecisko darbību. Tādēļ autore izlēma izpētīt kādu konkrētu uzņēmumu, kurš saskaras ar attīstības problēmām, veikt uzņēmuma un nozares analīzi un piedāvāt uzņēmumam stratēģiju biznesa attīstībai ilgtermiņā.

Viena no nozarēm, kurā šobrīd Latvijā darbojas vairāk nekā 7 600 komersantu un pašnodarbināto [20], tomēr spriežot pēc nozares profesionāļu un uzņēmēju teiktā, tajā

strādājošie uzņēmumi bieži saskaras ar problēmām, kuras rada biežās likumdošanas izmaiņas, sīvā konkurence, un kurā strādājošie pakalpojumus sniedzēji ne vienmēr ir pietiekami kvalificēti, lai spētu klientiem nodrošināt pienācīgu sniegto pakalpojumu kvalitāti, ir grāmatvedības ārpakalpojumu nozare. [21] Tādēļ autore izlēma savā darbā pētīt tieši šajā jomā strādājošu uzņēmumu.

Lai veiktu pilnvērtīgu pētījumu, nepieciešams iegūt datus ne tikai no publiski pieejamiem avotiem, bet arī pētāmā uzņēmuma iekšējos, nepublicētos datus un informāciju, tomēr vairums uzņēmumu ar šo informāciju nevēlas dalīties. Autorei izdevās atrast uzņēmumu, kura īpašnieks piekrita sniegt piekļuvi uzņēmuma iekšējai informācijai, kā arī piedalīties padziļinātajā intervijā un dalīties informācijā par nozares specifiku, konkurenci, nozarē izmantotajām tehnoloģijām. SIA „X” darbojas grāmatvedības ārpakalpojumu sniegšanas jomā, sniedzot konsultācijas un pilnu grāmatvedības pakalpojumu klāstu mazajiem uzņēmumiem. Uzņēmums orientējas uz vietējo Latvijas tirgu un tam ir vairāk nekā 7 gadus ilga pieredze darbojoties šajā nozarē.

Iepazīstoties ar situāciju pētāmajā uzņēmumā, autore konstatēja, ka uzņēmums saskaras ar būtiskām attīstības problēmām, pēdējos gados tā apgrozījums ir niecīgs, uzņēmums strādā ar minimālu peļņu, kas neļauj veikt ieguldījumus uzņēmuma attīstībai un, turpinoties šādai tendencei, pastāv risks, ka uzņēmums būs spiests pārtraukt savu darbību, tādēļ nepieciešams veikt izmaiņas šī uzņēmuma darbības stratēģijā, lai nodrošinātu tā turpmāku pastāvēšanu un attīstību ilgtermiņā.

Autore par darba mērķi izvirzīja izstrādāt stratēģiju uzņēmuma darbības turpināšanai. Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, autore izlēma veikt uzņēmuma iekšējo un ārējo analīzi un, balstoties uz tās rezultātiem, izstrādāt SIA X vairākas alternatīvas attīstības stratēģijas, tās izvērtēt un izvēlēties piemērotāko.

Darba gaitā autore iepazinās ar uzņēmuma vēsturi, darbības rezultātiem pēdējo gadu laikā, veica uzņēmuma iekšējo analīzi kā arī nozares analīzi, izvērtēja vairākas iespējamās uzņēmuma darbības stratēģijas.

Autores veikto pētījumu periods par uzņēmuma vēsturi un nozari ir 8 gadi. Šis periods ir izvēlēts, jo uzņēmums dibināts pirms 8 gadiem un autore vēlējās pilnvērtīgi izpētīt uzņēmuma vēsturi. Savukārt nozares un uzņēmuma finanšu rezultātu izpētē izmantoti pēdējo 3 gadu dati. Pēc autores domām 3 gadi ir pietiekami liels pētījuma periods, lai konstatētu būtiskākās

tendences uzņēmumā un nozarē, kā arī izdarītu prognozes un pieņēmumus par tendencēm nākotnē.

Darba veikšanai autore izmantoja vairākas pētījumu metodes. Autore pielietoja salīdzināšanas metodi un statistisko analīzi, lai pētītu pieejamos statistikas datus par nozari. Tāpat tika pielietota diskontētās naudas plūsmas tagadnes vērtības aprēķināšana pētāmā uzņēmuma pārdošanas vērtības noteikšanai, padziļinātā intervija ar uzņēmuma īpašnieku, darbiniekiem un vairākiem grāmatvedības nozares profesionāļiem, lai iegūtu detalizētu informāciju par pētāmo uzņēmumu un nozari, kā arī tajā pastāvošajām problēmām un iespējām. Autore pielietoja arī SVID analīzi un Portera 5 spēku modeli pētāmā uzņēmuma un nozares analīzei. Savukārt alternatīvo stratēģiju izstrādāšanai autore izmantoja Ansoffa matricu.

Darbs sastāv no 3 nodaļām. Pirmajā nodaļā autore iepazīstas ar stratēģijas izstrādāšanas teorētisko bāzi un izvēlas pētījumā izmantojamo metožu un modeļu kopumu lai varētu piedāvāt pētāmajam uzņēmumam alternatīvās stratēģijas. Darba otrajā nodaļā autore izpēta grāmatvedības ārpakalpojumu nozari Latvijā, iepazīstas ar pētāmo uzņēmumu un apkopo intervijās iegūto informāciju par grāmatvedības ārpakalpojumu nozari un pētāmo uzņēmumu. Izmantojot iegūto informāciju, autore veic Portera 5 spēku modeļa analīzi un SVID analīzi, lai izprastu mijiedarbību nozares uzņēmumu, klientu un piegādātāju starpā kā arī konstatētu problēmas un stiprās puses uzņēmumā, kas ļautu pilnvērtīgāk izvērtēt, kādā virzienā uzņēmumam labāk darboties. Darba trešajā nodaļā autore izstrādā un izvērtē vairākas alternatīvas stratēģijas uzņēmuma turpmākai attīstībai, tās analizē, lai izvēlētos piemērotāko no tām, kuru rekomendē izmantot pētāmajā uzņēmumā. Tāpat autore sniedz rekomendācijas par uzlabojumiem, kuri uzņēmuma darbībā būtu jāveic, lai piedāvātā stratēģija ļautu tam veiksmīgi attīstīties.

Ņemot vērā darba ierobežoto apjomu, autore darbā piedāvā un analizē tikai 4 iespējamās uzņēmuma attīstības stratēģijas. Autore kā alternatīvās stratēģijas izvērtē iespēju uzņēmuma darbības paplašināšanai un izvēršanai ārvalstu tirgos, darbības turpināšanu un paplašināšanu fokusējoties uz tirgus daļas palielināšanu Latvijas vietējā tirgū, jaunu un inovatīvu produktu un tehnoloģiju ieviešanu vietējā Latvijas tirgū, kā arī uzņēmuma pārdošanu.

Darbā tika izmantota teorētiskā literatūra angļu valodā, Latvijas Republikas normatīvie akti, CSP un citos avotos pieejamie statistikas dati, virkne elektronisko informācijas avotu, pētāmā uzņēmuma gada pārskati un nepublicētie materiāli. Tāpat darbā izmantoti arī autores veiktajās padziļinātajās intervijās ar uzņēmuma īpašnieku un nozares profesionāļiem iegūtā informācija.

Autores darba gaitā izdarītie secinājumi, kā arī autores piedāvātie priekšlikumi ir apkopoti darba beigās.

1. PĒTIJUMA TEORĒTISKĀ BĀZE

1.1. Pētījumu metodes

Pirms pētījuma praktiskās daļas uzsākšanas autore iepazīnās ar dažādiem teorētiskās literatūras avotiem un salīdzināja tajos pieejamo informāciju par pētījumu metodēm un biežāk pielietotajiem pētījumu modeļiem uzņēmuma stratēģijas analīzei, lai izvēlētos piemērotāko pētījuma metožu klāstu veicamajam darbam un – informācijas vākšanai par uzņēmumu un nozari, analīzes veikšanai, iespējamo uzņēmuma attīstības stratēģiju izstrādāšanai un piedāvāto stratēģiju izvērtēšanai.

Pētījumu metodes tiek iedalītas kvalitatīvajās un kvantitatīvajās metodēs. A.Parasuramans, D. Grevals un R. Krišmands kvantitatīvo pētījumu definē kā datu savākšanu, analīzi un interpretāciju, iesaistot noteiktu skaitu reprezentatīvu respondentu, uz savākto datu bāzes veicot aprēķinus un pēc tam interpretējot iegūtos rezultātus. [10, 178]

Savukārt O. Līdījs un P. Omrods piedāvā vienkāršāku definīciju – kvantitatīvā metode ir kvantificējamu datu savākšana un statistiska apstrāde, lai apstiprinātu vai apgāztu izvirzīto hipotēzi. [9, 14]

Autore piekrīt abām definīcijām un uzskata, ka tās viena otru papildina, un ļauj labāk izprast metožu pielietojuma iespējas.

Kvantitatīvās pētniecības metodes tiek iedalītas eksperimentālās, aprakstošās un salīdzinošās. Aprakstošās metodes tiek izmantotas gadījumos, kad tiek pētīta pašlaik eksistējoša situācija, aprakstošā metode identificē pētāmā fenomena atribūtus balstoties uz novērojumiem, vai pētīt korelāciju starp diviem vai vairāk fenomeniem. Savukārt eksperimentālajos pētījumos tiek veikta noteikta ietekme uz pētāmo objektu un tiek mērīti ietekmes radītie rezultāti. [9, 14]

Kresvela interpretācijā kvalitatīvā pētniecība tiek definēta kā holistiska pieeja, kura sevī ietver atklājumus, ļauj pētījuma veicējam dabīgos apstākļos iegūt detalizētus informāciju no pētījuma dalībnieku skatupunkta. Kvalitatīvais pētījums atbild uz jautājumiem „kāpēc?” un „kā?” [7, 72]

Biežāk izmantotās kvalitatīvās pētniecības metodes ir:

- Mērķa grupas diskusija
- Padziļinātā intervija
- Novērošana
- Ekspertu intervija

Lai labāk izprastu atšķirības starp metodēm, un piemeklētu pētījuma veikšanai piemērotākās metodes, autore iepazīnās ar Džonsona un Kristensena sniegto skaidrojumu par būtiskākajiem abu metožu aspektiem, kuri apkopoti 1.1. tabulā.

1.1 tabula.

Kvantitatīvo un kvalitatīvo metožu salīdzinājums [7, 118]

	Kvantitatīvā pieeja	Kvalitatīvā pieeja
Zinātniskā metode	Teoriju un hipotēžu pārbaude ar datiem	Jaunu hipotēžu un teoriju ģenerēšana izmantojot savāktos datus
Biežākie mērķi	Aprakstīšana, izskaidrošana, paredzēšana	Aprakstīšana, izpētīšana, atklāšana
Fokuss	Šaurs, uz konkrēto hipotēzi	Plašs, lai plaši un dziļi izpētītu attiecīgo jautājumu
Pētījuma raksturs	Pētījums mākslīgos, kontrolētos apstākļos	Pētījums dabīgos apstākļos un kontekstā
Datu savākšanas veids	Skaitliski, strukturēti, mērāmi	Apraksts, nestrukturēti dati
Iegūtie dati	Skaitļi	Vārdi, attēli, tēmas
Datu analīze	Statistiskās sakarības noteikšana	Modeļu, tēmu, kategoriju identificēšana
Rezultāti	Vispārināmi secinājumi	Informācija par detalizētu respondentu viedokli
Gala atskaite	Statistiska atskaite, ietverot salīdzinājumus, korelācijas, vidējos lielumus u.c.	Konteksta, tēmu, kategoriju tekstuāls apraksts, kas atspoguļo respondentu viedokli

Autore secināja, ka izvīrītā darba mērķa sasniegšanai nepieciešams pielietot gan kvantitatīvās, gan kvalitatīvās pētījuma metodes, jo nepieciešama gan uzņēmuma finanšu rezultātu izvērtēšana, kas pieprasa kvantitatīvo metožu pielietošanu, gan arī uzņēmuma darbinieku intervēšana un tajāiegūtās informācijas apkopošana un izvērtēšana, kurai nepieciešama kvalitatīvo metožu pielietošana.

Ņemot vērā faktu, ka publiski pieejamā informācija par uzņēmumu nav pietiekama padziļinātas izpētes veikšanai, kā piemērotāko metodi iekšējās informācijas iegūšanai autore izvēlējās padziļināto interviju. Tāpat padziļinātā intervija ļautu no nozares ekspertiem iegūt informāciju par nozari un tajā pastāvošajām attīstības iespējām un problēmām, konkurenci, cenu līmeni un citu specifisku informāciju.

Autore izpētīja vairākus teorētiskajos avotos ieteiktos metožu kopumus uzņēmuma stratēģijas analīzes veikšanai un esošās stratēģijas pilnveidošanai vai jaunas stratēģijas izstrādāšanai.

Čārlzs Hills uzņēmuma analīzei un stratēģijas noteikšanai iesaka izmantot sekojošu pieeju:

1. Izpētīt uzņēmuma un tā attīstības vēsturi
2. Identificēt uzņēmuma iekšējās stiprās un vājās puses
3. Izpētīt ārējās vides ietekmi uz uzņēmumu
4. Veikt SVID analīzi
5. Noteikt kādu stratēģiju pašlaik uzņēmums pielieto
6. Pārlicināties vai uzņēmuma struktūra un kontroles sistēmas atbilst izvēlētajai stratēģijai
7. Sniegt rekomendācijas stratēģijas izmaiņām vai uzlabošanai [8, 458]

Savukārt Neils Ritsons iesaka salīdzinoši vienkāršāku pieeju:

1. Veikt uzņēmuma ārējo analīzi izmantojot Portera 5 spēku modeli
2. Veikt uzņēmuma iekšējo analīzi
3. Veikt SVID analīzi
4. Izstrādāt rekomendācijas uzņēmuma stratēģijai
5. Ieviest izvēlēto stratēģiju [11, 48]

Autore uzskata, ka pirms uzņēmuma iekšējās analīzes veikšanas ir nepieciešams iepazīties arī ar uzņēmuma darbības vēsturi, jo tā bieži vien var palīdzēt identificēt problēmas kā arī uzņēmuma stiprās un vājās puses, tādēļ pētījuma veikšanai izlēma pieturēties pie Č. Hillsa piedāvātā modeļa.

Uzņēmuma ārējai analīzei autore izlēma izmantot N. Ritsona ieteikto Portera 5 spēku modeli, kurš ļauj pilnvērtīgi un vispusīgi izvērtēt nozares ietekmi uz pētāmo uzņēmumu, kā arī labāk izprast mijiedarbību starp uzņēmumu, tā konkurentiem, klientiem, piegādātājiem, kas palīdzētu izvērtēt, vai izvēlēta stratēģija ļautu uzņēmumam attīstīties.

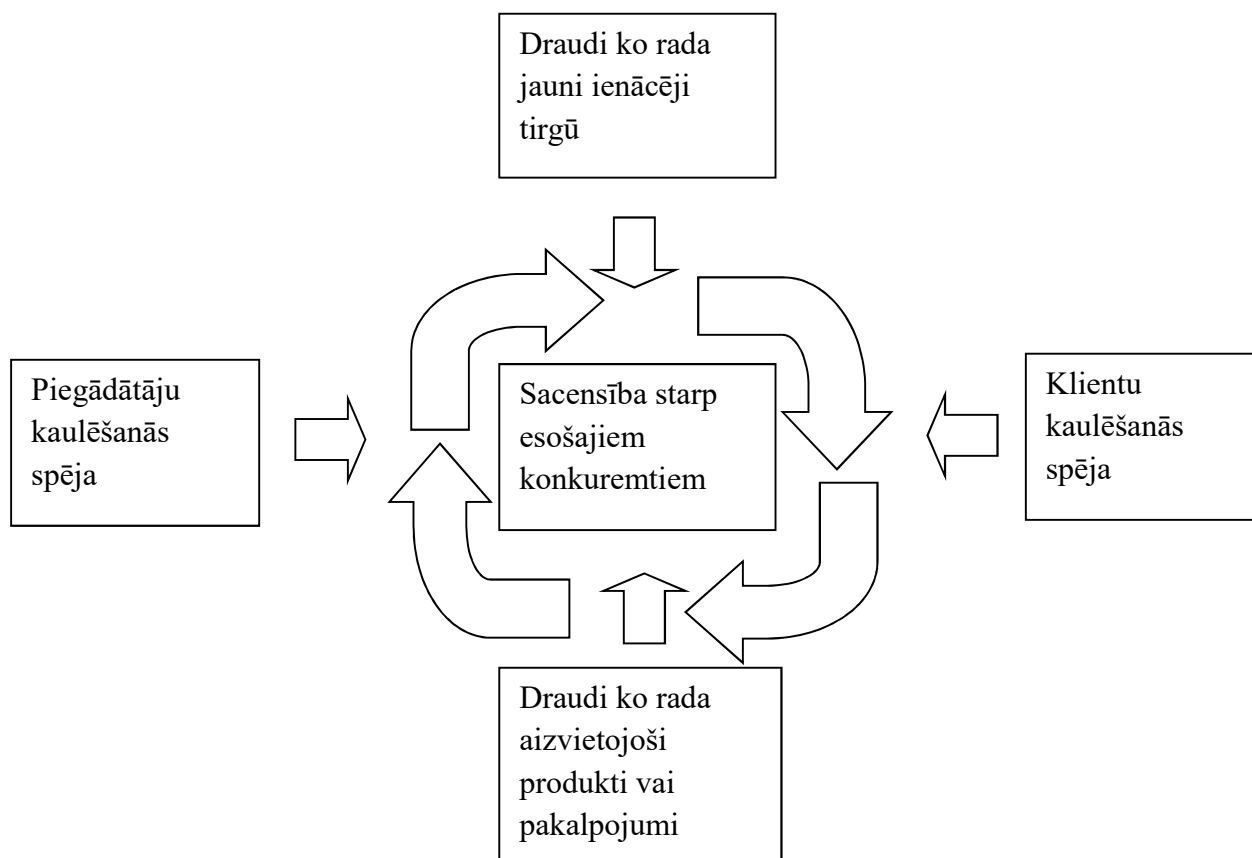
1.2. Portera 5 spēku modelis

Portera 5 spēku modelis ir piemērots rīks nozares analīzes veikšanai un izpētes veikšanai kā ārējie faktori ietekmē uzņēmumu.

1.1. zīmējumā shematiski attēlots Portera 5 spēku modelis. Modeļa centrā ir uzņēmums un tā sacensība ar pirmo no tā darbību ietekmējošajiem spēkiem - esošajiem konkurentiem. Kā nākamā tiek izvērtēta potenciālo jaunpienācēju – jauno konkurentu ienākšanas iespēja tirgū. Tiek vērtēts vai pastāv ienākšanas barjeras, juridiski vai tehniski šķēršļi, augstas izmaksas un citi ierobežojoši faktori. Tāpat tiek izvērtēti draudi, ko rada aizvietojošu produktu ienākšanas iespēja tirgū. Bez tam tiek novērtētas klientu un piegādātāju kaulēšanās spējas, kuras ietekmē tādi faktori kā klientu vai alternatīvo piegādātāju skaits, pieprasījuma vai piedāvājuma elastība un citi.

1.1 zīmējums.

Portera 5 spēku modelis [11, 32]

Pēc Portera uzskatiem, jo spēcīgāki ir šie spēki un jo lielāka konkurence pastāv, jo grūtāk uzņēmumam ir paaugstināt savas produkcijas cenas un gūt lielāku peļņu. Savukārt vāja

konkurence rada uzņēmumam iespējas palielināt peļņu, tomēr jāņem vērā, ka laika gaitā šo spēku stiprums mainās un nepieciešams sekot līdzi šādām izmaiņām un veikt attiecīgas korekcijas uzņēmuma stratēģijā.[11, 33]

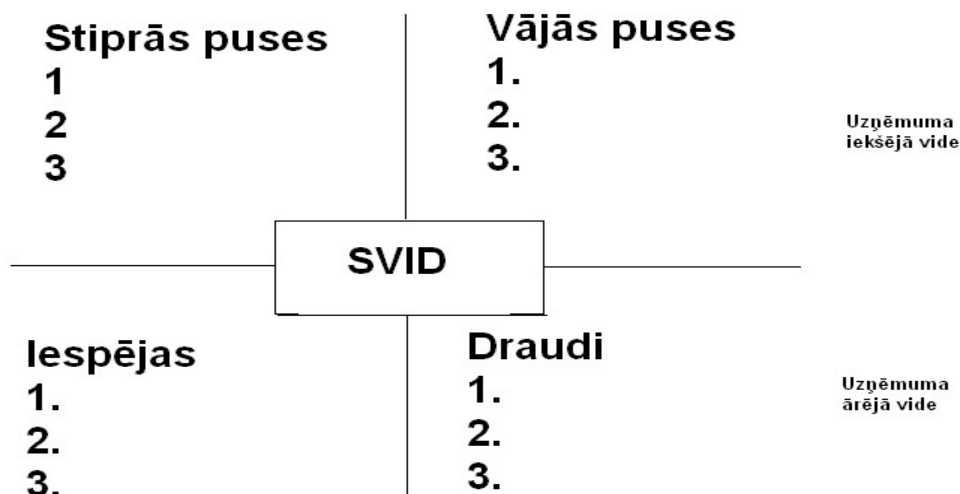
Darba praktiskajā daļā autore pielietoja Portera 5 spēku modeli, lai veiktu grāmatvedības ārpakalpojumu nozares analīzi Latvijā.

1.3. SVID analīze

Neils Ritsons SVID analīzi definē kā strukturētu analīzi, kurā tiek noteiktas uzņēmuma vai organizācijas iekšējās stiprās un vājās puses, kā arī ārējās vides radītās iespējas un draudi. SVID analīzes galvenais mērķis ir identificēt stratēģijas, kuras vienlaicīgi atbilst uzņēmuma iekšējiem resursiem un tām iespējām un pieprasījumam kurš pastāv uzņēmuma ārējā vidē.

1.2 zīmējums.

SVID analīze[8, 20]

Analīzes rezultātā tiek noteiktas stratēģiskās alternatīvas, kuras ļauj uzņēmumam izveidot priekšrocības, ar kurām būtu iespējams izmantot iespējas un izvairīties no draudiem kurus rada noteikti apstākļi ārējā vidē. Stratēģijas izvēle ir process, kurā tiek izvēlēta kāda no alternatīvām, kuras konstatētas veicot SVID analīzi. Uzņēmumam ieteicams izvērtēt un salīdzināt vairākas alternatīvas, lai izvēlētos piemērotāko no tām uzņēmuma mērķu sasniegšanai.[11, 37]

1.2 zīmējumā attēlota SVID analīzē izmantotā matrica kurā tiek apkopoti analīzes rezultāti. Tajā tiek uzskaitītas analīzē identificētās uzņēmuma stiprās un vājās puses, uzņēmuma darbības nozarē pastāvošās iespējas, kuras uzņēmums varētu potenciāli izmantot attīstībā, kā arī nozarē pastāvošie draudi, kuri uzņēmumam būtu jāņem vērā lai nodrošinātos pret to negatīvu ietekmi uz uzņēmuma darbību.

1.4. Alternatīvo stratēģiju izvēle

Stratēģiju izvēlei N.Ritsons iesaka vairākas iespējamās pieejas. Kā pirmo viņš min plānošanas pieeju, stratēģijas izvēli balstot uz Ansoffa matricu. Izmantojot šo pieeju, tiek izmantotas prognozes, kuras balstītas uz pagātnes trendiem, un tiek meklēta uzņēmuma stratēģija kura atbilst tā ārējai videi. Šī pieeja prasa detalizētu plānošanu un nav piemērota svārstīgiem tirgiem.[11, 44]

1.3 Zīmējums.

Ansoffa matrica [11, 44]

	eksistējošs produkts	jauns produkts
patreizējais tirgus	tirgus daļas palielināšana	jaunu produktu radīšana, inovācija
jauns tirgus	jaunu tirgu apgūšana	diversifikācija

1.3. Zīmējumā attēlota Ansoffa matrica kura piedāvā 4 iespējamās stratēģiju variantus. Pirmais no tiem ir esošā tirgus daļas palielināšana, audzējot savus pārdošanas apjomus ātrāk nekā aug tirgus. Kā otrā stratēģija tiek piedāvāta jaunu tirgu apgūšana, savu produkciju sākot piedāvāt ārvalstu tirgos. Trešā stratēģija paredz jaunu produktu ieviešanu vietējā tirgū bet ceturta - jaunu tirgu apgūšana ar jauniem produktiem. Pielietojot šo metodi jāņem vērā, ka ne

visās nozarēs ir iespējams pielietot visas četras augstāk minētās stratēģijas, jo var pastāvēt juridiski vai tehnoloģiski šķēršļi.

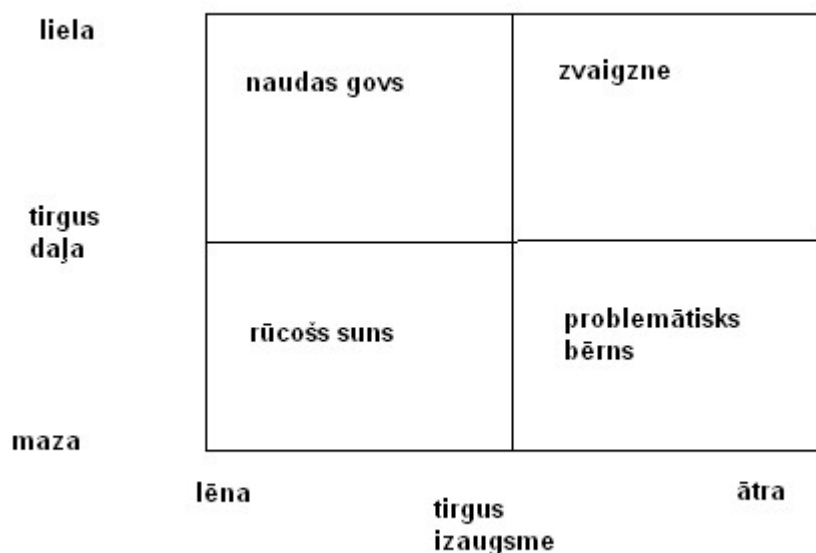
Kā otro pieeju N.Ritsons iesaka produkta pozicionēšanas pieeju, izmantojot piemēram BCG (Boston Consulting Group) matricu, kura attēlota 1.4. zīmējumā. Attiecīgi tai jānosaka produkta pozīcija tirgū un jāpiemēro tai atbilstoša stratēģija.[11, 25]

Atbilstoši šai pieejai SIA „X” ar niecīgu tirgus daļu lēni augošā tirgū būtu „rūcošā suņa” segmentā. Vadoties pēc BCG pieejas šāda tipa produktos nav vērts investēt, jo tiem nav perspektīvas.

Autore uzskata, ka šī metode vairāk piemērota lieliem ražošanas vai tirdzniecības uzņēmumiem, kuriem ir daudzi produkti, bet nav piemērota mazo uzņēmumu, tajā skaitā pētāmā uzņēmuma stratēģijas izstrādāšanai. Grāmatvedības ārpakalpojumu sniedzējam pēc būtības ir tikai viens produkts – grāmatvedības kārtošana, tādēļ konstatējot, ka attiecīgās valsts tirgū tas atrodas problēmsegmentā un BCG rekomendācija būtu pārtraukt šī produkta pārdošanu, nozīmētu to, ka uzņēmumam būtu jāpārtrauc sava saimnieciskā darbība vai jāpārorientējas uz citu nozari.

1.4. Zīmējums.

BCG matrica [11, 25]

Līdzīga BCG matricai, bet modernāka un uzlabota ir McKinsey matrica. Tajā tirgus izaugsmi aizvieto tirgus pievilcīgums, kurš sevī ietver vairākus faktorus, ne tikai tirgus izaugsmi. Viena no metodēm tirgus pievilcīguma noteikšanai ir Portera 5 spēku modeļa analīze.

Savukārt tirgus daļu šajā matricā aizvieto uzņēmuma sniegtā pakalpojuma vai pārdotā produkta konkurētspēja. McKinsey matrica attēlota 1.5. zīmējumā. Ja uzņēmuma produkts vai pakalpojums atrodas sarkanā krāsā iezīmētajā segmentā, tajā nevajadzētu investēt papildus līdzekļus, bet būtu jācenšas ieguldījumus samazināt un gūt maksimālus ieņēmumus, jo nākotnē tas nebūs perspektīvs. Savukārt ar zaļo krāsu atzīmēti segmenti kuros esošajās precēs vai pakalpojumos būtu jāinvestē papildus ieguldījumi lai tos attīstītu. Savukārt ar dzeltenu krāsu atzīmēti segmenti kuros esošās preces un pakalpojumi rūpīgi jāizvērtē un jāpieņem selektīvi lēmumi par vēlamo stratēģiju. Autore izlēma pētījuma gaitā pielietot arī McKinsey matricu. [13,67]

1.5.Zīmējums.

McKinsey matrica. [13, 67]

		konkurētspēja		
		augsta	vidēja	zema
nozares/tirgus pievilcīgums	augsta			
	vidēja			
	zema			

Kā vēl vienu atšķirīgu modeli N.Ritsons min uz resursiem bāzēto pieeju. Atbilstoši tai, jāņem vērā uzņēmuma iekšējie resursi un iekšējā vide nevis jāskatās uz ārējo vidi un tirgu. Stratēģija jāizvēlas, balstoties uz konstatētajām uzņēmuma salīdzinošajām priekšrocībām attiecībā uz konkurentiem. Savukārt kā nākamais solis pēc analīzes veikšanas un optimālās stratēģijas noteikšanas jāveic pašreiz pielietotās stratēģijas novērtēšana, lai noteiktu vai tā atbilst optimālajai stratēģijai. Ja pašreiz pielietotā stratēģija nav optimāla, tad jāveic tās korekcijas. Tomēr viņš atzīst, ka šī pieeja ir potenciāli bīstama, jo netiek ņemta vērā uzņēmuma

ārējā vide. [11, 25] Arī autore pievienojas šim uzskatam, jo, neņemot vērā ārējās vides faktoros, pastāv augsts risks, ka uzņēmuma izvēlēta stratēģija neatbildīs faktiskajiem tirgus apstākļiem un būs lemta neveiksmei. Tādu ārējo apstākļu ietekmē kā, piemēram, piedāvājuma un pieprasījuma elastība, resursu un izejvielu pieejamība, un citi, uzņēmums varētu nespēt veiksmīgi darboties un konkurēt ar citiem nozares spēlētājiem. Ņemot vērā šos riska faktoros, autore uzskata ka šī metode nav piemērota pētāmā uzņēmuma stratēģijas izstrādē un izlēma izmantot citu pieeju.

Darba gaitā autore iepazīnās arī ar D. Treisija piedāvāto alternatīvu – izešanas stratēģiju jeb uzņēmuma pārdošanu. Treisijs piedāvā kā vienu no alternatīvām izvērtēt iespēju uzņēmumu vai tā daļu pārdot. Uzņēmuma daļas pārdošana ļauj uzņēmuma īpašniekam iegūt finanšu līdzekļus ko ieguldīt uzņēmuma attīstībā vai jaunas uzņēmējdarbības uzsākšanai.[12, 4]

Lai noteiktu vēlamā pārdošanas cenu, nepieciešams veikt virkni aprēķinu, lai noteiktu uzņēmuma tirgus vērtību. Uzņēmuma vērtības noteikšanai pastāv vairākas atšķirīgas metodes, tādēļ vispirms jāiepazīst vērtējamais uzņēmums, lai varētu vērtēšanas procesam piemērlēt piemērotāko vērtēšanas metodi.[12, 5]

Autore alternatīvo SIA „X” attīstības stratēģiju izvēlei nolēma izmantot plānošanas pieeju un Ansoffa matricu. Atbilstoši Ansoffa matricā piedāvātajai pieejai, autore izvirzīja un izvērtēja trīs alternatīvās stratēģijas.

Kā pirmā alternatīva tika izvirzīta tirgus daļas palielināšanas stratēģija Latvijas vietējā tirgū.

Kā otro stratēģiju autore izvirzīja jaunu, inovatīvu produktu ieviešanu Latvijas vietējā tirgū.

Savukārt par trešo alternatīvu autore izvēlējās jaunu ārvalstu tirgu apgūšanas stratēģiju.

Bez tam autore nolēma izvērtēt arī D. Treisija ieteikto alternatīvu – izešanas stratēģiju, pārdodot uzņēmumu vai tā daļu, iepriekš izvēloties piemērotāko metodi uzņēmuma vērtības noteikšanai, kā arī veicot aprēķinus, lai noskaidrotu SIA „X” patreizējo vērtību un iespējamo pārdošanas cenu.

Nākamajās darba nodaļās autore praksē pielietoja iegūtās teorētiskās zināšanas un izvēlētas metodes, lai iegūtu un apkopotu informāciju par nozari un uzņēmumu, veiktu nozares un uzņēmuma analīzi, izstrādātu un analizētu uzņēmuma iespējamās attīstības stratēģijas, un sniegtu ieteikumus piemērotākās stratēģijas izvēlei un ieviešanai pētāmajā uzņēmumā.

2. UZŅĒMUMA UN NOZARES ANALĪZE

2.1. Nozares apraksts

Lai izpētītu grāmatvedības ārpakalpojumu nozari Latvijā, autore iepazinās ar būtiskākajām grāmatvedības kārtošanu reglamentējošo likumdošanas aktu prasībā, statistikas datiem par grāmatvedības ārpakalpojumu sniedzējiem un viņu potenciālajiem klientiem – saimnieciskās darbības veicējiem.

Latvijas Republikā saimnieciskās darbības veicēju grāmatvedības kārtošanu reglamentē likums „Par grāmatvedību”. Šī likuma prasības tiek attiecinātas uz komersantiem, kooperatīvajām sabiedrībām, ārvalstu komersantu filiālēm Latvijā un nerezidentu - ārvalstu komersantu pastāvīgajām pārstāvniecībām Latvijā, biedrībām un nodibinājumiem, politiskajām organizācijām un partijām un to apvienībām, reliģiskajām organizācijām, arodbiedrībām, iestādēm, kuras tiek finansētas no valsts budžeta vai pašvaldību budžetiem, uz valsts vai pašvaldību aģentūrām, citām juridiskajām un fiziskajām personām, kas veic saimniecisko darbību, un viņu pienākums ir kārtot grāmatvedību. Atbilstoši likuma prasībām grāmatvedības kārtošanu veic grāmatvedības jautājumos kompetenta persona — grāmatvedis vai ārpakalpojumu grāmatvedis, ar ko uzņēmuma vadītājs noslēdzis attiecīgu rakstveida līgumu.[1]

Atsevišķos gadījumos likumdošanā paredzētas tiesības uzņēmuma vadītājam kārtot grāmatvedību pašam. Tas atļauts sekojošiem saimnieciskās darbības veicējiem: individuālā uzņēmuma, zemnieka vai zvejnieka saimniecības īpašniekam, fiziskai personai, kura veic saimniecisko darbību, individuālajam komersantam, kapitālsabiedrības vienīgajam valdes loceklim, kurš ir kapitālsabiedrības vienīgais dalībnieks.[1] Tomēr jāņem vērā, ka likumdošanā noteiktās prasības grāmatvedības kārtošanā ir diezgan sarežģītas.

Tā, piemēram, normatīvie akti prasa, lai katram uzņēmumam būtu izstrādāta grāmatvedības politika – dokuments, kurā aprakstīti attiecīgo saimniecisko darījumu, faktu, notikumu un finanšu pārskata posteņu uzskaites, novērtēšanas un atspoguļošanas principi, metodes un noteikumi (piemēram, pamatlīdzekļu un ieguldījuma īpašumu novērtēšanas vai nolietojuma aprēķināšanas metodes, debitoru parādu vai krājumu atlikumu novērtēšanas metodes, aizņēmuma procentu un soda naudas uzskaites un atspoguļošanas principi, uzkrājumu veidošanas noteikumi, metodes, kas tiek izmantotas peļņas vai zaudējumu vai naudas plūsmas atspoguļošanai finanšu pārskatā).[3]

Jāņem vērā, ka grāmatvedības politikai jābūt pieskaņotai konkrētā uzņēmuma darbības virzienam, struktūrai, iekšējiem procesiem, atbildības sadalījumam starp darbiniekiem. Tādēļ nav iespējams vienkārši paņemt un izmantot kā šablonu grāmatvedības politikas dokumentu no cita uzņēmuma, bet nepieciešams to vispirms pielāgot konkrētā uzņēmuma vajadzībām. Darbinieks bez padziļinātām zināšanām grāmatvedības kārtošanā nespētu to pienācīgā kvalitātē izdarīt, kā rezultātā pastāvētu iespēja, ka grāmatvedības kārtošana tiek veikta nepareizi un nenotiek saskaņā ar uzņēmuma grāmatvedības politiku.

Latvijā regulāri tiek veikti grozījumi normatīvajos aktos, tādēļ grāmatvežiem nepieciešams nepārtraukti sekot līdzi izmaiņām, mācīties un pilnveidot savas zināšanas. Uzņēmuma vadītājam visticamāk nebūtu priekš tam pietiekami daudz laika, un pastāvētu augsts risks palaist garām kādu svarīgu izmaiņu kura ietekmē uzņēmumu, kā rezultātā tiktu pieļautas kļūdas grāmatvedības kārtošanā, nodokļu aprēķināšanā vai normatīvo aktu prasību izpildē. Tā, piemēram, 2018. gadā stājas spēkā izmaiņas pievienotās vērtības nodokļa piemērošanā atsevišķiem preču un pakalpojumu veidiem, izmaiņas iedzīvotāju ienākuma nodoklī, sociālajā nodoklī, mikrouzņēmumu nodoklī un vērienīgas izmaiņas uzņēmuma ienākuma nodokļa likumā. Katra no šīm izmaiņām būtu jāizvērtē darbiniekam, kurš uzņēmumā ir atbildīgs par grāmatvedības kārtošanu, un jāsaprot, vai un kādā veidā tā ietekmēs attiecīgo uzņēmumu, tā iekšējos procesus, izmaksas un ieņēmumus, maksājamo nodokļu apmēru un veidu kā tam jākārt grāmatvedība.

Tādēļ daļa no saimnieciskās darbības veicējiem, kuriem likums ļauj grāmatvedību kārtot pašiem, tomēr izvēlas grāmatvedības kārtošanu uzticēt profesionālam grāmatvedim, vai grāmatvedības ārpakalpojumu sniedzējam.

Uzņēmuma vadītājam tomēr jāatceras, ka normatīvo aktu prasības lielu daļu formālās atbildības par grāmatvedības kārtošanu uzliek viņam. Ministru kabineta noteikumos Nr. 585 noteikts, ka, ja speciālajos likumos vai citos normatīvajos aktos attiecībā uz kādiem konkrētiem grāmatvedības organizācijas dokumentiem nav noteikts citādi, grāmatvedības organizācijas dokumentus izstrādā, apstiprina un par to saturu atbild uzņēmuma vadītājs. Tāpat noteikts, ka uzņēmuma vadītājs nodrošina uzņēmuma grāmatvedības kontroles sistēmas izstrādi, ieviešanu un uzturēšanu. Uzņēmumā sistemātiski veic grāmatvedības kontroles sistēmas efektivitātes pārbaudi. Uzņēmuma vadītājs ir atbildīgs par grāmatvedības kontroles sistēmas efektivitātes pārbaudes veikšanu un grāmatvedības kontroles sistēmas efektivitātes nodrošināšanu. Uzņēmuma vadītājs var noteikt, ka saskaņā ar uzņēmuma iekšējās kontroles sistēmu

grāmatvedības kontroles sistēmas efektivitātes pārbaudi veic uzņēmuma iekšējā audita (revīzijas) dienesta darbinieki (sabiedrības kontrolieri).[4]

Grāmatvedības kontrole ietver metodes un paņēmienus, kurus izmanto, lai kontrolētu uzņēmuma mantas saglabāšanu, visu saimniecisko darījumu atspoguļošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām un grāmatvedības organizācijas dokumentos noteiktajai kārtībai, kā arī lai nodrošinātu grāmatvedības sniegtās informācijas savlaicīgumu un pareizību. Grāmatvedības kontroles ietvaros pārbauda attiecīgajos grāmatvedības dokumentos ietvertos aprēķinus un kontējumus, precizē, vai katrs saimnieciskais darījums ir iegrāmatots pareizā grāmatvedības kontā un laikus, un vai norādītās summas ir pareizas, vai visi saimnieciskie darījumi, kas attiecas uz pārskata periodu, norādīti šī pārskata perioda grāmatvedības reģistros un finanšu pārskatos.

Katram saimnieciskās darbības veicējam, kuram pēc likuma prasībām nav atļauts grāmatvedību kārtot pašam, pastāv divas iespējas – pieņemt darbā grāmatvedi, vai izmantot ārpalpojumu sniedzēja pakalpojumus. Lielie uzņēmumi visbiežāk atkarībā no sava darbības apjoma pieņem darbā vienu vai pat vairākus grāmatvežus, savukārt MVU ļoti bieži izvēlas ārpalpojumu sniedzējus. Tas izskaidrojams ar faktu, ka mazā uzņēmumā nepieciešamais grāmatveža darba apjoms būtu dažas stundas mēnesī, tādēļ nav ekonomiska pamata pieņemt darbā grāmatvedi un ārpalpojumu izmantošana ir lētāka.

Likumā „Par grāmatvedību” noteikts, ka šī likuma izpratnē grāmatvedis ir fiziskā persona, kuras kvalifikācija atbilst Ministru kabineta noteiktajai grāmatveža ceturta vai trešā līmeņa kvalifikācijai un kuras kompetenci apliecina attiecīgs izglītības dokuments (diploms vai apliecība), kā arī tāda fiziskā persona, kuras kompetenci attiecīgajos grāmatvedības jautājumos apliecina pieredze vai atbilstošs sertifikāts un kura veic grāmatveža pienākumus. Šāda definīcija pēc autores domām būtu jāpilnveido, jo gadījumā kad grāmatveža pienākumu pildītājam nav atbilstoša izglītība, bet par kritēriju tiek noteikta pieredze, to ir iespējams interpretēt dažādi un ne vienmēr pieredze kalpo kā kompetenci apliecinošs faktors, pie tam likumā nav noteikts, cik ilgi jābūt pieredzei, lai varētu uzskatīt ka attiecīgā persona ir kompetents grāmatvedis. Arī diploma esamība nevar viennozīmīgi apliecināt kvalifikāciju, jo Latvijas Republikas likumdošanā, kura reglamentē nodokļus, to aprēķināšanas un piemērošanas kārtību, un citus grāmatvedības kārtosšanu būtiski ietekmējošus faktoros, katru gadu tiek veiktas izmaiņas. Ja grāmatvedis neseko līdz šādām izmaiņām, pastāv liela varbūtība, ka viņš pieļaus kļūdas grāmatvedības kārtosšanā.[1]

Autore ieteiktu likumdošanā precizēt konkrētu laika periodu cik ilgi jābūt pieredzei strādājot par grāmatvedi, lai attiecīgo personu atzītu par kvalificētu. Tāpat būtu lietderīgi ieviest vienotu, standartizētu sertifikāciju, kas apliecinātu ka grāmatveža zināšanas ir atjaunotas un viņš pārzina jaunākās izmaiņas grāmatvedību reglamentējošajos normatīvajos aktos.

Uzņēmējiem lemjot par grāmatveža pieņemšanu darbā vai ārpalpojumu izmantošanu, jāņem vērā, ka ļoti bieži ar ārpalpojumu izmantošanu var sasniegt naudas ekonomiju. Ietekmīgais britu žurnāls "The Economist" ir veicis pētījumu, ka uz ārpalpojuma rēķina uzņēmums vidēji ekonomē no 20% līdz 40% izdevumu atkarībā no nozares un specifikas, kurā darbojas uzņēmums. Eiropas vidējais rādītājs, pēc ES ārpalpojumu asociācijas datiem, ir 42% finanšu ekonomija un 33% efektivitātes palielināšana. Latvijā šādu pētījumu vēl nav, taču pieredze rāda, ka ārpalpojuma izmantošana ļauj ne vien ietaupīt, bet par salīdzinoši zemām cenām saņemt profesionālu ekspertīzi un palīdzību, kuri, distancējoties no uzņēmuma iekšējās struktūras un sistēmas, ir spējīgi uz problēmām paskatīties no malas, piedāvājot ārpalpojuma izmantotājam iespējami labāko risinājumu.[23]

Autores aptaujātie eksperti atzīst, ka bieži vien, uzņemoties kārtot kāda uzņēmuma grāmatvedību, tiek pamanīts, ka uzņēmumā atsevišķi procesi, uzskaitē vai izmantotās metodes neatbilst normatīvo aktu prasībām. Šajā gadījumā ārpalpojumu grāmatvedis parasti brīdina uzņēmuma vadītāju par pieļautajām atkāpēm no prasībām, kā arī iesaka kādas izmaiņas būtu jāveic, lai konstatēto problēmu novērstu. Tomēr tā ir uzņēmuma vadītāja izvēle vai ieklausīties šādos padomos, jeb tos ignorēt. SIA "X" ir nācies saskarties ar situāciju, kad klients nevēlas veikt korekcijas un turpina darboties pretrunā ar normatīvo aktu prasībām. Šajā situācijā SIA „X” vadītāja nolēma ar minēto klientu sadarbību pārtraukt, jo nevēlējās aptraipīt uzņēmuma reputāciju, ja vēlāk klientam rastos nesaskaņas, tiktu piemērotas soda naudas vai pat uzsākta tiesvedība ar VID.[31]

Uzņēmumam jāapzinās iespējamie riski, kas saistīti ar grāmatvedības kārtošanu un likumdošanas aktos noteikto prasību ievērošanu. Ikvienam komersantam noteiktos termiņos jāiesniedz virkne ar atskaitēm, kā arī jāveic nodokļu maksājumi atbilstoši atskaitēs iesniegtajiem datiem. Autores aptaujātie grāmatvedības speciālisti uzskaitīja četrus galvenos riskus, kuri pastāv grāmatvedības kārtošanā. Tie ir atskaišu savlaicīga neiesniegšana, nepareizu datu ievadīšana atskaitēs, likumdošanas prasību un metodoloģiju neievērošana grāmatvedības kārtošanā, kā arī apzināta krāpniecība un ļaunprātīgas darbības. Ja grāmatvedis savlaicīgi neiesniegs likumdošanā prasītās atskaites, uzņēmumam var nākties maksāt soda naudu. Savukārt ja atskaitēs norādīti nepareizi dati, pastāv risks ka uzņēmums pārmaksās nodokļus vai

arī samaksās pārāk mazu summu un kļūdas konstatēšanas brīdī par savlaicīgi nenomaksātajiem nodokļiem tiks piemērota kavējuma nauda vai sods. Izmantojot nepareizu metodoloģiju var tikt pārkāptas likumdošanas prasības un tā rezultātā uzņēmumam var tikt piemērots sods, atņemtas licences tādu uzņēmējdarbības veidu veikšanai kam nepieciešamas speciālas atļaujas vai licences. Tāpat pastāv gadījumi kad grāmatvedis savās interesēs veic krāpnieciskas darbības, kuras rada būtiskus finansiālos zaudējumus uzņēmumam.

Sākot ar 2017. gada 1. jūliju likums nosaka jaunas prasības ārpakalpojuma grāmatvežiem - tiem ir pienākums apdrošināt savu civiltiesisko atbildību par profesionālās darbības vai bezdarbības rezultātā nodarītajiem zaudējumiem. Ārpakalpojuma grāmatveža profesionālās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas minimālais atbildības limits nedrīkst būt mazāks par 3000 eiro.[1] Šāda apdrošināšana segtu iespējamos zaudējumus, iestājoties daļu no augstāk minētajiem riskiem, tomēr jāņem vērā, ka atsevišķās situācijās zaudējumu apjoms varētu būt daudzkārt lielāks nekā likumā prasītais apdrošinātais atbildības limits. Tādēļ uzņēmējiem izvēloties grāmatvedības pakalpojumus sniedzēju būtu vērts noskaidrot vai un par kādu summu ir apdrošināta civiltiesiskā atbildība un vai šī summa liekas pietiekama salīdzinot ar potenciālajiem zaudējumiem kādus uzņēmumam varētu nodarīt kļūdas grāmatvedības kārtošanā.

Likumā „Par grāmatvedību” noteikts, ka grāmatvedības reģistri ir jākārtoti latviešu valodā un kopā ar attaisnojuma dokumentiem jāglabā Latvijas teritorijā. Ja saimnieciskajos darījumos piedalās ārvalstu juridiskā vai fiziskā persona, tad, pusēm vienojoties, var lietot arī otru, šai personai un revidentiem pieņemamu valodu. Autore secina ka pateicoties šai likuma prasībai tiek uzlikts šķērslis konkurentiem no ārvalstīm sniegt pārrobežu pakalpojumus klientiem Latvijā. Lai apkalpotu klientus Latvijā, būtu nepieciešams izveidot Latvijā filiāli vai meitas uzņēmumu, vai vismaz pieņemt darbā grāmatvedi ar latviešu valodas zināšanām, kuras būtu nepieciešamas gan grāmatvedības reģistru kārtošanai, gan arī lai iepazītos ar attiecīgajiem Latvijas normatīvajiem aktiem.[1]

Lai novērtētu nozares potenciālu un klientu skaitu kuri izmanto vai potenciāli varētu izmantot grāmatvedības ārpakalpojumus Latvijā, autore iepazīnās ar publiski pieejamajiem statistikas datiem.

Tirgus lieluma noteikšanai autore nolēma izpētīt potenciālo klientu – komersantu un citu saimnieciskās darbības veicēju skaitu Latvijā. Kā redzams 2.1. tabulā, pēc Lursoft

sniegtajiem datiem Latvijā uz 2017. gada 8. decembri Komercreģistrā bija reģistrēti 214 446 aktīvi komersanti.[6]

TNS veiktā pētījumā 41% no aptaujātajiem uzņēmējiem apliecināja, ka izmanto ārpakalpojumu grāmatvedības pakalpojumu sniedzējus grāmatvedības kārtošana savā uzņēmumā. [19] Tādējādi, pieņemot ka šī proporcija ir attiecināma uz visu komersantu kopumu Latvijā, var aprēķināt, ka iespējamais ārpakalpojumu grāmatvedību izmantojošo klientu skaits Latvijā ir aptuveni 88 000 komersantu. Jāņem vērā, ka šie rezultāti iegūti, aptaujājot 1230 uzņēmumus 2012. gadā, un pastāv iespēja, ka pēdējo gadu laikā ārpakalpojumu lietotāju īpatsvars var būt mainījies. [19]

Ņemot vērā faktu, ka grāmatvedības ārpakalpojumus lieto galvenokārt mazie uzņēmumi, autore noskaidroja uzņēmumu iedalījumu pēc lieluma. Saskaņā ar CSP datiem no ekonomiski aktīviem individuāliem komersantiem un komercsabiedrībām Latvijā apmēram 99 % atbilda MVU kategorijai. Savukārt no Latvijā ekonomiski aktīvajiem MVU mikro uzņēmumi bija 90 %, mazie uzņēmumi – 9%, vidējie uzņēmumi – 1%. Atbilstoši EK regulā 800/2008 noteiktajai MVU definīcijai, uzņēmumu pieder pie atbilstošās uzņēmumu grupas, ja tas nepārsniedz divus no trim noteiktajiem kritērijiem. Mikro uzņēmumiem darbinieku skaits no 1-9, gada apgrozījums nepārsniedz 2 miljonus eiro, bet gada bilances kopsumma nepārsniedz 2 miljonus eiro. Mazajiem uzņēmumiem darbinieku skaits ir no 10 – 49, gada apgrozījums nepārsniedz 10 miljonus eiro, bet gada bilances kopsumma nepārsniedz 10 miljonus eiro. Vidējiem uzņēmumiem darbinieku skaits ir no 50 – 249, gada apgrozījums nepārsniedz 50 miljonus eiro, bet gada bilances kopsumma nepārsniedz 43 miljonus eiro.[16] Jāatzīmē, ka šajā klasifikācijā mikro uzņēmumi atšķiras no Latvijas Republikas „Mikrouzņēmumu nodokļa likumā” minētajiem mikrouzņēmumiem, kuri ir mikrouzņēmumu nodokļa maksātāji un nevajadzētu tos sajaukt.

Autore secina, ka vismaz 90% no uzņēmumiem Latvijā varētu būt izdevīgāk izmantot grāmatvedības ārpakalpojumus nevis pieņemt darbā grāmatvedi, tādējādi, ņemot vērā ka kopējais aktīvo komersantu skaits, kuri reģistrēti uzņēmumu reģistrā ir 214 446, kā redzams tabulā 2.1., tad potenciālo klientu skaits Latvijā būtu aptuveni 193 000 komersantu.

**Reģistrēto un likvidēto Uzņēmumu reģistra un Komercreģistra subjektu sadalījums pēc
to uzņēmējdarbības formas [6]**

NPK	<u>Uzņēmējdarbības forma</u> Ierakstu skaits	<u>Aktīvi</u>	<u>Likvidēti</u>	<u>Skaitis</u>
		Summa		
Kopā:24		214,446	143,729	358,175
1	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību (SIA)	159,597	100,913	260,510
2	Zemnieku saimniecība (ZEM)	26,295	12,225	38,520
3	Individuālais uzņēmums (IND)	12,113	11,372	23,485
4	Individuālais komersants (IK)	11,681	10,122	21,803
5	Kooperatīvā sabiedrība (KB)	1,861	1,824	3,685
6	Akciju sabiedrība (AS)	1,019	1,294	2,313
7	Pilnsabiedrība (PS)	614	237	851
8	Ārvalsts komersanta filiāle (AKF)	566	322	888
9	Filiāle (FIL)	402	1,621	2,023
10	Komandītsabiedrība (KS)	132	240	372
11	Zvejnieku saimniecība (ZVJ)	111	40	151
12	Paju sabiedrība (PAJ)	16	659	675
13	Ģimenes uzņēmums (GIM)	10	92	102
14	Kooperatīvo biedrību uzņēmums (KBU)	8	117	125
15	Eiropas komercsabiedrība (SE)	6	1	7
16	Līgumsabiedrība ar pilnu atbildību (LIG)	5	169	174
17	Pašvaldības uzņēmums (PSV)	4	1,109	1,113
18	Kooperatīvo biedrību savienība (KBS)	3	14	17
19	Valsts uzņēmums (VU)	1	1,152	1,153
20	Sabiedriskās organizācijas uzņēmums (SOU)	1	41	42
21	Uzņēmējsabiedrības uzņēmums (UZN)	1	76	77
22	Reliģiskas organizācijas uzņēmums (REL)	0	4	4
23	Sabiedrība ar papildu atbildību (PAP)	0	7	7
24	Kooperatīvo biedrību savienības uzņēmums (KSS)	0	78	78

Iepazīstoties ar Lursoft apkopoto jaunu uzņēmumu reģistrēšanas un uzņēmumu likvidēšanas dinamiku 2.1. diagrammā autore konstatēja negatīvu tendenci. Pēdējo četru gadu laikā vienlaicīgi krītas jaunu uzņēmumu reģistrēšanas apjoms un pieaug uzņēmumu likvidēšanas apjoms, un 2016. gadā pirmo reizi pēdējo 10 gadu laikā likvidēto uzņēmumu skaits pārsniedza jaundibināto uzņēmumu skaitu, kopējam reģistrēto aktīvo uzņēmumu skaitam samazinoties. Pastāv risks, ka ir sasniegts lūzuma punkts mazās uzņēmējdarbības aktivitātes jomā, un, lai gan Latvijas IKP prognoze 2017. gadam ir pozitīva, tomēr mazās uzņēmējdarbības apjomi var sākt kristies. Tas korelētu arī ar Latvijas demogrāfiskās situācijas tendencēm,

samazinoties iedzīvotāju skaitam, kā arī iedzīvotāju skaitam darbaspējīgajā vecumā. Ņemot vērā, ka lielākā daļa grāmatvedības ārpakalpojumu uzņēmumu ir tieši MVU, iespējamā nākotnes tendence ir klientu skaita samazināšanās.

2.1. diagramma.

Uzņēmumu reģistrēšanas un likvidēšanas dinamika [15]

Autore izlēma izpētīt arī potenciālo klientu ģeogrāfisko novietojumu. Jaunākie autori pieejamie dati par ekonomiski aktīvo komersantu ģeogrāfisko izvietojumu bija pieejams par 2015. gadu. Kā redzams 2.2. diagrammā, lielākā daļa aktīvo komersantu koncentrējušies Rīgā un Pierīgas reģionā kur atrodas 100228 jeb 58,7% no visiem ekonomiski aktīvajiem komersantiem. Pēc CSP metodoloģijas par ekonomiski aktīviem tiek atzīti uzņēmumi, kas pārskata periodā ražoja produkciju, sniedza pakalpojumus vai nodarbināja cilvēkus atbilstošajā laika periodā neatkarīgi no tā, vai tie bija aktīvi visu pārskata periodu vai tikai daļu no tā.[16]

Autore secināja, ka stratēģiski izdevīgākā grāmatvedības ārpakalpojumus sniedzoša uzņēmuma darbības vieta būtu Rīga, jo tādējādi tiešas sasniedzamības attālumā atrastos lielākā daļa no potenciālajiem klientiem kuri darbojas Latvijā. Tāpat Rīgā varētu būt lielākas iespējas atrast darbiniekus ar nepieciešamo kvalifikāciju.

Pēc Lursoft datiem 2016. gadā 1 788 jaunreģistrētiem uzņēmumiem vismaz viens no dalībniekiem bijis no ārvalstīm, kas veido 15,96% no kopējā uzņēmumu skaita. Salīdzinot ar 2015.gadu, ārvalstu dalībnieku īpatsvars starp jaunajiem uzņēmumiem saglabājies nemainīgs. Lursoft apkopotā informācija liecina, ka 2016.gadā visbiežāk savu kapitālu Latvijā reģistrētajos uzņēmumos ieguldījušas personas no Krievijas, Itālijas, Lietuvas, Igaunijas un Ukrainas. [15]

Ekonomiski aktīvais tirgus sektors [16]

Autore uzskata, ka, lai piedāvātu grāmatvedības ārpakalpojumus ārvalstu iedzīvotāju Latvijā dibinātiem uzņēmumiem, būtu jāspēj ar klientiem komunicēt svešvalodās, kā arī Internet vietnē jānodrošina informācija potenciālajiem klientiem saprotamā valodā. Pēc autores domām būtiskākās valodas kurās nodrošināt informāciju, būtu angļu un krievu valodas.

Kā nākamo autore pētīja konkurentu skaitu grāmatvedības ārpakalpojumu jomā. Pēc Valsts ieņēmumu dienesta datiem 2017. gada 21. jūlijā VID bija reģistrēti 7627 ārpakalpojumu grāmatveži. 5666 no tiem ir juridiskas personas un individuālie komersanti, bet 1961 fiziska persona kas reģistrēti kā saimnieciskās darbības veicēji. Savukārt pēc apdrošinātāju sniegtajām ziņām līdz 2017. gada 30. jūlijam apdrošinājušies bija 1169 ārpakalpojumu grāmatveži. [20] Ņemot vērā iepriekš veiktos aprēķinus, vidējais klientu skaits vienam ārpakalpojumu sniedzējam būtu 11, savukārt ja ārpakalpojumus izmantotu visi potenciālie klienti, tas sasniegtu 25.

Autore pētīja arī grāmatvedības ārpakalpojumu cenas un secināja, ka publiski pieejama tikai fragmentāra informācija, kura neļauj pilnvērtīgi izprast cenu līmeni tirgū. Spriežot pēc tirgus dalībnieku Internet vietnēs norādītās informācijas, nelieliem uzņēmumiem mēneša maksa par grāmatvedības kārtošanu pieejama sākot no 20-30 eiro mēnesī, bet galvenais noteicošais faktors ir vidējais darījumu jeb grāmatojumu skaits mēnesī. Bez tam klientiem jāaprēķinās ar

papildus izmaksām par gada pārskata sagatavošanu, kura ir sākot no 50-60 eiro, bet var būt arī daudz augstāka atkarībā no darbības apjoma un nozares.

Veicot intervijas ar vairākiem nozares pārstāvjiem, autore uzzināja, ka nelielie grāmatvedības ārpakalpojumu sniedzēji cenas nosaka, vadoties pēc vidējā klienta darījumu skaita mēnesī, piemērojot 1-1,5 eiro bez PVN par darījumu. Savukārt, ja darījumu skaits sāk jūtami pieaugt, notiek pārrunas ar klientu un mēneša maksa tiek pārskatīta atbilstoši jaunajiem apjomiem. Viena neliela klienta apkalpošana prasa vidēji 6-8 stundas mēnesī, tādējādi viens grāmatvedis var apkalpot līdz 20-25 nelielus klientus, tomēr jāņem vērā, ka pie tādas slodzes sniegto pakalpojumu kvalitāte nevar būt pārāk augsta. Tomēr mazo komersantu segmentā novērojama tendence vairāk pievērst uzmanību cenai nevis pakalpojuma kvalitātei, tādēļ tirgū novērojama tendence, ka atsevišķi pakalpojumu sniedzēji piedāvā klientus apkalpot par tik zemu cenu kas liek apšaubīt kvalitāti vai pakalpojuma sniedzēja godīgumu attiecībā uz darbspēka nodokļu nomaksu.

Autore iepazīnās arī ar nozares profesionālus apvienojošo organizāciju LRGA, tās darbības mērķiem un sasniegtajiem rezultātiem. Latvijas Republikas Grāmatvežu asociācija ir biedrība, kuru dibināja 1994. grāmatvedības, audita un finanšu speciālisti, kā arī šo specialitāšu zinātniskie un pedagoģiskie darbinieki, lai uz kopēju interešu pamata rūpētos par savu profesionālo izaugsmi un radošo spēju izkopšanu, sekmētu savas profesijas prestiža pieaugumu un vērtīgākās pieredzes apgūšanu. Šodien biedrība apvieno sertificētus profesionālus grāmatvežus un citus grāmatvedības un audita jomas speciālistus, kuri aktīvi piedalās dažādu profesionālo jautājumu risināšanā. LRGA mērķis ir īstenot biedru profesionālo, ekonomisko un sociālo interešu aizsardzību, kā arī veicināt radošo spēju un lietišķo īpašību attīstīšanu.[24] Pēc autores domām šāda organizācija būtu viens no iespējamajiem kvalitātes standartu noteicējiem un nodrošinātājiem grāmatvedības ārpakalpojumu tirgū.

Autore noskaidroja, ka LRGA sev noteikusi sekojošus darbības uzdevumus:

- pilnveidot grāmatvežu profesionālās zināšanas un kompetences līmeni;
- nodrošināt grāmatvežu sertifikācijas procesu;
- veicināt grāmatvežu profesijas reglamentācijas ieviešanu Latvijā;
- organizēt profesionālās pilnveides kursus un seminārus grāmatvedībā un ar to saistītās jomās;
- piedalīties grāmatvedību un saistīto jomu regulējošo normatīvo aktu projektu izstrādāšanā;

- piedalīties dažāda līmeņa profesionālās izglītības studiju programmu ar specializāciju grāmatvedība akreditācijas procesā eksperta līmenī;
- sadarboties ar citu valstu profesionālajām grāmatvežu biedrībām profesionālo jautājumu risināšanā.[24]

LRGA veic grāmatvežu sertifikāciju, kas tika uzsāka 2000.gadā. Atbilstoši LRGA sniegtajai informācijai, sertifikācijas programmu izstrādāšanā piedalījās Latvijas valsts akreditēto augstskolu mācību spēki, kā arī Starptautiskās grāmatvežu zinātnes un izglītības darbinieku asociācijas konsultanti. Sertifikācijas programmas ir izstrādātas saskaņā ar grāmatvežu profesionālās kvalifikācijas kritērijiem, kas pieņemti Apvienoto Nāciju Organizācijas Ženēvas starptautiskajā konferencē 1999.gadā, kā arī IAESB starptautiskiem izglītības standartiem un IFAC noteikumiem, principiem un starptautiskiem atzīšanas kritērijiem, kuri ir izvirzāmi attiecīgas valsts IFAC dalīborganizācijām:

- augstākā izglītība un vispārējās prasmes – tās nostiprina fundamentālās zināšanas, kas ļauj profesionālam grāmatvedim adaptēties un nepārtraukti pilnveidoties karjeras laikā atbilstoši jaunākām tirgus prasībām;
- grāmatvedības un ar to saistītās prasmes (finanšu un vadības grāmatvedība, nodokļu sistēma, komercietības, profesionālā ētika);
- praktiskā darba pieredze un nepārtraukta profesionālā tālāk izglītošanās.[24]

LRGA profesionālās zināšanas pilnveidojuši un sekmīgi nokārtojuši kvalifikācijas eksāmenus ap 500 grāmatveži, iegūstot profesionāla grāmatveža sertifikātu. Sertifikāta darbības termiņš ir 5 gadi, lai to pagarinātu, sertificētam grāmatvedim nepieciešams uzturēt profesionālo kvalifikācijas līmeni sertifikāta darbības laikā, atbilstoši LRGA resertifikācijas nolikumam.[24]

Autore secina, ka LRGA prasības grāmatveža kvalifikācijai ir daudz augstākas, nekā likumā „Par grāmatvedību” noteiktās, jo tā nodrošina, ka grāmatvedis turpina izglītoties savas kvalifikācijas uzturēšanai izvēloties pakalpojuma sniedzēju kuram ir šīs organizācijas izsniegts kvalifikācijas sertifikāts, klientam būtu daudz lielāka pārlicība, ka tiks nodrošināti pienācīgas kvalitātes grāmatvedības kārtošanas pakalpojumi.

2.2. Inovācijas un jaunu tehnoloģiju ienākšana grāmatvedības kārtošānā

Lai gan grāmatvedība salīdzinoši ir konservatīva nozare, kurā izmaiņas notiek lēni, tomēr pēdējo gadu desmitu laikā ir notikušas vairākas fundamentālas izmaiņas, kuras būtiski mainījušas nozari.

Pagājušā gadsimta otrajā pusē attīstoties personālajiem datoriem un programmatūrai, grāmatveži ir pārgājuši no grāmatvedības kārtošānas papīra formātā uz datorizētu risinājumu, izmantojot grāmatvedības programmatūru, kuru izstrādātāji turpina attīstīt un pilnveidot arī mūsdienās.

Pagājušā gadsimta beigās bankas uzsāka sniegt elektronisko norēķinu un datu apmaiņas pakalpojumus attālinātai piekļuvei bankas pakalpojumiem. Sākotnēji tas tika nodrošināts ar modemiem un iezvanpieejas tehnoloģijām un vēlāk arī tiešsaistē Internetā, nodrošinot klientiem maksājumu iesniegšanas un kontu informācijas saņemšanas pakalpojumus.

Pēdējā desmitgadē attīstoties elektroniskajiem parakstiem un elektroniskajiem pakalpojumiem, arī informācijas apmaiņa un deklarāciju iesniegšana VID un saziņa ar citām valsts iestādēm arī notiek elektroniski, pie tam daļu no atskaitēm nepieciešamajiem datiem VID elektroniskās sistēmas spēj aizpildīt automātiski, tādējādi samazinot grāmatvedim nepieciešamo laiku deklarāciju aizpildīšanai un sagatavošanai.

Lai smeltos idejas par iespējām piedāvāt inovatīvus pakalpojumus grāmatvedības jomā Latvijā, autore iepazīnās ar ārzemju pieredzi un jaunākajām tendencēm tehnoloģiju jomā.

Kā pirmā inovatīvā ideja vairākos avotos ir minēta mākoņtehnoloģiju izmantošana datu uzglabāšanā un apstrādē.[17] Mākoņdatu un mākoņskaitļošanas koncepcija paredz lokālu datoru un serveru vietā izmantot caur Internetu pieejamu daudzserveru risinājumu, kurš tiek saukts par „mākonī” un kuru uztur un administrē IT ārpakalpojumu sniedzējs. Tas ļauj strādāt tiešsaistē, apstrādāt datus, automatizēt daudzus procesus, kā piemēram, rēķinu sagatavošana un nosūtīšana, bankas konta informācijas apstrāde, grāmatojumu veikšana. Tehnoloģiski šāds risinājums ir ļoti ātrdarbīgs, dati tiek glabāti vairākās vietās, teorētiski izslēdzot iespēju, ka tie var pazust, bez tam šādu sistēmu vienlaicīgi attālināti var lietot daudzi lietotāji. Tā kā šādas sistēmas vienlaicīgi izmanto daudzi lietotāji, uzturēšanas izmaksas ir daudz zemākas nekā izmantojot uzņēmuma iekšēju IT risinājumu un IT speciālistus, tādējādi no izmaksu viedokļa tas ir ļoti pievilcīgs risinājums. Tomēr jāatzīst, ka šai pieejai ir arī savi trūkumi, jo piemēram, lai to varētu lietot, lietotājam visu laiku jābūt tiešsaistē, kā arī lietotājs nevar pārlicināties par datu drošību un sistēmas drošību kopumā.[18]

Mākoņdatu un mākoņskaitļošanas tehnoloģijas apvienojot ar mākslīgo intelektu, vairāki tehnoloģiju izstrādātāji ir ieviesuši automatizētus viedos risinājumus, kuri neliela, vienkārša

uzņēmuma vai pašnodarbinātās personas grāmatvedību ļauj kārtot arī lietotājiem bez padziļinātām zināšanām grāmatvedībā. Tomēr šādi risinājumi ir jāpielāgo katras valsts normatīvo aktu prasībām un jāpārtulko lietotāju saskarne vietējā valodā, tādēļ pagaidām tie pieejami tikai lielās valstīs, bet vistīcamāk tuvāko gadu laikā tie tiks pielāgoti aizvien vairāk valstu tirgiem un prasībām. [17] Šobrīd Latvijā šādi risinājumi netiek piedāvāti, bet autore uzskata ka tuvāko gadu laikā situācija vārētu mainīties un arī mūsu tirgū varētu tikt piedāvāti automatizētie risinājumi.

Vēl viens virziens kurā raugās inovāciju ieviesēji, ir klienta pieredzes uzlabošana, pārnesot komunikāciju starp klientu un grāmatvedības pakalpojumu sniedzēju uz klientam jebkurā laikā ērti pieejamu vidi pašā „mākoņa” risinājumā vai arī kādā citā klienta iecienītā informācijas kanālā. Piedāvātais risinājums ļautu grāmatvedības pakalpojumu sniedzējiem iztikt bez speciāla zvanu centra, un tā vietā ērti izmantot „mākonī” izvietoto grāmatvedības kārtošanas sistēmu, lai no tās pa tiešo sazinātos ar klientiem viņiem vēlamajā veidā izmantojot klienta ierasto komunikāciju kanālu – vai tas būtu balss zvans, e-pasts, SMS, jeb ziņojums sociālajā portālā. [17]

Kā nākamā inovācija jāmin pilnīgi integrētu risinājumu izveidošana, savā starpā sasaistot uzņēmuma grāmatvedības sistēmu, klientu vadības sistēmu, algu grāmatvedības un personāla vadības sistēmas, uzņēmuma izmantoto banku sistēmas un citas procesā iesaistītās IT sistēmas. Rezultātā tiek panākta pilnīga datu apmaiņas automatizācija starp sistēmām, izslēdzot cilvēka faktora rezultātā radušos kļūdu iespējamību, kā arī samazinot nepieciešamību pēc manuāla darba rutīnas procesu veikšanai. Veicot nozares ekspertu intervijas, autore noskaidroja, ka lielle starptautiskie uzņēmumi vienotā sistēmā sasaista visu uzņēmumu grupā ietilpstošo uzņēmumu filiāļu un pārstāvniecību sistēmas, izveidojot centralizētu risinājumu un uzņēmumu grupas līmenī samazinot grāmatvedībā strādājošo uzņēmumu skaitu pat par 70-80%. [18] Autore piekrīt, ka darbaspēka izmaksas mūsdienās ir pati svarīgākā un lielākā izmaksu pozīcija pakalpojumu nozarēs, tādēļ iespēja būtiski palielināt darba produktivitāti nozarei ļautu attīstīties, kā arī piedāvāt klientiem arvien izdevīgākas pakalpojumu cenas.

Manuālas datu ievades samazināšanai ir ieviesti elektroniskie teksta atpazīnēji, kuri prot nolasīt papīra dokumentu un pārkonvertēt to elektroniski teksta formātā. Izmantojot skenerus, vai pat vienkārši viedtālrunu foto kameras šie risinājumi prot papīra rēķinu vai citu dokumentu pārveidot elektroniskā formātā bez drukas kļūdām un būtiska laika patēriņa, pie tam tiek turpināts strādāt pie šo tehnoloģiju uzlabošanas. [18]

Mobilās piekļuves risinājumi ļauj ar grāmatvedības sistēmu un datiem strādāt attālināti, tādēļ grāmatvedim vairs nav nepieciešams visu laiku atrasties uzņēmuma birojā, viņš var

gandrīz visus savus pienākumus veikt attālināti.[18] Arī attālināts darbs ļauj būtiski samazināt uzņēmuma izmaksas, jo tam ir iespēja samazināt biroja telpas vai no tām pat pilnībā atteikties.

Tehnoloģiju izstrādātāji jau 2016. gadā prezentēja ar mākslīgo intelektu apveltītu grāmatvedības botu – programmu, kura darbojas kā personīgais grāmatvedības asistents, meklējot pieprasīto informāciju, apstrādājot datus un veicot citas darbības. Tā darbības princips ir līdzīgs kā piemēram iPhone pieejamajam elektroniskajam asistentam Siri, bet tas specializējas uz grāmatvedību un izmaksu kontroli. [17]

Tāpat tiek pētītas blokķēžu tehnoloģijas izmantošanas iespējas grāmatvedības un audita jomā un izstrādāti pirmie pilotprojekti. Sākotnēji blokķēžu tehnoloģija tika izmantota Bitcoin un citu virtuālo valūtu radīšanā, tomēr speciālisti atrod aizvien jaunus pielietojumus kur šī tehnoloģija var sniegt būtiskas priekšrocības. Blokķēde vienlaicīgi var kalpot kā laika zīmogs un apliecinājums, ka kāds grāmatvedības ieraksts kopš tā veikšanas brīža nav ticis modificēts. Tādējādi tiek samazināts manuālais darbs kas nepieciešams datu auditam, izslēdzot arī cilvēka faktora radīto kļūdu iespējamību. [17]

Tehnoloģiskie jauninājumi tiek ieviesti arī nodokļu grāmatvedības un uzskaites jomā – daži izstrādātāji uz mākoņtehnoloģijas bāzes ir radījuši viedo risinājumu nodokļu maksājumu prognozēšanai un aprēķināšanai, tiešaistē, automātiski apkopojot aprēķiniem nepieciešamos datus, brīdinot par iespējamām kļūdām un sūtot atgādinājumus par nodokļu maksāšanas termiņiem. [18]

Bez uzskaitītajiem risinājumiem eksistē vēl daudzi, šobrīd varbūt mazāk zināmi, bet potenciāli perspektīvi risinājumi bez kuriem iespējams nākotnē nebūs iedomājama ērta un efektīva grāmatvedības kārtošana, tādēļ nozarē strādājošajiem uzņēmumiem un profesionāļiem būtu ieteicams sekot līdzi tehnoloģiju izmaiņām, lai tās savlaicīgi novērtētu un vajadzības gadījumā ieviestu savā uzņēmumā. Tāpat vietējiem informācijas tehnoloģiju uzņēmumiem, it sevišķi grāmatvedības uzskaites sistēmu izstrādātājiem būtu lietderīgi jau savlaicīgi apsvērt inovatīvu risinājumu ieviešanu, lai spētu konkurēt ar citu valstu uzņēmumiem, kuri ar šīm tehnoloģijām varētu izlemt ienākt Latvijas tirgū.

2.3. Uzņēmuma SIA „X” apraksts

Lai iegūtu pētījumam nepieciešamo informāciju par uzņēmumu, autore izpētīja uzņēmuma gada pārskatus par pēdējiem 3 gadiem, klientu sarakstu, līgumus ar piegādātājiem un klientiem, citus uzņēmuma npublicētos materiālus, kā arī veica padziļinātās intervijas ar uzņēmuma vadītāju, kura ir arī uzņēmuma īpašnice, kā arī ar vairākiem bijušajiem uzņēmuma darbiniekiem, kuri ir eksperti grāmatvedības un finanšu pakalpojumu jomā.

Uzņēmums SIA "X" dibināts 2009. gada jūlijā un piereģistrēts Rīgā, 100% uzņēmuma kapitāla daļu piederēja uzņēmuma dibinātājam un sākotnēji uzņēmuma pamatkapitāls bija 2000 latu. Šobrīd atbilstoši likumdošanas prasībām pamatkapitāls ir konvertēts uz eiro uz sastāda 2828 eiro.[31]

Uzņēmuma darbības virziens ir grāmatvedības ārpakalpojumu sniegšana citiem uzņēmumiem. Uzņēmums arī ir sniedzis konsultācijas citu uzņēmumu īpašniekiem par grāmatvedības jautājumiem, kā arī gatavojis privātpersonām ienākumu deklarācijas pārmaksātā iedzīvotāju ienākuma nodokļa atmaksāšanai. Tāpat atsevišķos gadījumos tika sniegtas konsultācijas un palīdzība dokumentu sagatavošanai Uzņēmumu reģistram jaunu uzņēmumu dibināšanai un grozījumu reģistrēšanai esošiem uzņēmumiem. Šobrīd šādi papildus pakalpojumi vairs netiek sniegti un uzņēmums sniedz vienīgi grāmatvedības ārpakalpojumus.

Kopš dibināšanas uzņēmums nav veicis gandrīz nekādas mārketinga aktivitātes. Vienīgais ieguldījums uzņēmuma pakalpojumu pārdošanas veicināšanā bija Internet vietnes izstrādāšana. 2009. gada beigās uzņēmumam tika izstrādāta vienkārša Internet vietne, kurā tika ievietots uzņēmuma sniegto pakalpojumu saraksts, kontaktinformācija un bankas rekvizīti. Informācija vietnē pieejama latviešu valodā. Uzņēmuma Internet vietnei nav veikta SEO optimizācija labākai atrodamībai tādās meklēšanas sistēmās kā piemēram Google. Tāpat uzņēmums neizmanto Google sniegtās mārketinga iespējas uzņēmuma un tā sniegto pakalpojumu atrodamības veicināšanai. Tādējādi potenciālajiem klientiem meklējot grāmatvedības ārpakalpojumu sniedzējus Internetā praktiski nav iespēju nonākt SIA „X” Internet vietnē. Ņemot vērā to, ka uzņēmuma Internet vietnes saturs ir pieejams tikai latviešu valodā, krieviski vai angļiski informāciju meklējošajiem cilvēkiem to pilnīgi noteikti neizdotos atrast.[31]

Uzņēmums klientus piesaista galvenokārt izplatot informāciju par uzņēmuma sniegtajiem pakalpojumiemcaur uzņēmuma īpašnieces un darbinieku paziņu loku, kā arī esošajiem klientiem rekomendējot to citiem uzņēmumiem. Šāda pasīva pieeja liedz uzņēmumam strauji palielināt apkalpojamo klientu skaitu un attīstīties.

Kad Latvijā 2010. gadā tika ieviests mikrouzņēmumu režīms, SIA "X" īpašiece izvērtēja iespēju uzņēmumu pārveidot par mikrouzņēmumu, jo tādējādi būtu iespējams optimizēt uzņēmuma izmaksas, kā arī nodrošināt darbiniekiem lielāku neto darba samaksu. Tomēr tika izlemts nepārveidot uzņēmumu par mikrouzņēmumu jo atbilstoši Mikrouzņēmumu nodokļa likumam mikrouzņēmumā maksimālais algas lielums bija ierobežots 500 latu (šobrīd

720 eiro) apmērā, kas grāmatvedības jomā ir salīdzinoši zems atalgojums. Tas gan būtu pietiekams darbiniekiem kas uzņēmumā strādāja uz nepilnu slodzi, tomēr tādā gadījumā darbinieki zaudētu ar ienākuma nodokli neapliekamo minimumu kā arī viņiem samazinātos sociālās garantijas. [2]

Kopš uzņēmuma dibināšanas tā īpašnieks uzņēmumā strādāja uz nepilnu slodzi – 10-20 stundas mēnesī, jo viņa pamatdarbs ir strādāšana kā algotam darbiniekam uz pilnu slodzi citā uzņēmumā. Arī darbinieki uzņēmumā ir strādājuši uz nepilnu slodzi, strādājot paralēli studijām vai arī apvienojot darbus vairākos uzņēmumos. Atalgojuma sistēma balstīta uz faktiski nostrādāto laiku un padarīto darba apjomu.

Uzņēmuma apkalpoto klientu skaits svārstās robežās no 5 – 7 klientiem. Uzņēmuma klienti pārstāv galvenokārt preču mazumtirdzniecības un pakalpojumu sniegšanas nozares. Uzņēmuma vadītāja atzīst, ka fokusējas tieši uz šīm nozarēm, jo labāk pārzina grāmatvedības kārtības prasības un normatīvos aktus kas attiecināti uz tām. Ir bijuši gadījumi kad pakalpojumu sniegšana kādam potenciālajam klientam tiek atteikta, jo uzņēmuma vadītājam un darbiniekiem nav pieredzes ar attiecīgās nozares uzņēmumu apkalpošanu nepārzinot tās specifiku nav iespējams nodrošināt pienācīgu grāmatvedības kārtības kvalitāti. Šī iemesla dēļ uzņēmums ir atteicies apkalpot klientus kuri strādā, piemēram, sabiedriskās ēdināšanas vai transporta pārvadājumu jomās. Aptaujātie eksperti atzīst, ka ne visi ārpakalpojumu sniedzēji atsakās apkalpot tādas nozares uzņēmumus, kuras specifiku pietiekami labi nepārzina, tādēļ klientiem pastāv risks, ka viņu grāmatvedība tiks kārtota kļūdaini, neievērojot visas attiecīgās normatīvo aktu prasības.

Autore konstatēja, ka, lai gan atbilstoši likumdošanas prasībām sākot ar 2017. gada 1. jūliju grāmatvedības ārpakalpojumu sniedzējiem ir obligāti jāapdrošina civiltiesiskā atbildība, uzņēmums to vēl nav izdarījis. Autore ieteiktu SIA „X” nekavējoties iegādāties civiltiesiskās apdrošināšanas polisi, pie tam nevis par minimālo likumā prasīto summu 3000 eiro, bet gan vismaz 10 000 eiro. Tādējādi uzņēmuma klientiem tiktu sūtīts nepārprotams signāls, ka uzņēmumam ir svarīga ne tikai sniegto pakalpojumu kvalitāte, bet arī klientu finansiālā drošība. Bez tam uzņēmums tiktu pasargāts no neplānotām izmaksām, ja kādas pieļautas kļūdas rezultātā klientam tiktu piemērota soda nauda vai rastos kādi citi izdevumi, kuri būtu jākompensē grāmatvedības pakalpojumu sniedzējam.

Atbilstoši apdrošināšanas kompānijas pārstāvja sniegtajai informācijai, indikatīva gada prēmija par civiltiesiskās apdrošināšanas polisi ar 3000 eiro atbildības limitu izmaksās aptuveni

40 eiro, bet ar 10 000 eiro atbildības limitu aptuveni 100 eiro gadā. Šīs izmaksas ir salīdzinoši nelielas ņemot vērā potenciālos zaudējumus, kuri varētu rasties grāmatveža pieļautas kļūdas gadījumā. [22]

Iepazīstoties ar SIA „X” gada pārskatiem, autore konstatēja, ka uzņēmumam pēdējo 3 gadu laikā irniecīgs apgrozījums un minimāla peļņa. Uzņēmuma vadītāja to skaidroja ar faktu, ka šobrīd viņa ir palikusi vienīgā uzņēmuma darbiniece, bet strādājot uzņēmumā uz nepilnu slodzi paralēli pilnas slodzes pamatdarbam citā uzņēmumā, viņai nebūtu pietiekami daudz laika lielāka klientu skaita apkalpošanai. Iepriekšējos gados uzņēmums nodarbināja vēl vairākus nepilnas slodzes darbiniekus, tādējādi spējot apkalpot lielāku klientu skaitu, bet kad pēdējais no šiem darbiniekiem darbu uzņēmumā pārtrauca, viņai neizdevās atrast jaunu, pietiekami kompetentu darbinieku uz nepilnu slodzi.

2.2. tabula.

SIA „X” rentabilitātes rādītāji. Sastādījusi autore, izmantojot [26]

Pārskata gads	2014	2015	2016
neto apgrozījums	3 092	2 418	2 872
neto peļņa	262	237	5
pašu kapitāls	3080	3317	3322
neto rentabilitāte %	8.5	9.8	0.2
pašu kapitāla rentabilitāte %	9.2	8.3	0.2

Lai novērtētu uzņēmuma darbības rentabilitāti, autore aprēķināja neto rentabilitāti un pašu kapitāla rentabilitāti pēdējiem 3 darbības gadiem. Uzņēmuma neto rentabilitāti aprēķina, izdalot pārskata gada neto peļņu ar neto apgrozījumu un pareizinot ar 100%. Savukārt pašu kapitāla rentabilitāti aprēķina, uzņēmuma pašu pārskata gada neto peļņu dalot ar pašu kapitālu un pareizinot ar 100%. [25]

Aprēķinu rezultāti tika apkopoti 2.2. tabulā. Autore konstatēja, ka gan neto rentabilitāte, gan pašu kapitāla rentabilitāte 2014. un 2015. gadā ir bijusi 8 – 9%, bet 2016 gadā kritusies uz 0,2%. Autore noskaidroja, ka iemesls šim kritumam ir jaunu mazvērtīgo inventāru iegāde saimnieciskās darbības nodrošināšanai, kā arī uzņēmuma izmantoto telpu īres maksas pieaugums. Salīdzinājumam autore aprēķināja rentabilitātes rādītājus citiem grāmatvedības nozarē strādājošiem uzņēmumiem, SIA „Y”, rezultātus apkopojot 2.3. tabulā.

SIA „Y” rentabilitātes rādītāji. Sastādījusi autore, izmantojot [27]

Pārskata gads	2014	2015	2016
neto apgrozījums	103 992	100 088	112 162
neto peļņa	-8 695	3 420	8 105
pašu kapitāls	14 030	17 450	22 221
neto rentabilitāte %	-8.4	3.4	7.2
pašu kapitāla rentabilitāte %	-62.0	19.6	36.5

SIA „Y” 2014. gadā ir strādājis ar zaudējumiem, bet pēc tam rezultāti ir pakāpeniski uzlabojušies. Autore noskaidroja no uzņēmuma vadītāja, ka 2014. gada peļņas samazinājums ir bijis saistīts ar to, ka 2014.gadā tika pieņemti papildus divi darbinieki, tika iegādāts papildus biroja inventārs, telpu īres sadārdzinājums un uzņēmums pārtrauca būt par mikrouzņēmuma nodokļa maksātāju. Lai gan neto rentabilitāte vidēji 2015. un 2016.gadā ir salīdzinoši līdzīgā līmenī, tomēr pašu kapitāla rentabilitāte ir daudz augstāka nekā SIA „X”. Tas izskaidrojams ar faktu, ka SIA „Y” ir daudz lielāks apgrozījums, kuru tas nodrošina, vienlaicīgi nodarbinot vairākus pilnas slodzes grāmatvežus. Autore secina, ka pieņemot darbā papildus darbiniekus un piesaistot jaunus klientus, arī SIA „X” varētu būtiski uzlabot pašu kapitāla rentabilitāti.

SIA „Z” rentabilitātes rādītāji. Sastādījusi autore, izmantojot [28]

Pārskata gads	2014	2015	2016
neto apgrozījums	29 551	35 044	45 647
neto peļņa	4 519	3 892	5 262
pašu kapitāls	1 126	5 018	9 335
neto rentabilitāte %	15.3	11.1	11.5
pašu kapitāla rentabilitāte %	401.3	77.6	56.4

SIA „W” rentabilitātes rādītāji. Sastādījusi autore, izmantojot [29]

Pārskata gads	2014	2015	2016
neto apgrozījums	34 445	27 758	27 764
neto peļņa	6 658	-1 066	-3 270
pašu kapitāls	11 836	8 244	4 344
neto rentabilitāte %	19.3	-3.8	-11.8
pašu kapitāla rentabilitāte %	56.25	-12.9	-75.3

Aplūkojot vēl divu nozarē strādājošu uzņēmumu SIA „Z” un SIA „W” darbības rezultātus, autore konstatēja, ka viens no tiem – SIA „W” pēdējos divus gadus strādā ar zaudējumiem un tādējādi tā rentabilitāte ir negatīva, bet SIA „Z” darbība ir stabila – visos pārskata gados tam ir peļņa ar tendenci palielināties. Gados, kad uzņēmums strādājis ar peļņu, tā rentabilitāte ir būtiski augstāka nekā citiem autores aplūkotajiem uzņēmumiem. Aprēķinu rezultāti apkopoti tabulās 2.4. un 2.5.

Autore secina, ka SIA „X” rentabilitāte un attiecīgi arī tā konkurētspēja atbilst nozares vidējiem rādītājiem, tādējādi McKinsey matricā uzņēmuma sniegto pakalpojumu konkurētspēja būtu jāpieņem kā vidēja.

SIA „X” pamatlīdzekļi uz 30.09.2017 [30]

Kartītes numurs	Nosaukums	Iegādes datums	Iegādes vērtība	Atlikusī vērtība
1	Grāmatvedības programma Tildes Jumis	31.08.2009	209.01	0.00
2	Dators Samsung NP350V5X	14.02.2013	270.05	0.00
3	Samsung Galaxy Tab Black	25.06.2014	153.31	0.00
4	Signalizācija	23.12.2014	271.82	22.65
5	Portatīvais dators Toshiba Satellite L50-B-11H Black+pele+soma	29.06.2015	343.64	85.91
6	Monitors LED SAMSUNG S24E391HL	20.07.2015	156.18	43.38
7	Datorgalds lakots	29.12.2015	164.47	68.53

8	Datorgalds zils	30.06.2016	233.97	136.49
	KOPĀ:		1 802.45	356.96

Grāmatvedības ārpakalpojumu jomā strādājošajiem uzņēmumiem būtiskākais nepieciešamais inventārs un pamatlīdzekļi ir datortehnika ar programmatūru, biroja tehnika, biroja mēbeles un aprīkojums. 2.6. tabulā uzskaitīti SIA „X” pamatlīdzekļi – ko pamatā sastāda datortehnika ar grāmatvedības programmatūru un biroja mēbeles. Uzņēmums birojam irē īpašnieces ģimenei piederošas telpas Rīgā, Vidzemes priekšpilsētā. Telpu īres maksa sastāda 100 eiro mēnesī, kas veido būtisku daļu no uzņēmuma ikmēneša izdevumiem. Ņemot vērāniecīgo uzņēmuma peļņu un faktu, ka uzņēmuma darbinieki strādā uz nepilnu slodzi, autore ieteiktu uzņēmumam pāriet uz attālināta darba koncepciju, un atteikties no biroja telpu izmantošanas, tādējādi ietaupot telpu īres maksai tērētos līdzekļus un uzlabojot uzņēmuma finansu rādītājus.

2.4. Nozares analīze izmantojot Portera 5 spēku modeli

Autore veica nozares analīzi, izmantojot Portera 5 spēku modeli - aplūkojot esošo tirgus dalībnieku konkurenci, jaunu konkurentu un aizvietojošo produktu ienākšanas risku, kā arī pircēju un piegādātāju kaulēšanās spēju. Analīzes rezultāti apkopoti 2.7. tabulā.

Grāmatvedības ārpakalpojumu jomā Latvijā pastāv sīva konkurence un tā turpina pieaugt – šajā jomā darbojas daudzi uzņēmumi, kā arī individuālie komersanti un pašnodarbinātie. Kā iepriekš konstatēja autore, 2017. gada 21. jūlijā Latvijā bija reģistrēti 7627 ārpakalpojumu grāmatveži. 5666 no tiem ir juridiskas personas un individuālie komersanti, bet 1961 fiziska persona kas reģistrēti kā saimnieciskās darbības veicēji.[20]

Jaunu konkurentu ienākšana grāmatvedības ārpakalpojumu nozarē ir salīdzinoši viegla – uzņēmumam vai pašnodarbinātajam nav nepieciešamas speciālas licences. Pateicoties likumā „Par grāmatvedību” neprecīzi noteiktajām prasībām grāmatvežiem pat nav obligāti nepieciešama atbilstoša izglītība un to apliecinoši diplomi vai sertifikāti. Savukārt grāmatvedības kārtošanai nepieciešamo datortehniku iespējams iegādāties sākot no 500eiro. Vadošo izstrādātāju programmatūra ir dārgāka, tomēr tirgū pieejamas arī salīdzinoši lētas alternatīvas, kas funkcionalitātes ziņā ir pilnīgi pietiekamas mazu uzņēmumu grāmatvedības kārtošanai. Svarīgākais faktors, lai uzsāktu darbību ir kvalificēti darbinieki – bilancspējīgi grāmatveži. Kā autore noskaidroja no nozares profesionāļiem, daudzi grāmatveži

ārpakalpojumu jomā darbojas kā pašnodarbinātie un nevēlas strādāt ārpakalpojumu uzņēmumā, bet spējīgākie un pieredzējušākie grāmatveži izvēlas strādāt lielajos uzņēmumos, kuri var nodrošināt daudz lielāku algu nekā ārpakalpojumu sniedzēji.

Latvijas tirgū pašlaik nav novērojama aizvietojošo produktu ienākšana – grāmatvedības kārtošana ir standartizēts, bet tajā pašā laikā pietiekami komplicēts process lai to varētu veikt vienīgi kvalificēts speciālists. Tomēr nozares eksperti atzīst, ka situācija tuvāko gadu laikā varētu nedaudz mainīties. Ar moderno tehnoloģiju palīdzību būtu iespējams daļu no grāmatveža veiktajām darbībām automatizēt, tādējādi pat lielos uzņēmumos vairs nebūtu vajadzības nodarbināt vairākus grāmatvežus, pietiktu tikai ar vienu kvalificētu galveno grāmatvedi. Mazajos uzņēmumos darba apjoms ir mazāks, tomēr arī tajos būtu iespējams automatizēt lielāko daļu no darbībām, kuras veic grāmatvedis. Dažos inovatīvos grāmatvedības kārtošanas risinājumos jau tiek izmantots mākslīgais intelekts un tie ļauj grāmatvedības kārtošanu veikt arī lietotājiem bez pieredzes un padziļinātām zināšanām grāmatvedībā, tomēr tehnoloģiju izstrādātāji pagaidām nepiedāvā šo procesu automatizēt tādā mērā lai ikviens komersants varētu droši iztikt bez profesionāla grāmatveža. Autore secina, ka inovatīvo, ar mākslīgo intelektu aprīkoto viedo IT risinājumu ieviešana grāmatvedības kārtošanas sistēmu tirgū izspiedīs no tirgus daļu no mazajiem tirgus dalībniekiem, jo viens grāmatvedis varēs apkalpot daudz lielāku klientu skaitu, savukārt komersanti kuriem likums atļaus grāmatvedību kārtot pašiem, to darīt bez padziļinātām zināšanām grāmatvedībā, izmantojot automatizētos IT risinājumus.

Latvijas ekonomikā nav novērojams tāds komersantu skaita pieaugums, kas varētu šo sagaidāmo klientu apjoma kritumu kompensēt, 2016. gadā bija pat vērojama komersantu skaita samazināšanās, likvidēto uzņēmumu skaitam pārsniedzot jaundibināto komersantu skaitu. Tādēļ izdzīvos tie grāmatvedības pakalpojumu sniedzēji, kuri spēs pielāgoties izmaiņām, optimizēt savus procesus un paaugstināt efektivitāti, tādējādi spējot piedāvāt lētāku un konkurētspējīgāku pakalpojumu saviem klientiem.

Nozares uzņēmumu galvenie piegādātāji ir datortehnikas tirgotāji, kā arī speciālās grāmatvedības programmatūras izstrādātāji. Datortehnikas tirgū valda pietiekami liela konkurence, bez tam datortehnika attīstoties tehnoloģijām cenas samazinās, tādēļ uzņēmumam kuru neapmierina kāda piegādātāja piedāvātās cenas, ir viegli nomainīt to uz citu piegādātāju. Līdzīga situācija ir arī ar programmatūras izstrādātājiem – tirgū ir pieejamas vairākas alternatīvas gan dārgās programmatūras segmentā, gan arī zemo cenu kategorijā. Iegādājoties grāmatvedības datorprogrammu, uzņēmumam jānovērtē ne tikai sākotnējās programmatūras paketes cena, bet arī ikgadējās licences maksa vai maksa par programmatūras atjauninājumiem.

Ņemot vērā regulārās izmaiņas Latvijas nodokļu likumdošanā un citos normatīvajos aktos, regulāri programmatūras jauninājumi ir nepieciešami lai būtu iespējams grāmatvedību kārtot atbilstoši jaunākajām normatīvo aktu prasībām.

Pircēju kaulēšanās spējas ir augstas, jo pastāv liela konkurence, tirgū darbojas vairāk nekā 7600 pakalpojumu sniedzēju, bet klientu skaits nepieaug.[20] Tādēļ nozarē novērojama tendence ka par dempinga cenām tiek piedāvāti nekvalitatīvi pakalpojumi. Tomēr šajā gadījumā klientam pastāv risks ciest finansiālus zaudējumus, jo bieži gadās situācijas, kad grāmatvedis pieļauj kļūdas vai arī pietiekami neiedziļinās apkalpojamā uzņēmuma darbībā un nepabrīdina uzņēmumu, ka kaut kas tā darbībā netiek darīts atbilstoši grāmatvedību reglamentējošo likumu un noteikumu prasībām. Autores aptaujātie eksperti ir saskārušies pat ar tādu situāciju, kad grāmatveža pieļauto kļūdu dēļ uzņēmumam, vadītājam to nezinot, ir izveidojies ļoti liels nodokļu parāds, VID uzņēmumam piestādīja uzrēķinu par soda naudām un summa bija tik liela, ka uzņēmums to nespēja nomaksāt un tam nācās pārtraukt darbību un tika uzsākts maksātnespējas process.

2.7. tabula.

Nozares analīzes kopsavilkums izmantojot Portera 5 spēku modeļi

Konkurence tirgū	Augsta, liels skaits uzņēmumu, kas piedāvā līdzīgus pakalpojumus.
Jaunu konkurentu ienākšana	Salīdzinoši viegla, nav būtisku juridisku ierobežojumu, ienākšanas izmaksas zemas; vienīgais ierobežojums ir kvalificēta darbaspēka pieejamība.
Aizvietojošo produktu ienākšana	Automatizēti IT risinājumi, kuri aprīkoti ar mākslīgo intelektu, samazinātu grāmatvežu darba apjomu un ļautu daļai komersantu pašiem kārtot savu grāmatvedību
Pircēju kaulēšanās spēja	Augsta – daudz konkurentu, daudzi no tiem izvēlas zemākās cenas stratēģiju.
Piegādātāju kaulēšanās spēja	Datortehnikas un programmatūras centru jomā zema

Autore secināja, ka grāmatvedības ārpakalpojumu jomā Latvijā pastāv sīva konkurence un pircējiem piemīt augsta kaulēšanās spēja. Latvija ir mazs tirgus, ar salīdzinoši zemu maksātspēju, tādēļ orientējoties tikai uz vietējo tirgu un augot vienā ātrumā ar to, uzņēmumiem ir ierobežotas augšanas iespējas.

Augstākas izaugsmes nodrošināšanai uzņēmumam būtu jāievieš pārdomāts mārketinga aktivitāšu kopums jaunu klientu piesaistīšanai. Lai nebūtu jāsamazina pakalpojumu cena, būtu ieteicams padomāt par veidu kā piesaistīt tos potenciālos klientus, kuri nemeklē vienīgi pakalpojumu sniedzēju kurš piedāvā zemāko cenu, bet ir ieinteresēti lai pakalpojums tiktu sniegts augstā kvalitātē.

Tāpat vidējā termiņā būtu jāņem vērā sagaidāmā tehnoloģiju attīstības ietekme uz grāmatvedības kārtošānu un grāmatvedības ārpakalpojumu nozarē strādājošajiem uzņēmumiem, lai būtu gatavi šīm izmaiņām un izvairīties no to negatīvajām sekām.

Pielietojot McKinsey matricu, uzņēmuma pakalpojumi atrastos vidējā matricas segmentā, jo gan nozares pievilcīgums, gan uzņēmuma piedāvātā pakalpojuma konkurētspēja būtu vidējā, tādējādi būtu jāpielieto selektīva pieeja attiecība uz uzņēmuma attīstības stratēģijas izvēli.

2.5. SIA „X” SVID analīze

Balstoties uz iepriekš iegūto informāciju, kā arī veicot padziļināto interviju ar uzņēmuma īpašnieci, autore veica SVID analīzi, apkopojot SIA „X” stiprās un vājās puses, kā arī nozarē pastāvošās iespējas un draudus. Analīzes rezultāti apkopoti 2.8. tabulā.

Autore konstatēja vairākas uzņēmuma stiprās puses, kuras ļautu uzņēmumam veiksmīgi konkurēt grāmatvedības ārpakalpojumu tirgū, attīstīties un sevi pozicionēt kā labu un uzticamu sadarbības partneri potenciālajiem klientiem.

Uzņēmums jau 8 gadus darbojas grāmatvedības ārpakalpojumu jomā, tam ir uzkrāta pieredze par dažādās nozarēs strādājošu klientu apkalpošanu. Šajā laikā tas nav saskāries ar būtiskām problēmām vai nesaskaņām ar klientiem. Tāpat sniegto pakalpojumu kvalitāte ir bijusi nevainojama - klientiem nav bijušas SIA „X” vainas dēļ kavētas atskaišu iesniegšanas, nodokļu uzrēķini vai VID uzlikti sodi.

Uzņēmumam šobrīd ir 6 klienti, kuriem tiek sniegti grāmatvedības kārtošānu ārpakalpojumi. [31] Vairums no tiem ir ilggadīgi un lojāli klienti, tādēļ pastāv augsta varbūtība,

ka gadījumā, ja viņiem kāds lūgs ieteikt grāmatvedības ārpakalpojumu sniedzēju, viņi vispirms ieteiks vērsties tieši pie SIA „X”. Tāpat, gadījumā, ja SIA „X” izlemtu sniegt kādus papildus pakalpojumus, esošie klienti varētu būt viegli sasniedzams mērķa tirgus.

SIA „X” ir ilggadīga pieredze apkalpojot uzņēmumus, kuri darbojas IT pakalpojumu un citu pakalpojumu sniegšanā privātpersonām un uzņēmumiem, vairumtirdzniecībā ieskaitot starptautisko tirdzniecību, kā arī mazumtirdzniecībā, tajā skaitā eKomerzijā.

Autore uzņēmumam konstatēja arī vairākas vājās puses, kuras apdraud tā veiksmīgu pastāvēšanu ilgtermiņā.

Uzņēmumam nav izstrādāts mārketinga plāns un pašlaik netiek veiktas nekādas mārketinga aktivitātes jaunu klientu piesaistīšanai.

Atbilstoši vadītāja sniegtajai informācijai uzņēmums saskaras ar kvalificēta darbaspēka trūkumu – visi darbinieki ieskaitot vadītāju tajā ir strādājuši uz nepilnu slodzi paralēli pilnas slodzes pamatdarbam citos uzņēmumos. Tādējādi uzņēmumam trūkst cilvēkresursu, lai varētu attīstīties un aktīvi piedāvāt grāmatvedības ārpakalpojumus jauniem klientiem.[31]

Pētot uzņēmuma finanšu pārskatus un projektu dokumentāciju, autore konstatēja, ka uzņēmums 2014., 2015. un 2016. gadā strādāja ar minimālu peļņu, šajos pārskata gados tā sastādīja attiecīgi 262, 237 un 5 eiro.[26] Tādējādi uzņēmumam nav brīvo līdzekļu ko varētu ieguldīt uzņēmuma attīstībā un darbības paplašināšanā. [23] Vidējā neto rentabilitāte šajā laika periodā bija apmēram 6%, tādēļ uzņēmumam būtu jācenšas palielināt apgrozījumu, saglabājot šādu rentabilitātes līmeni, lai veidotos peļņa, kuru varētu ieguldīt uzņēmuma tālākā attīstībā.

Tāpat uzņēmumam ir problēmas ar nesamaksājamiem debitoru parādiem – uz 2016. gada beigām nenomaksātie debitoru parādi sastādīja 2116 EUR un pēc uzņēmuma vadītāja domām vismaz puse no tiem ir bezcerīgi parādi, kuri būs jānoraksta 2017.gadā, kā rezultātā 2017. gada rezultāts ir gaidāms ar zaudējumiem. [26] Vairums no šiem parādiem veidojušies, klientiem nesamaksājot rēķinus par sniegtajiem grāmatvedības pakalpojumiem, pie tam ir klients kuram parādi krājušies vairāku gadu gaitā. Autore secina, ka uzņēmumā nav veikta pienācīga debitoru kontrole. Tādējādi negūstot plānotos ieņēmumus, kā arī radot papildus zaudējumus kuri rodas nomaksājot pievienotās vērtības nodokli par izrakstītajiem, bet neapmaksājamiem rēķiniem. Autore ieteiktu veikt sistemātisku un pilnīgu klientu portfeļa pārbaudi, nekavējoties sazināties ar klientiem, kuri nav apmaksājuši rēķinus, kā arī apturēt pakalpojumu sniegšanu tiem klientiem, kuri atsakās veikt rēķinu apmaksu.

Uzņēmumam ir novecojusi Internet vietne, kura izstrādāta 2009. gadā un kopš tā laika nav tikusi atjaunota un uzlabota. Bez tam tai nav mobilās versijas un informācija pieejama tikai latviešu valodā, bet nav informācijas angļu un krievu valodā. Tāpat uzņēmuma Internet vietnei nav veikta SEO optimizācija, kura palīdzētu potenciālajiem klientiem to vieglāk atrast. Tādējādi uzņēmuma Internet vietne nepilda mārketinga funkcijas, un to būtu nepieciešams uzlabot, bet atbilstoši uzņēmuma vadītāja sniegtajai informācijai Internet vietnes modernizēšana nav veikta līdzekļu trūkuma dēļ.

Turpmākajā darba gaitā autore izpētīja grāmatvedības ārpakalpojumu nozarē pastāvošās iespējas.

Tā kā Latvijā regulāri tiek veiktas izmaiņas grāmatvedības kārtošanu un nodokļus reglamentējošajos normatīvajos aktos, grāmatvežiem nepieciešams nepārtraukti izglītoties un sekot līdzi izmaiņām. Lai gan likums daļai komersantu ļauj grāmatvedību kārtot pašiem, tomēr lielai daļai no viņiem nav nepieciešamās pieredzes un zināšanu kā arī laika un iespēju apgūt visas normatīvo aktu izmaiņas un to ietekmi uz grāmatvedības kārtošanu. Tādējādi pieaug iespēja, ka arī šie komersanti grāmatvedības kārtošanu uzticēs ārpakalpojumu grāmatvedim.

Uzlabojoties tehnoloģiskajiem risinājumiem aizvien vairāk grāmatvedības kārtošanai veicamos procesus un darbības ir iespējams automatizēt, tādējādi palielinot darbinieku efektivitāti un ļaujot vienam darbiniekam apkalpot lielāku klientu skaitu, kā arī samazinot kļūdu pieļaušanas iespēju.

Tehnoloģijas ļauj strādāt attālināti, tādēļ iespējams nodarbināt darbiniekus kuri vēlas strādāt uz nepilnu slodzi vai dzīvo tālu no uzņēmuma atrašanās vietas, tādējādi risinot darbaspēka deficīta problēmu.

Autore izpētīja arī tirgū pastāvošos draudus, kuri var negatīvi ietekmēt gan SIA „X”, gan arī tā konkurentus.

Pēc autores aptaujāto grāmatvedības nozares profesionāļu domām nozarē Latvijā strauji pieaug konkurence un krītas sniegto pakalpojumu kvalitāte. Interviju laikā ar uzņēmuma darbiniekiem autore noskaidroja, ka augošās konkurences dzinējspēki ir salīdzinoši vienkārša ienākšana šajā uzņēmējdarbības sfērā, kā arī iespēja šos pakalpojumus sniegt attālināti – tas šķiet pievilcīgi daudzajiem pašnodarbinātajiem ārpakalpojumu grāmatvežiem.

Tāpat Latvijas grāmatvedības ārpakalpojumu tirgū ir novērojama tendence, ka atsevišķi pakalpojumu sniedzēji klientiem piedāvā dempinga cenas, tajā pat laikā nenodrošinot pienācīgu

sniegto pakalpojumu kvalitāti. Tie klienti, kuri nav pietiekami kompetenti lai spētu novērtēt faktisko pakalpojuma kvalitāti, bet pakalpojuma sniedzēja izvēlē vadās tikai pēc piedāvātās cenas, saskaras ar risku saņemt sodu vai nodokļu uzrēķinu par savlaicīgi neiesniegtām vai nepareizām atskaitēm vai nekorektu un normatīvajiem aktiem neatbilstošu grāmatvedības kārtošanu.

Nozares eksperti atzīst, ka viena no nozares problēmām ir ļoti daudz neregistrētu pakalpojumu sniedzēju. Šie grāmatveži ne par ko nav atbildīgi, nemaksā nodokļus un viņu kvalifikācija neatbilst grāmatvežu kvalifikācijai, tādējādi bieži vien nodokļi klientiem netiek aprēķināti pareizi, kas galu galā rada lielus zaudējumus uzņēmumam. Šādi grāmatveži nav reģistrējušies arī noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanai, līdz ar to viņiem nav jebkādas likumā noteiktās atbildības, un arī VID nespēj veikt šo uzņēmumu kontroli. Tomēr problēma nav tikai neregistrētie uzņēmējdarbības veicēji. Ne mazums ir arī tādi grāmatveži, kas ir reģistrējušies, taču viņu zināšanas nav atbilstošas profesionālu pakalpojumu sniegšanai, turklāt viņi tās parasti nepapildina. «Šādus grāmatvežus ražo Nodarbinātības valsts aģentūra,» uzskata eksperte, piebilstot, ka pēc divu mēnešu kursu beigšanas cilvēkam rodas ilūzija, ka nu viņš ir profesionāls grāmatvedis, taču ir jāsaprot, ka šis amats ir ilgstoša pilnveidošanās un regulāri spēkā stājas jauni normatīvie akti, kuriem jāseko līdzī. Nevar pabeigt divu mēnešu kursus un piedāvāt savus pakalpojumus uzņēmējiem, norādot, ka esi profesionāls grāmatvedis. [21]

Latvijā būtisks faktors ir straujās un neprognozējamās izmaiņas likumdošanā. Vairums uzņēmumu savu budžetu un tā izpildei veicamo darbību kopumu plāno vairākus mēnešus vai pat gadu uz priekšu, bet Latvijā diemžēl pastāv precedenti, kad būtiska nodokļus vai konkrētu uzņēmējdarbības formu reglamentējoši likumdošanas akti tiek pieņemti pēdējā brīdī, dažkārt pat ar atpakaļ ejošu datumu, un šādos apstākļos normāla plānošana un plānu izpilde uzņēmumam var kļūt problemātiska.

Grāmatvedības jomā tāpat kā daudzās citās nozarēs Latvijā pieaug darbaspēka trūkums un darbaspēka izmaksas, jo darbaspēka deficīta dēļ uzņēmumi savā starpā konkurē par labākajiem speciālistiem. Tomēr uzņēmumiem jābūt uzmanīgiem, lai nenonāktu situācijā, kad darbaspēka izmaksas pieaug daudz straujāk nekā produktivitāte, bet konkurences dēļ nav iespējams klientiem paaugstināt cenas par sniegtajiem pakalpojumiem, tādējādi samazinot uzņēmumu spēju pelnīt un veicinot stagnāciju.

SIA „X” SVID analīze.

Stiprās puses	Vājās puses
8 gadus ilga pieredze nozarē	Mārketinga plāna un mārketinga aktivitāšu trūkums
6 lojāli esošie klienti	Kvalificētu darbinieku trūkums
Pieredze darbā ar vairākām nozarēm – pakalpojumu sniegšanu, mazumtirdzniecību, vairumtirdzniecību	Uzņēmums strādā ar minimālu peļņu
Nevainojama sniegto pakalpojumu kvalitāte	Problēmas ar debitoru parādu kontrole un piedziņa
	Novecojuši Internet vietne
Iespējas	Draudi
Biežās normatīvo aktu izmaiņas motivē komersantus izmantot profesionālu grāmatvežu pakalpojumus	Pieaugoša konkurence
Automatizācija ļauj paaugstināt darba produktivitāti	Dempinga cenas
Tehnoloģijas ļauj strādāt attālināti	Darbaspēka trūkums
	Pieaugošas darbaspēka izmaksas
	Automatizētie mākslīgā intelekta risinājumi izspiedīs no tirgus tos dalībniekus kas neprātīs pielāgoties un ieviest inovācijas

Obligāti būtu jāņem vērā ārvalstīs jau notiekošā, bet Latvijas tirgū vēl tikai gaidāmā informācijas tehnoloģiju attīstības un inovāciju ieviešanas ietekme, kuras rezultātā daudzi procesi tiks automatizēti, kā arī ar mākslīgo intelektu aprīkotie risinājumi ļaus vienkāršu grāmatvedības kārtošanu veikt cilvēkiem bez padziļinātām zināšanām grāmatvedībā. Šo draudu atzīst arī autores padziļinātajās intervijās aptaujātie grāmatvedības profesionāļi, kuri uzskata, ka tuvāko 10 gadu laikā samazināsies Latvijas tirgū nepieciešamais grāmatvedības speciālistu skaits, it īpaši grāmatvežu palīgi, jaunākie grāmatveži, algu grāmatveži un citi speciālisti, kuru darba lielāko daļu veido mehānisks manuāls darbs.

Inovāciju rezultātā pieaugs grāmatvežu produktivitāte un samazināsies klientu skaits kam būs nepieciešami grāmatvedības ārpakalpojumi, tādējādi daļa no grāmatvedības pakalpojumu sniedzējiem kas savlaicīgi nepielāgosies jaunajiem apstākļiem būs spiesti pārtraukt savu darbību. Jāpiezīmē, ka tam būs arī pozitīva ietekme, jo samazināsies darbaspēka trūkums grāmatvedības jomā, kā arī pieaugs pakalpojumu kvalitāte samazinoties cilvēka faktora izraisītu kļūdu pieļaušanas iespējas.

Darba nākamajā nodaļā autore balstoties uz iegūto informāciju par uzņēmumu un nozari, izvirzīja, analizēja un izvērtēja vairākas alternatīvas uzņēmuma attīstības stratēģijas, lai izvēlētos piemērotāko no tām.

3. UZŅĒMUMA X ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

3.1. Darbības paplašināšana Latvijas tirgū

Kā pirmo autore izvērtēja uzņēmuma tirgus daļas palielināšanas stratēģiju esošajā tirgū. Autore secināja, ka, lai uzņēmums varētu veiksmīgi turpināt un paplašināt darbību Latvijas tirgū, tam steidzami būtu jānovērš SVID analīzē konstatētie trūkumi.

Uzņēmumam būtu nepieciešams izstrādāt mārketinga stratēģiju lai mērķtiecīgi un sistemātiski piesaistītu jaunus klientus. Autore ieteiktu iesākuma fokusēties uz elektroniskajiem mārketinga kanāliem, jo to izmantošana salīdzinot ar televīziju, radio un vides reklāmu ir lētāka, pie tam pēc autores domām tajā būtu vieglāk tikt pamanītam un savu mārketinga ziņojumu nogādāt mērķauditorijai.

Uzņēmumam vajadzētu izveidot modernāku Internet vietni, uztaisot tai arī mobilo versiju, jo mūsdienās pieaugot Interneta lietošanai no mobilajiem telefoniem un planšetdatoriem, daudzi cilvēki izmanto šīs ierīces sev interesējošo pakalpojumu meklēšanai Internet tīklā un dod priekšroku tiem pakalpojumu sniedzējiem, kuru Internet vietnes ir ērti aplūkojamas mobilajās ierīcēs. Jaunas, vienkāršas, bet mūsdienu prasībām atbilstošas Internet vietnes izstrādāšana izmantojot Internet lapu izstrādes speciālistu pakalpojumus uzņēmumam izmaksātu aptuveni 400-500 eiro. Uzņēmuma vietnei obligāti būtu nepieciešama SEO optimizācija, lai uzlabotu tās atrodamību tādās meklētājsistēmās kā Google. Optimizācijas izmaksas varētu veidot papildus aptuveni 200-300 eiro. Tāpat uzņēmumam būtu ieteicams izveidot un regulāri atjaunot profilus populārākajos sociālajos tīklos, lai nodrošinātu augstāku atpazīstamību.

Uzņēmuma darbinieki runā latviešu, krievu un angļu valodās, tādēļ uzņēmuma Internet vietnē papildus būtu jāievieš krievu un angļu valodas versija. Ņemot vērā tendenci ārvalstniekiem Latvijā dibināt savus uzņēmumus, būtu vērts apsvērt arī vēl kādu no lielākajām Eiropas valodām – spāņu, franču vai vācu valodu ieviešanu, tomēr tad būtu jānodrošina, lai uzņēmumā ir vismaz kāds darbinieks kurš šajā valodās var sazināties ar klientiem.

Uzņēmumam būtu nepieciešams arī izvērst reklāmas kampaņu jaunu klientu piesaistīšanai. Atbilstoši nozares ekspertu sniegtajai informācijai, Google reklāmas kampaņa 3 mēnešu garumā varētu izmaksāt aptuveni 300-400 eiro.

Uzņēmumam nekavējoties nepieciešams izvērtēt uzkrājušos nesamaksātos debitoru parādus, pārtraukt pakalpojumus sniegšanu tiem klientiem kuri atsakās apmaksāt rēķinus, kā arī iespēju robežās piedzīt nesamaksātos parādus. Cīņai ar neapmaksātajiem rēķiniem autore ieteiktu noslēgt līgumu ar parādu piedziņas uzņēmumu par neapmaksāto rēķinu piedziņu no

klientiem. Sakārtojot debitoru kontroles procesu un uzlabojot klientu maksāšanas disciplīnu, uzņēmums varētu novērst zaudējumus kuri rodas norakstīto debitoru parādu dēļ.

Darbinieku trūkumu autore ieteiktu risināt ar iespējas nodrošināšanu darbiniekiem strādāt attālināti, jo tādējādi varētu vieglāk piesaistīt darbiniekus no attālākiem reģioniem, kā arī nepilnas slodzes darbiniekus.

Kopumā šīs stratēģijas ieviešanai uzņēmumam būtu nepieciešami finanšu līdzekļi 1000-1200 eiro apmērā. Tā kā patreizējā naudas plūsma un uzņēmuma kontā esošie naudas līdzekļi to nevar nodrošināt, uzņēmumam būtu nepieciešams piesaistīt papildus naudas līdzekļus. Ķīlas neesamības un niecīgā apgrozījuma un peļņas dēļ bankas kredītu visticamāk uzņēmums nevarētu saņemt, tādēļ vai nu trūkstošos līdzekļus būtu jāiegulda uzņēmuma īpašniekam, vai jāpiesaista investors.

3.2. Jaunu produktu ieviešana

Kā nākamo iespējamo alternatīvu autore aplūkoja jaunu, inovatīvu produktu ieviešanas stratēģiju.

Veicot ārzemju pieredzes izpēti, autore konstatēja, ka attīstīto valstu tirgos ienāk daudzi potenciāli perspektīvi risinājumi, ar kuru palīdzību tiek optimizēta un automatizēta grāmatvedības kārtošana, samazināta nepieciešamība pēc manuāli veicamām darbībām, kā arī novērsta kļūdu rašanās iespējas.

Autore uzskata, ka inovatīvu risinājumu izstrādāšana paša uzņēmuma spēkiem būtu dārgs un laikietilpīgs process, tādēļ lietderīgāk būtu izvēlēties kādu pasaules tirgū pieejamu risinājumu, kura ieviešana Latvijas tirgū sniegtu uzņēmumam papildus priekšrocības. Tāpat būtu vērts izvērtēt iespēju atrast kādu tehnoloģiju jaunuzņēmumu kā sadarbības partneri, lai kopīgi izdomātu un ieviestu kādu inovatīvu risinājumu.

No nodaļā aplūkotajiem inovatīvajiem risinājumiem autore īstermiņā saskata lielāku perspektīvu „mākonī” izvietotu grāmatvedības kārtošanas rīku izmantošanai. Tā ļautu uzņēmuma darbiniekiem strādāt attālināti, automatizēt dažādus grāmatvedības procesus kā arī uzlabot informācijas iesniegšanas un iegūšanas iespējas uzņēmuma klientiem, kā arī komunikāciju ar tiem. Ansoffa matrica kā iespējamās stratēģijas paredz inovatīvu produktu ieviešanu vietējā tirgū, vai arī ārvalstu tirgos. Tomēr pēc autores domām šī stratēģija pašlaik nebūtu piemērota SIA „X”, jo tā prasītu ieguldīt ļoti lielus finansiālos un cilvēkresursus inovatīvo risinājumu ieviešanā, kā arī kompetences un zināšanas tehnoloģiju jomā, bet uzņēmumam to šobrīd trūkst.

3.3. Ieiešana globālajā tirgū

Ņemot vērā salīdzinoši mazo Latvijas tirgu un augsto konkurenci grāmatvedības ārpakalpojumu tirgū, viena no uzņēmuma iespējamajām stratēģijām būtu lūkošanās ārzemju tirgu virzienā. Autore ieteiktu vispirms izvērtēt citu Eiropas Savienības valstu tirgu apgūšanu, jo Eiropas Savienības iekšienē ir zināmā mērā harmonizēta nodokļu un likumdošanas sistēma, kā arī ir līdzīga biznesa mentalitāte salīdzinot, piemēram, ar Āzijas vai Āfrikas valstīm. Pie tam vairumā Eiropas Savienības valstu ir daudz augstāka pirkatspēja nekā Latvijā, tajā pat laikā pastāvot daudz augstākai vidējai darba samaksai, tādēļ Latvijas uzņēmumi varētu piedāvāt savus pakalpojumus par pievilcīgām, konkurētspējīgām cenām.

Ieiešanai citu valstu tirgos ir vairāki būtiski priekšnoteikumi. Uzņēmumam nepieciešams izpētīt attiecīgās valsts likumdošanas un normatīvos aktus, lai noskaidrotu, kādas ir prasības uzņēmumiem kas šīs valsts tirgū vēlas piedāvāt grāmatvedības ārpakalpojumus. Kā autore iepriekš konstatēja, tad, piemēram, Latvijā pastāv prasība uzņēmuma grāmatvedību kārtot latviešu valodā, kā arī glabāt grāmatvedības reģistrus Latvijas teritorijā. Tāpat var pastāvēt kvalifikācijas prasības, kuru izpildīšanai nepieciešams obligāti nodarbināt vietējos speciālistus kuriem ir attiecīgā valstī izsniegts kvalifikāciju apliecināošs dokuments. Pastāvot šādām prasībām, ārvalstu uzņēmumam nepieciešams atvērt filiāli vai nodibināt meitas uzņēmumu lai varētu ienākt citas valsts tirgū. Tāpat nepieciešams atrast darbiniekus, kuri atbilst attiecīgās valsts kvalifikācijas prasībām, māc vietējo valodu lai varētu komunicēt ar klientiem un korekti sagatavot dokumentus, kā arī pārzina attiecīgās valsts normatīvos aktus kuri reglamentē grāmatvedības kārtošānu. Šādas izpētes veikšana varētu būt diezgan dārga, jo būtu nepieciešams piesaistīt vietējo likumdošanu pārzinošu juristu, nodokļu konsultantu un auditoru lai pilnvērtīgi izvērtētu ienākšanas iespējas attiecīgās valsts tirgū, un maksātu vismaz vairākus tūkstošus eiro. Tāpat jāreķinās ar lokālas struktūrvienības izveidošanas un uzturēšanas izmaksām un mārketinga izmaksām lai piesaistītu klientus.

Ja uzņēmums izlemtu darboties šajā virzienā, tam būtu nepieciešama jauna, modernāka Internet vietne, un tajā esošā informācija būtu jāpārtulko attiecīgo valstu valodās vai pat jāizveido lokāla vietne konkrētajai valstij.

Veicot Internet vietnes atjaunošanu būtu nepieciešama arī SEO optimizāciju priekš visām šīm valodām, lai Internetā meklējot iespējamus pakalpojumus sniedzējus, uzņēmuma piedāvājumu atrastu gan vietējie gan arī ārzemju potenciālie klienti. Pēc nozares ekspertu domām, šāda vietnes atjaunošanas un optimizācijas projekta kopējās izmaksas varētu būt aptuveni 1500 eiro. Bez tam būtu jāievieš angļu valoda arī reķinu izrakstīšanas sistēmā, lai varētu izrakstīt reķinus klientiem no citām valstīm.

Lai uzņēmuma pakalpojumus aktīvi reklamētu Google meklētājā Rietumeiropas valstīs, būtu nepieciešama diezgan dārga mārketinga kampaņa, kura atbilstoši nozares profesionāļu aprēķinam izmaksātu vismaz 3000 - 4000 eiro 3 mēnešu periodā.[31]

Uzņēmumam jāņem vērā, ka nepieciešams ne tikai pielāgot grāmatvedības kārtošanas pakalpojumu šo tirgu prasībām, un izvēlēties piemērotāko mārketinga stratēģiju, bet arī nodrošināt pietiekamu finansiālo un cilvēku resursu apjomu jaunā tirgus apgūšanai.

Šīs stratēģijas ieviešanai uzņēmumam būtu nepieciešami finanšu līdzekļi vismaz vairāku desmitu tūkstošu eiro apmērā. Kā iepriekš minēts, patreizējā naudas plūsma un uzņēmuma kontā esošie naudas līdzekļi to nevar nodrošināt, un bankas aizdevumu uzņēmumam nebūtu iespējams saņemt necīgā apgrozījuma un peļņas dēļ, tādēļ arī šīs stratēģijas ieviešanai trūkstošos līdzekļus būtu jāiegulda uzņēmuma īpašniekam, vai arī jāpiesaista investors.

3.4. Uzņēmuma pārdošana

Ņemot vērā uzņēmumā konstatētās problēmas – uzņēmumaniecīgo apgrozījumu, mārketinga stratēģijas un aktivitāšu trūkumu, kā arī konkurences saasināšanos, viena no iespējamajām alternatīvām būtu pārtraukt uzņēmuma darbību. Tomēr ņemot vērā faktu, ka uzņēmumam pieder iepriekš darbā uzskaitītie pamatlīdzekļi, kā arī ir zināms skaits lojālu pastāvīgo klientu, kuri regulāri veic maksājumus par sniegtajiem pakalpojumiem, labākais veids kā uzņēmuma īpašniekam pārtraukt savu patreizējo uzņēmējdarbību, būtu uzņēmuma pārdošana.

Lai pārdotu uzņēmumu, nepieciešams noteikt tā cenu, kura parasti tiek balstīta uz uzņēmuma vērtību. Kā vienkāršākās cenu noteikšanas metodes Daniels K. Treisijs piedāvā cenas balstīšanu uz uzņēmuma aktīvu vērtību, kā arī cenas balstīšanu uz diskontētās naudas plūsmas vērtību, kuru uzņēmums rada. Uzņēmuma aktīvus var novērtēt pēc to bilances vērtības vai arī pēc tirgus cenas. Savukārt, ja pārdodamais uzņēmums ir darbojies pietiekami ilgi un iespējams prognozēt tā nākotnes naudas plūsmu, tad uzņēmuma vērtību varētu balstīt uz šīs naudas plūsmas diskontēto tagadnes vērtību. Iespējams izmantot arī kombinēto metodi, ņemot vērā šos abus faktorus, kā arī citus uzņēmuma vērtību ietekmējošus apstākļus un finanšu rādītājus.[12, 7]

Diskontētā naudas plūsmas tagadnes vērtība tiek aprēķināta pēc formulas

$$NPV = NP / (1+r)^n \quad [12,7],$$

kur NPV – naudas plūsmas tagadnes vērtība

NP – nākotnes naudas plūsma

r – procentu likme vai diskonta likme, kurai papildus var pievienot riska prēmiju

n – laiks gados pēc cik naudas plūsma sagaidāma

Uzņēmumam pieder divi portatīvie datori ar programmatūru, monitors, printeri, mobilais telefons, datorgaldi un biroja krēsli, kā arī mazvērtīgais inventārs. Ņemot vērā uzņēmumam piederošās datortehnikas vecumu un faktu, ka strauji attīstoties tehnoloģijām, vecie modeļi strauji zaudē vērtību, uzņēmumam piederošās tehnikas faktiskā vērtība strauji samazinās. Uz 2017. gada 3 ceturkšņa beigām pamatlīdzekļu bilances vērtība bija 357 EUR.[30] Uzņēmums savā grāmatvedības politikā ir noteicis izmantot finanšu nolietojuma aprēķinā lineāro metodi. Lineārā metode pamatā ir pieņēmums, ka pamatlīdzekļa lietderība samazinās vienmērīgi izsakot mēnešos vai procentuāli, tādēļ pamatlīdzekļa nolietojuma gada summa tā lietderīgās lietošanas laikā nemainās, ja nemainās pamatlīdzekļa likvidācijas vērtības (ja tāda ir paredzēta) grāmatvedības aplēses.[3]

Ikvienu pakalpojumu sniedzoša uzņēmuma lielākā vērtība ir esošais klientu portfelis un tā radītie ieņēmumi. Pārdodot uzņēmumu, pircējs iegūtu ieņēmumus, kurus rada SIA "X" patreizējais grāmatvedības pakalpojumu izmantojošo klientu portfelis, kurš 2017. gadā nodrošina vidējos ieņēmumus 225 EUR mēnesī. Savukārt ar šo klientu apkalpošanu saistītās izmaksas veido apmēram 190 EUR mēnesī. Tādējādi peļņa pirms nodokļiem ir 35 EUR mēnesī vai 420 EUR gadā.[26]

Pēc uzņēmuma īpašnieka domām, neveicot izmaiņas uzņēmuma stratēģijā, šādu naudas plūsmu varētu prognozēt nākamajiem 2-3 gadiem, ilgākam termiņam izdarīt prognozes ir grūti, jo cenu līmenis nozarē pakāpeniski mainās, pie tam iespējamas arī izmaiņas likumdošanā kuras varētu pamainīt grāmatvedības ārpakalpojumu sniedzējiem piemērojamās prasības un tādējādi ietekmēt izmaksas un cenu līmeni nozarē.[31]

Lai aprēķinātu naudas plūsmas tagadnes vērtību nākamajiem 3 gadiem, autore izmantoja datus par vidējo kredīta procentu likmi uzņēmumiem Latvijā. Pēc Latvijas Bankas datiem, vidējā procentu likme uzņēmumiem izsniegtajiem kredītiem EUR valūtā 2017. gada janvārī bija 2,43%. [5] Ņemot vērā sagaidāmo inflācijas pieaugumu nākamajos divos gados, autore izlēma izmantot likmi 3%.

$$\begin{aligned} NPV &= 420/(1+0,03)+420/(1+0,03)^2+420/(1+0,03)^3= \\ &= 420/1,03+420/1,0609+420/1,092727= \\ &= 407,77+395,89+384,36= \\ &= 1180,02 \text{ EUR} \end{aligned}$$

Pieskaitot šai summai uzņēmuma pamatlīdzekļu patreizējo vērtību 357 EUR, orientējošā uzņēmuma vērtība varētu būt 1545,02 EUR.

Ņemot vērā iespējamos riskus, kā arī vēlmi nopelnīt, neviens potenciālais pircējs visticamāk nebūs gatavs maksāt pilnu naudas plūsmas nākotnes vērtību vai aktīvu vērtību, tādēļ iespējamā SIA „X” pārdošanas cena visticamāk varētu būt robežās no 1200-1500 EUR. Autore uzskata, ka uzņēmumu būtu vērts pārdot vienīgi tad, ja uzņēmuma īpašniece vairs nevēlētos turpināt uzņēmējdarbību grāmatvedības ārpakalpojumu sniegšanas jomā, pretējā gadījumā labāk izvēlēties kādu no alternatīvajām stratēģijām.

3.5. Rekomendētā attīstības stratēģija

Izvērtējot četras iespējamās stratēģijas, autore ņēma vērā iepriekš konstatētās tirgū pastāvošās iespējas un draudus, kā arī uzņēmuma pieejamos resursus un kompetences.

Pēc autores domām uzņēmuma rīcībā nav pietiekamu resursu, pieredzes un kompetenču, lai varētu šobrīd uzsākt inovatīvu produktu ieviešanu Latvijas tirgū.

Finansu resursu un kompetenču trūkums neļautu uzņēmumam šobrīd mēģinātu ieiet arī ārvalstu tirgos, jo tas prasītu darbietilpīgu pētījumu veikšanu, pieredzējušu speciālistu noalgošanu, jaunas struktūrvienības izveidošanu attiecīgajā valstī, bet tajā pat laikā nebūtu garantijas, ka uzreiz izdotos piesaistīt pietiekami lielu klientu skaitu lai nosegtu izmaksas kas saistītas ar papildus darbinieku un struktūrvienības uzturēšanu.

Tāpat autore uzskata, ka ņemot vērā salīdzinoši mazo uzņēmuma pārdošanas vērtību, uzņēmuma pārdošanu kā pielietojamo stratēģiju būtu vērts izmantot vienīgi tajā gadījumā, ja uzņēmuma īpašniece vairs nevēlētos turpināt uzņēmējdarbību grāmatvedības ārpakalpojumu sniegšanas jomā.

Tādējādi kā piemērotāko uzņēmuma SIA „X” īstermiņa un varbūt pat vidēja termiņa attīstības stratēģiju autore iesaka izmantot tirgus daļas palielināšanas stratēģiju Latvijas vietējā tirgū.

Izvēloties un ieviešot vietējās tirgus daļas palielināšanas stratēģiju, uzņēmumam būtu jāsasaskaras ar vairākiem izaicinājumiem. Kā iepriekš darbā tika konstatēts, Latvijas tirgus ir mazs un attīstības iespējas vietējā mērogā ir ierobežotas. Atbilstoši Finanšu ministrijas datiem, Latvijas IKP 2017. gadā pieaugs par 3,5%, un arī turpmāk izaugsme nebūs daudz ātrāka, tādēļ tuvākajā laikā nav sagaidāms, ka Latvijas tirgus varētu būtiski pieaugt.[14] Atbilstoši Lursoft datiem, pēdējos gados pieaug likvidēto komersantu skaits un 2016. gadā tas pat pārsniedza jaundibināto uzņēmumu skaitu, tādējādi potenciālo grāmatvedības ārpakalpojumus izmantojošo klientu skaits Latvijā nepieaug tik strauji kā varētu vēlēties, vai pat samazinās.[15] Būtu lietderīgi iepazīties arī ar datiem par 2017. gadu, lai konstatētu vai negatīvā tendence turpinās.

Latvijas tirgū konkurence grāmatvedības pakalpojumu jomā pieaug un klienti izmanto savas kaulēšanās spējas, lai vienotos par zemāku pakalpojumu cenu, kuru kļūst aizvien grūtāk nodrošināt pieaugošu darbaspēka izmaksu dēļ. Tādēļ uzņēmumam būtu jāoptimizē darba produktivitāte iespēju robežās automatizējot grāmatvedības kārtošanai veicamās darbības. Jau pašlaik uzņēmums grāmatvedības sistēmā darījumus no bankas izraksta nevis ievada manuāli, bet importē faila veidā, bet būtu obligāti jāizvērtē arī pārējie procesi.

Kā tika konstatēts iepriekšējā nodaļā, uzņēmumam būtu jāveic arī virkne pasākumu, lai novērtu SVID analīzē konstatētos trūkumus un vājās puses uzņēmuma darbībā. Uzņēmumam būtu jāizstrādā mārketinga stratēģija un jāsāk veikt mārketinga aktivitātes jaunu klientu piesaistīšanai, jāizstrādā jauna, optimizēta Internet vietne vairākās valodās, jāuzlabo debitoru kontrole un jāpiedzen no klientiem debitoru parādi, jāievieš attālinātas strādāšanas iespējas darbiniekiem, kā arī jāuzlabo uzņēmuma peļņas rādītāji palielinot apkalpojamo klientu skaitu un iespēju robežās samazinot tādas izmaksu pozīcijas. Tāpat obligāti nekavējoties jāapdrošina civiltiesiskā atbildība.

Uzņēmumam būtu jācenšas pielietot savas stiprās puses – pieredzi un augsto sniegto pakalpojumu kvalitāti, lai pretotos klientu spiedienam uz cenu, un noturētu tādu cenu līmeni, kas ļautu uzņēmumam strādāt ar peļņu, tādējādi radot brīvu naudas plūsmu kuru varētu novirzīt uzņēmuma attīstībai. Ieguldījumi uzņēmuma attīstībā ir būtiski tā pastāvēšanai un tieši brīvo naudas līdzekļu trūkums neļauj uzņēmumam izvēlēties inovatīvo produktu ieviešanas vai ārvalstu tirgu iekarošanas stratēģijas, kuras ilgtermiņā būtu daudz perspektīvākas, nekā koncentrēšanās uz vietējo tirgu.

Savukārt ilgtermiņā autore ieteiktu izvērtēt inovatīvo produktu ieviešanas iespējas, jo ņemot vērā tehnoloģiju attīstību, pastāv risks, ka tie tirgus dalībnieki kuri neveiks optimizāciju un neieviešīs inovatīvus risinājumus tiks izspiesti no tirgus.

Lai jau savlaicīgi gatavotos stratēģijas maiņai nākotnē, uzņēmumam būtu nepieciešams jau tagad sekot līdz tehnoloģiju attīstībai un inovācijām, īpašu uzmanību pievēršot attīstīto valstu izstrādātāju pētījumiem un ieviestajiem risinājumiem. Tāpat būtu ieteicams veidot kontaktus ar inovatīviem informācijas tehnoloģiju uzņēmumiem un meklēt iespējas sadarbības veidošanai ar tiem.

SECINĀJUMI

1. Autore secina, ka vismaz 90% no uzņēmumiem Latvijā varētu būt izdevīgāk izmantot grāmatvedības ārpakalpojumus nevis pieņemt darbā grāmatvedi, tādējādi potenciālo klientu skaits Latvijā būtu 193 000 komersantu
2. Autore secināja, ka stratēģiski izdevīgākā grāmatvedības ārpakalpojumus sniedzoša uzņēmuma darbības vieta būtu Rīga, jo tādējādi tiešas sasniedzamības attālumā atrastos lielākā daļa no potenciālajiem klientiem kuri darbojas Latvijā. Tāpat Rīgā varētu būt lielākas iespējas atrast darbiniekus ar nepieciešamo kvalifikāciju.
3. Lai gan likums daļai komersantu ļauj grāmatvedību kārtot pašiem, tomēr lielai daļai no viņiem nav nepieciešamās pieredzes un zināšanu kā arī laika un iespēju apgūt visas normatīvo aktu izmaiņas un to ietekmi uz grāmatvedības kārtošanu. Tādējādi pieaug iespēja, ka arī šie komersanti grāmatvedības kārtošanu uzticēs ārpakalpojumu grāmatvedim.
4. Uzlabojoties tehnoloģiskajiem risinājumiem aizvien vairāk grāmatvedības kārtošanai veicamos procesus un darbības ir iespējams automatizēt, tādējādi palielinot darbinieku efektivitāti un ļaujot vienam darbiniekam apkalpot lielāku klientu skaitu.
5. Lai piedāvātu grāmatvedības ārpakalpojumus ārvalstu iedzīvotāju Latvijā dibinātiem uzņēmumiem, būtu jāspēj ar klientiem komunicēt svešvalodās, kā arī Internet vietnē jānodrošina informācija potenciālajiem klientiem saprotamā valodā. Pēc autores domām būtiskākās valodas kurās nodrošināt informāciju, būtu angļu un krievu valodas.
6. Autore secina, ka inovatīvo, ar mākslīgo intelektu aprīkoto viedo IT risinājumu ieviešana grāmatvedības kārtošanas sistēmu tirgū izspiedīs no tirgus daļu no mazajiem tirgus dalībniekiem, jo viens grāmatvedis varēs apkalpot daudz lielāku klientu skaitu, savukārt komersanti kuriem likums atļaus grāmatvedību kārtot pašiem, to darīt bez padziļinātām zināšanām grāmatvedībā, izmantojot automatizētos IT risinājumu.
7. Latvijas grāmatvedības ārpakalpojumu tirgū ir novērojama tendence, ka atsevišķi pakalpojumu sniedzēji klientiem piedāvā dempinga cenas, tajā pat laikā nenodrošinot pienācīgu sniegto pakalpojumu kvalitāti.
8. Inovatīvu produktu ieviešanas stratēģija pašlaik nebūtu piemērota SIA „X” jo tā prasītu ieguldīt ļoti lielus finansiālos un cilvēkresursus inovatīvo risinājumu ieviešanā, kā arī kompetences un zināšanas tehnoloģiju jomā, bet uzņēmumam to šobrīd trūkst.

9. Iespējamā SIA „X” pārdošanas cena visticamāk varētu būt robežās no 1200-1500 EUR. Autore uzskata, ka uzņēmumu būtu vērts pārdot vienīgi tad, ja uzņēmuma īpašniece vairs nevēlētos turpināt uzņēmējdarbību grāmatvedības ārpakalpojumu sniegšanas jomā, pretējā gadījumā labāk izvēlēties kādu no alternatīvajām stratēģijām.

PRIEKŠLIKUMI

1. Autore ieteiktu likumdošanā precizēt konkrētu laika periodu cik ilgi jābūt pieredzei strādājot par grāmatvedi lai attiecīgo personu atzītu par kvalificētu. Tāpat būtu lietderīgi ieviest vienotu, standartizētu sertifikāciju kas apliecinātu ka grāmatveža zināšanas ir atjaunotas un viņš pārzina jaunākās izmaiņas grāmatvedību reglamentējošajos normatīvajos aktos.
2. SIA „X” būtu nepieciešams nekavējoties iegādāties civiltiesiskās apdrošināšanas polisi, pie tam nevis par minimālo likumā prasīto summu 3000 eiro, bet gan vismaz 10000 eiro. Tādējādi uzņēmuma klientiem tiktu sūtīts nepārprotams signāls, ka uzņēmumam ir svarīga ne tikai sniegto pakalpojumu kvalitāte bet arī klientu finansiālā drošība.
3. Uzņēmumam būtu nepieciešams izstrādāt mārketinga stratēģiju lai mērķtiecīgi un sistemātiski piesaistītu jaunus klientus. Autore ieteiktu iesākuma fokusēties uz elektroniskajiem mārketinga kanāliem.
4. Uzņēmumam vajadzētu izveidot modernāku Internet vietni, uztaisot tai arī mobilo versiju, jo mūsdienās pieaugot Interneta lietošanai no mobilajiem telefoniem un planšetdatoriem.
5. Uzņēmumam nekavējoties nepieciešams izvērtēt uzkrājušos nesamaksātos debitoru parādus, pārtraukt pakalpojumus sniegšanu tiem klientiem kuri atsakās apmaksāt rēķinus, kā arī iespēju robežās piedzīt nesamaksātos parādus. Cīņai ar neapmaksātajiem rēķiniem autore ieteiktu noslēgt līgumu ar parādu piedziņas uzņēmumu par neapmaksāto rēķinu piedziņu no klientiem.
6. Autore ieteiktu uzņēmumam pāriet uz attālināta darba koncepciju, un atteikties no biroja telpu izmantošanas, tādējādi ietaupot telpu īres maksai tērētos līdzekļus un uzlabojot uzņēmuma finansu rādītājus
7. Darbinieku trūkumu autore ieteiktu risināt ar iespējas nodrošināšanu darbiniekiem strādāt attālināti, jo tādējādi varētu vieglāk piesaistīt darbiniekus no attālākiem reģioniem, kā arī nepilnas slodzes darbiniekus.
8. Par piemērotāko uzņēmuma īstermiņa un varbūt pat vidēja termiņa attīstības stratēģiju autore iesaka tirgus daļas palielināšanu Latvijas vietējā tirgū un uzņēmumam būtu jāveic virkne pasākumu, lai novērtu SVID analīzē konstatētos trūkumus.
9. Ilgtermiņā autore ieteiktu izvērtēt inovatīvo produktu ieviešanas iespējas, jo ņemot vērā tehnoloģiju attīstību pastāv risks, ka tie tirgus dalībnieki kuri neveiks optimizāciju un neieviesīs inovatīvus risinājumus tiks izspiesti no tirgus

10. Lai jau savlaicīgi gatavotos stratēģijas maiņai nākotnē, uzņēmumam būtu nepieciešams jau tagad sekot līdzi tehnoloģiju attīstībai un inovācijām, īpašu uzmanību pievēršot attīstīto valstu izstrādātāju pētījumiem un ieviestajiem risinājumiem.

IZMANTOTĀ LITERATŪRA UN AVOTI

LR likumi:

1. Likums „Par grāmatvedību”. 1993. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=66460>
2. *Mikrouzņēmumu nodokļa likums*. 2010. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=215302>
3. *Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi*. 2016. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/278844-gada-parskatu-un-konsolideto-gada-parskatu-likuma-piemerosanas-noteikumi>
4. *Noteikumi par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju*. 2003. Ministru kabineta noteikumi Nr.585. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=80418>

Statistisko datu avoti:

5. *Procentu likmju statistika*. Latvijas Banka <https://www.bank.lv/statistika/procentu-likmju-statistikas-raditaji/galvenas-procentu-likmes>
6. *Reģistrēto un likvidēto Uzņēmumu reģistra un Komercreģistra subjektu sadalījums pēc to uzņēmējdarbības formas*. Lursoft, <https://www.lursoft.lv/lursoft-statistika/Registreto-un-likvideto-Uzņemumu-registra-un-Komercregistra-subjektu-sadalijums-pec-to-uznemejdarbibas-formas&id=21>

Grāmatas:

7. **Creswell, J. W.** (1994). *Research design: Qualitative and quantitative approaches*. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications. 482 lpp.
8. **C.W. Hill, G.R. Jones**, *Strategic Management Theory, an Integrated Approach* 9th edition. South Western Cengage Learning. Mason: 2008. 450 lpp.
9. **Leedy, P. & Ormrod, J.** (2001). *Practical research: Planning and design* (7th ed.). Upper Saddle River, NJ: Merrill Prentice Hall. Thousand Oaks: SAGE Publications. 545 Lpp
10. **A.Parasuraman, D.Grewal, R.Krishnan**, *Marketing Research 2nd edition*. Houghton Mifflin Company, Boston New York: 2007. 638 lpp.
11. **N. Ritson**. *Strategic Management*. Ventus Publishing Aps, 2011. 558 lpp.
12. **D.K.Tracey**. *Guide to Selling a Small Business*. The University of North Carolina System. 2014. 16 lpp.
13. **Donald J. McCubrey**. *Business Fundamentals*. The Open University of Hongkong. 2006. 384 lpp.

Elektroniskie informācijas avoti:

14. *2017. gadā ekonomikas izaugsme paātrināsies līdz 3,5%. LR Finanšu ministrija.*
Pieejams: <http://www.fm.gov.lv/lv/aktualitates/jaunumi/budzets/53109-2017-gada-ekonomikas-izaugsme-paatrinasies-lidz-35>
15. *Lursoft blogs.* Pieejams: <http://blog.lursoft.lv/2017/01/03/2016-gada-likvideto-uznemumu-skaitis-parsniedzis-jaunregistreto-uznemumu-skaitu/>
16. *Uzņēmējdarbības vide.* LR Ekonomikas Ministrija. Pieejams:
https://www.em.gov.lv/lv/nozares_politika/nacionala_industriala_politika/uznemejdarbibas_vide/
17. *5 Tech Innovations Set to Influence Cloud Accounting in 2017*
Pieejams: <https://financesonline.com/5-tech-innovations-set-influence-cloud-accounting-2017/>
18. *5 Accounting Technology Innovations CFOs Cannot Afford to Live Without.* Pieejams:
<https://www.accountingdepartment.com/blog/5-accounting-technology-innovations-for-cfo>
19. *Ārpakalpojumu izmantošana uzņēmumos.* Pieejams:
http://www.tns.lv/wwwtnslv_resources/images/TNS-aptaujas/Biznesa_panelim/TNS_Uzņemumu-Vaditaju-Aptauja_Arpakalpojumu_izmantosana_Galveno-Rezultatu-Parskats_2012marts.pdf
20. *Grāmatvežiem jābaidās kļūdīties.* Marta Oplučāne, Latvijas Avīze, 30.07.2017.
Pieejams: <http://www.la.lv/gramatvezjiem-jabaidas-kludities/>
21. *Pieaug neprofesionālu grāmatvežu skaits.* Dienas Bizness, 10.07.2013. Pieejams:
<http://www.db.lv/darbs/pieaug-neprofesionalu-gramatvezu-skaits-397223>
22. *Ārpakalpojuma grāmatvežu apdrošināšana ir nepieciešamība, nevis privilēģija.*
Viktorija Antropova, ifinances.lv., 31.03.2017. Pieejams:
<http://ifinances.lv/raksti/aktuali/svarigi/arpakalpojuma-gramatvezu-apdrosinasana-ir-nepieciešamiba-nevis-privileģija/11572>
23. *Latvijā joprojām nenovērtē ārpakalpojuma pievienoto vērtību.* Jānis Mellups,
21.02.2015. Pieejams: <http://www.delfi.lv/news/comment/comment/janis-mellups-latvija-joprojam-nenoverte-arpakalpojuma-pievienoto-vertibu.d?id=45605020>
24. *Latvijas Republikas Grāmatvežu Asociācija.* Pieejams: <http://www.lrga.lv/par-lrga>
25. *Kā saprast, vai mans uzņēmums strādā ienesīgi?* Pieejams:
<https://businessnetwork.lv/upload/content/ka-saprast-vai-uznemums-rentabls.doc>

26. Uzņēmuma „X” gada pārskati par 2014, 2015 un 2016. gadu.
27. Uzņēmuma „Y” gada pārskati par 2014, 2015 un 2016. gadu.
28. Uzņēmuma „Z” gada pārskati par 2016.gadu.
29. Uzņēmuma „W” gada pārskati par 2016.gadu.
30. Uzņēmuma „X” pamatlīdzekļu saraksts par 2017.gadu
31. Uzņēmuma „X” npublicētie dokumenti

PIELIKUMI

1.pielikums

SIA „X” gada pārskats par 2014. gadu.

12/4/2017

VID EDS - Elektroniskās deklarēšanas sistēma

Dokuments aizpildīts Latvijas valūtā - euro.

Uzņēmuma gada pārskats

☐ 1.	Pārskata periods	no: 01.01.2014 līdz: 31.12.2014
☐ 2.	Reģistrācijas kods komercreģistrā vai uzņēmumu reģistrā	██████████
☐ 3.	Nosaukums	████████████████████
☐ 4.	Juridiskā adrese	████████████████████ Rīga, LV-1013
☐ 5.	Vidējais darbinieku skaits	2
☐ 6.	Pamatdarbības veidi (NACE kods)	6920
☐ 7.	Likvidācijas slēguma bilance	☐
☐ 8.	Saisinātā bilance	☐
☐ 9.	Saimnieciskās darbības pārskats	☐
☐ 10.	Aizpilda tikai kapitālsabiedrība (papildus jāiesniedz arī izpildinstitūcijas locekļu saraksts)	
☐ 10a	Vai ir izveidota padome:	
☐	Nē	☐ Jā - jāiesniedz padomes locekļu saraksts
☐ 10b	Revidenta vārds, uzvārds un amats:	
☐ 11.	Personālsabiedrībai jāiesniedz personīgi atbildīgo biedru un komandītu saraksts	
☐ 12.	Aizpilda tikai kooperatīvā sabiedrība (papildus jāiesniedz arī valdes locekļu saraksts)	
☐ 12a	Vai ir izveidota padome:	
☐	Nē	☐ Jā - jāiesniedz padomes locekļu saraksts
☐ 13.	Aizpilda tikai individuālais uzņēmums, zemnieka vai zvejnieka saimniecība	
☐ 13a	Īpašnieka vārds, uzvārds:	
☐ 13b	Īpašnieka personas kods:	
☐ 13c	Īpašnieka dzīvesvieta:	
☐ 14.	Apstiprināts publicēšanai	

Amats

BALANCE

Aktīvs

1. Nodokļu maksātāja reģistrācijas kods [redacted]

2. [redacted]

Rādītāja nosaukums	Pārskata gada beigās	Iep. pārskata gada beigās
Ilgtermiņa ieguldījumi		
I NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI:		
1. Attīstības izmaksas	0	0
2. Koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības	0	0
3. Citi nemateriālie ieguldījumi	0	0
4. Nemateriālā vērtība	0	0
5. Avansa maksājumi par nemateriāliem ieguldījumiem	0	0
	0	0
	0	0
NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI KOPĀ	0	0
II PAMATLĪDZEKĻI		
1. Zemes gabali, ēkas un būves un ilggadīgie stādījumi	0	0
2. Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos	0	0
3. Iekārtas un mašīnas	0	0
4. Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	636	458
5. Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	0	0
6. Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	0	0
7. Ilgtermiņa ieguldījumi publiskā partnera pamatlīdzekļos	0	0
	0	0
	0	0
PAMATLĪDZEKĻI KOPĀ	636	458
III IEGULDĪJUMA ĪPAŠUMI:		
	0	0
	0	0
	0	0
	0	0
IEGULDĪJUMA ĪPAŠUMI KOPĀ	0	0
IV BIOLOĢISKIE AKTĪVI:		
	0	0
	0	0
	0	0
	0	0
BIOLOĢISKIE AKTĪVI KOPĀ	0	0
V ILGTERMIŅA FINANŠU IEGULDĪJUMI:		
1. Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	0	0
2. Aizdevumi radniecīgajām sabiedrībām	0	0
3. Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā	0	0
4. Aizdevumi asociētajām sabiedrībām	0	0
5. Pārējie vērtspapīri un ieguldījumi	0	0
6. Pārējie aizdevumi un citi ilgtermiņa debitori	0	0
7. Pašu akcijas un daļas	0	0
8. Aizdevumi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai	0	0
9. Atliktā nodokļa aktīvi	0	0
	0	0
	0	0
ILGTERMIŅA FINANŠU IEGULDĪJUMI KOPĀ	0	0
ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI KOPĀ	636	458
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI		
I KRĀJUMI:		
1. Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli	0	0

2. Nepabeigtie ražojumi	0	0
3. Gatavie ražojumi un preces pārdošanai	0	0
4. Nepabeigtie pasūtījumi	0	0
5. Avansa maksājumi par precēm	0	0
6. Darba dzīvnieki un produktīvie dzīvnieki	0	0
	0	0
	0	0
KRĀJUMI KOPĀ	0	0
II PĀRDOŠANAI TURĒTI ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI		
	0	0
	0	0
	0	0
PĀRDOŠANAI TURĒTI ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMI KOPĀ	0	0
III DEBITORI:		
1. Pircēju un pasūtītāju parādi	1290	57
2. Radniecīgo sabiedrību parādi	0	0
3. Asociēto sabiedrību parādi	0	0
4. Citi debitori	0	1
5. Neiemaksātās daļas sabiedrības kapitālā	0	0
6. Īstermiņa aizdevumi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai	0	0
7. Nākamo periodu izmaksas	160	133
8. Uzkrātie ieņēmumi	0	0
	0	0
	0	0
DEBITORI KOPĀ	1450	191
IV ĪSTERMIŅA FINANŠU IEGULDĪJUMI:		
1. Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	0	0
2. Pašu akcijas un daļas	0	0
3. Pārējie vērtspapīri un līdzdalība kapitālos	0	0
4. Atvasinātie finanšu instrumenti	0	0
	0	0
	0	0
ĪSTERMIŅA FINANŠU IEGULDĪJUMI KOPĀ	0	0
V NAUDA	1713	2359
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI KOPĀ	3163	2550
BILANCE	3799	3008

BILANCE**Pasīvs**

1. Nodokļu maksātāja reģistrācijas kods [redacted]

2. [redacted]

Posteņa nosaukums	Pārskata gada beigās	Iepr. pārskata gada beigās
Pašu kapitāls:		
1. Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)	2846	2846
2. Akciju (daļu) emisijas uzcelojums	0	0
3. Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	0	0
4. Finanšu instrumentu pārvērtēšanas rezerve	0	0
5. Rezerves:		
a) likumā noteiktās rezerves	0	0
b) rezerves pašu akcijām vai daļām	0	0
c) sabiedrības statūtos noteiktās rezerves	0	0
d) pārējās rezerves	0	0
	0	0
	0	0
8. Rezerves kopā	0	0
9. Nesadalītā peļņa:		

a) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa	-28	-966
b) pārskata gada nesadalītā peļņa	262	938
PASŪ KAPITĀLS KOPĀ	3080	2818
UZKRĀJUMI:		
1. Uzkrājumi pensijām un tamlīdzīgām saistībām	0	0
2. Uzkrājumi paredzamajiem nodokļiem	0	0
3. Citi uzkrājumi	78	11
	0	0
	0	0
UZKRĀJUMI KOPĀ	78	11
KREDITORI		
ILGTERMIŅA KREDITORI		
1. Aizņēmumi pret obligācijām	0	0
2. Akcijās pārvērsamie aizņēmumi	0	0
3. Aizņēmumi no kredītiestādēm	0	0
4. Citi aizņēmumi	0	0
5. No pircējiem saņemtie avansi	0	0
6. Parādi piegādātājiem un darbuizpildītājiem	0	0
7. Maksājami vekseli	0	0
8. Parādi radniecīgajām sabiedrībām	0	0
9. Parādi asociētajām sabiedrībām	0	0
10. Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	0	0
11. Pārējie kreditori	0	0
12. Nākamo periodu ieņēmumi	0	0
13. Neizmaksātās dividendes	0	0
	0	0
	0	0
ILGTERMIŅA KREDITORI KOPĀ	0	0
ĪSTERMIŅA KREDITORI:		
1. Aizņēmumi pret obligācijām	0	0
2. Akcijās pārvērsamie aizņēmumi	0	0
3. Aizņēmumi no kredītiestādēm	0	0
4. Citi aizņēmumi	0	0
5. No pircējiem saņemtie avansi	0	0
6. Parādi piegādātājiem un darbuizpildītājiem	408	0
7. Maksājami vekseli	0	0
8. Parādi radniecīgajām sabiedrībām	0	0
9. Parādi asociētajām sabiedrībām	0	0
10. Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	219	166
11. Pārējie kreditori	14	13
12. Nākamo periodu ieņēmumi	0	0
13. Neizmaksātās dividendes	0	0
14. Uzkrātās saistības	0	0
15. Atvasinātie finanšu instrumenti	0	0
	0	0
	0	0
ĪSTERMIŅA KREDITORI KOPĀ	641	179
KREDITORI KOPĀ	641	179
BILANCE	3799	3008

**Peļņas vai zaudējumu aprēķins
(pēc apgrozījuma izmaksu metodes)**

1. Nodokļu maksātāja reģistrācijas kods [redacted]

2. [redacted]

Posteņa nosaukums	Pārskata gada beigās	Iep. pārskata gada beigās
1. Neto apgrozījums	3092	2483
2. Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	247	206

3. Bruto peļņa vai zaudējumi	2845	2277
4. Pārdošanas izmaksas	0	0
5. Administrācijas izmaksas	2582	1339
6. Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	0	0
7. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	0	0
8. Ieņēmumi no līdzdalības koncerna meitas un asociēto sabiedrību kapitālos	0	0
9. Ieņēmumi no vērtspapīriem un aizdevumiem, kas veidojuši ilgtermiņa ieguldījumus	0	0
10. Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi	0	0
11. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumu un īstermiņa vērtspapīru vērtības norakstīšana	0	0
12. Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	1	0
	0	0
14. Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	262	938
15. Ārkārtas ieņēmumi	0	0
16. Ārkārtas izmaksas	0	0
17. Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	262	938
18. Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata gadu	0	0
	0	0
20. Pārējie nodokļi	0	0
21. Aprēķinātās ārkārtas dividendes	0	0
22. Pārskata gada peļņa vai zaudējumi	262	938

Citi iesniegtie dokumenti

1. Nodokļu maksātāja reģistrācijas kods [redacted]
2. [redacted]

	Dokuments	Faila nosaukums	Komentārs
10	Pielikums	Pielikums_2014.pdf	
20	Vadības ziņojums		
30	Zvērināta revidenta ziņojuma noraksts		
40	Paskaidrojums par gada pārskata apstiprināšanu		
50	Apstiprināts akcionāru vai dalībnieku pilnsapulces protokola noraksts	Izraksts_2015_dalibn_sap_prot.pdf	
55	Informācija par zaudējumiem, kurus radījusi aktīvu vērtības samazināšanās		
60	Sabiedrības valdes paraksts paskaidrojums par lik. 54.p. krit. izpildi	Paskaidrojums_GPL54pantam.pdf	
65	Bilances piezīmes		

Vadītājs: [redacted]

Datums: 10.02.2015

Dokumenta adresāts:	VID Nodokļu pārvaldes Rīgas Vidzemes pr. klientu apkalpošanas centrs	Parakstītāja vārds, uzvārds:	[redacted]
Izstrādāšanas vieta:		Parakstītāja personas kods:	[redacted]
Dokumenta numurs EDS:	34945368	Parakstītāja amats:	Valdes loceklis
Dokumenta sagatavotājs:	[redacted]	Parakstītāja e-pasts:	[redacted]
Atbildīgā persona:		Parakstīšanas datums, laiks:	15.04.2015. 22:59:19

SIA „X” gada pārskats par 2015. gadu.

Uzņēmuma gada pārskats

1. Pārskata periods	no: 01.01.2015 līdz: 31.12.2015	
2. Reģistrācijas kods komercreģistrā vai uzņēmumu reģistrā	██████████	
3. Nosaukums	██████████	
4. Juridiskā adrese	██████████ Rīga, LV-1013	
5. Vidējais darbinieku skaits		2
6. Pamatdarbības veidi (NACE kods)	6920	
7. Likvidācijas slēguma bilance	☐	
8. Saīsinātā bilance	☐	
9. Saimnieciskās darbības pārskats	☐	
10. Aizpilda tikai kapitālsabiedrība (papildus jāiesniedz arī izpildinstitūcijas locekļu saraksts)		
10a Vai ir izveidota padome:	☐ Nē	☐ Jā - jāiesniedz padomes locekļu saraksts
10b Revidenta vārds, uzvārds un amats:		
11. Personālsabiedrībai jāiesniedz personīgi atbildīgo biedru un komandītu saraksts		
12. Aizpilda tikai kooperatīvā sabiedrība (papildus jāiesniedz arī valdes locekļu saraksts)		
12a Vai ir izveidota padome:	☐ Nē	☐ Jā - jāiesniedz padomes locekļu saraksts
13. Aizpilda tikai individuālais uzņēmums, zemnieka vai zvejnieka saimniecība		
13a Īpašnieka vārds, uzvārds:		
13b Īpašnieka personas kods:		
13c Īpašnieka dzīvesvieta:		
14. Apstiprināts publicēšanai		
Amats		

BILANCE Aktīvs

Reģistrācijas numurs

Nosaukums

Radītāja nosaukums	Pārskata gada beigas	Iep. pārskata gada beigas
Ilgttermiņa ieguldījumi		
I NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI:		
1. Attīstības izmaksas	0	0
2. Koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības	0	0
3. Citi nemateriālie ieguldījumi	0	0
4. Nemateriālā vērtība	0	0
5. Avansa maksājumi par nemateriāliem ieguldījumiem	0	0
	0	0
	0	0
NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI KOPĀ	0	0
II PAMATLĪDZEKĻI		
1. Zemes gabali, ēkas un būves un ilggadīgie stādījumi	0	0
2. Ilgttermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos	0	0
3. Iekārtas un mašīnas	0	0
4. Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	858	636
5. Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	0	0
6. Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	0	0
7. Ilgttermiņa ieguldījumi publiskā partnera pamatlīdzekļos	0	0
	0	0
	0	0
PAMATLĪDZEKĻI KOPĀ	858	636
III IEGULDĪJUMA ĪPAŠUMI:		
	0	0
	0	0
	0	0
	0	0
IEGULDĪJUMA ĪPAŠUMI KOPĀ	0	0
IV BIOLOĢISKIE AKTĪVI:		
	0	0

2/12

Rādītāja nosaukums	Pārskata gada beigās	Iepri. pārskata gada beigās
	0	0
	0	0
	0	0
BIOLOĢISKIE AKTĪVI KOPĀ	0	0
V ILGTERMINA FINANŠU IEGULDĪJUMI:		
1. Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	0	0
2. Aizdevumi radniecīgajām sabiedrībām	0	0
3. Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā	0	0
4. Aizdevumi asociētajām sabiedrībām	0	0
5. Pārējie vērtspapīri un ieguldījumi	0	0
6. Pārējie aizdevumi un citi ilgtermiņa debitori	0	0
7. Pašu akcijas un daļas	0	0
8. Aizdevumi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai	0	0
9. Atliktā nodokļa aktīvi	0	0
	0	0
	0	0
ILGTERMINA FINANŠU IEGULDĪJUMI KOPĀ	0	0
ILGTERMINA IEGULDĪJUMI KOPĀ	858	636
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI		
I KRĀJUMI:		
1. Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli	0	0
2. Nepabeigtie ražojumi	0	0
3. Gatavie ražojumi un preces pārdošanai	0	0
4. Nepabeigtie pasūtījumi	0	0
5. Avansa maksājumi par precēm	0	0
6. Darba dzīvnieki un produktīvie dzīvnieki	0	0
	0	0
	0	0
KRĀJUMI KOPĀ	0	0
II PĀRDOŠANAI TURĒTI ILGTERMINA IEGULDĪJUMI		
	0	0
	0	0
	0	0
PĀRDOŠANAI TURĒTI ILGTERMINA NOGULDĪJUMI KOPĀ	0	0
III DEBITORI:		

3/12

Rādītāja nosaukums	Pārskata gada beigās	Iepri. pārskata gada beigās
1. Pircēju un pasūtītāju parādi	1514	1290
2. Radniecīgo sabiedrību parādi	0	0
3. Asociēto sabiedrību parādi	0	0
4. Citi debitori	35	0
5. Neiemaksātās daļas sabiedrības kapitālā	0	0
6. Īstermiņa aizdevumi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai	0	0
7. Nākamo periodu izmaksas	133	160
8. Uzkrātie ieņēmumi	0	0
	0	0
	0	0
DEBITORI KOPĀ	1682	1450
IV ĪSTERMINA FINANŠU IEGULDĪJUMI:		
1. Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	0	0
2. Pašu akcijas un daļas	0	0
3. Pārējie vērtspapīri un līdzdalība kapitālos	0	0
4. Atvasinātie finanšu instrumenti	0	0
	0	0
	0	0
ĪSTERMINA FINANŠU IEGULDĪJUMI KOPĀ	0	0
V NAUDA	920	1713
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI KOPĀ	2602	3163
BILANCE	3460	3799

4/12

BILANCE Pasīvs

Reģistrācijas numurs [redacted]
 Nosaukums [redacted]

Posteņa nosaukums	Pārskata gada beigās	Iepri. pārskata gada beigās
Pašu kapitāls:		
1. Akciju vai daļu kapitāls (pamātkapitāls)	2846	2846
2. Akciju (daļu) emisijas uzņemojums	0	0
3. Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	0	0
4. Finanšu instrumentu pārvērtēšanas rezerve	0	0
5. Rezerves:		
a) likumā noteiktās rezerves	0	0
b) rezerves pašu akcijām vai daļām	0	0
c) sabiedrības statūtos noteiktās rezerves	0	0
d) pārejās rezerves	0	0
	0	0
8. Rezerves kopā	0	0
9. Nesadalītā peļņa:		
a) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa	234	-28
b) pārskata gada nesadalītā peļņa	237	262
PAŠU KAPITĀLS KOPĀ	3317	3080
UZKRĀJUMI:		
1. Uzkrājumi pensijām un tamlīdzīgām saistībām	0	0
2. Uzkrājumi paredzamajiem nodokļiem	0	0
3. Citi uzkrājumi	0	78
	0	0
	0	0
UZKRĀJUMI KOPĀ	0	78
KREDITORI		
ILGTERMIŅA KREDITORI		
1. Aizņēmumi pret obligācijām	0	0
2. Akcijas pārvērtējamie aizņēmumi	0	0
3. Aizņēmumi no kredītiestādēm	0	0

5/12

Posteņa nosaukums	Pārskata gada beigās	Iepri. pārskata gada beigās
4. Citi aizņēmumi	0	0
5. No pircējiem saņemtie avansi	0	0
6. Parādi piegādātājiem un darbuizpildītājiem	0	0
7. Maksājami vekseli	0	0
8. Parādi radniecīgajām sabiedrībām	0	0
9. Parādi asociētajām sabiedrībām	0	0
10. Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	0	0
11. Pārējie kreditori	0	0
12. Nākamo periodu ieņēmumi	0	0
13. Neizmaksātās dividendes	0	0
	0	0
	0	0
ILGTERMIŅA KREDITORI KOPĀ	0	0
ĪSTERMIŅA KREDITORI:		
1. Aizņēmumi pret obligācijām	0	0
2. Akcijas pārvērtējamie aizņēmumi	0	0
3. Aizņēmumi no kredītiestādēm	0	0
4. Citi aizņēmumi	0	0
5. No pircējiem saņemtie avansi	0	0
6. Parādi piegādātājiem un darbuizpildītājiem	68	408
7. Maksājami vekseli	0	0
8. Parādi radniecīgajām sabiedrībām	0	0
9. Parādi asociētajām sabiedrībām	0	0
10. Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	60	219
11. Pārējie kreditori	15	14
12. Nākamo periodu ieņēmumi	0	0
13. Neizmaksātās dividendes	0	0
14. Uzkrātās saistības	0	0
15. Atvasinātie finanšu instrumenti	0	0
	0	0
	0	0
ĪSTERMIŅA KREDITORI KOPĀ	143	641
KREDITORI KOPĀ	143	641
BILANCE	3460	3799

6/12

Peļņas vai zaudējumu aprēķins (pēc apgrozījuma izmaksu metodes)

Reģistrācijas numurs [redacted]
Nosaukums [redacted]

Posteņa nosaukums	Pārskata gada beigas	Iepri. pārskata gada beigas
1. Neto apgrozījums	2418	3092
2. Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	221	247
3. Bruto peļņa vai zaudējumi	2197	2845
4. Pārdošanas izmaksas	0	0
5. Administrācijas izmaksas	1960	2582
6. Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	0	0
7. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	0	0
8. Ieņēmumi no līdzdalības koncerna meitas un asociēto sabiedrību kapitālos	0	0
9. Ieņēmumi no vērtspapīriem un aizdevumiem, kas veidojusi īstermiņa ieguldījumus	0	0
10. Pārējie procentu ieņēmumi un tam līdzīgi ieņēmumi	0	0
11. Īstermiņa finanšu ieguldījumu un īstermiņa vērtspapīru vērtības norakstīšana	0	0
12. Procentu maksājumi un tam līdzīgas izmaksas	0	1
	0	0
14. Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	237	262
15. Ārkārtas ieņēmumi	0	0
16. Ārkārtas izmaksas	0	0
17. Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	237	262
18. Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata gadu	0	0
	0	0
20. Pārējie nodokļi	0	0
21. Aprēķinātās ārkārtas dividendes	0	0
22. Pārskata gada peļņa vai zaudējumi	237	262

7/12

Citi iesniegtie dokumenti

Reģistrācijas numurs [redacted]
Nosaukums [redacted]

Dokuments	Faila nosaukums	Komentārs																																												
10 Pielikums	Pielikums_2015.pdf																																													
20 Vadības ziņojums																																														
30 Zvērināta revidenta ziņojuma noraksts																																														
40 Paskaidrojums par gada pārskata apstiprināšanu																																														
50 Apstiprināts akcionāru vai dalībnieku pilsas pulces protokola noraksts	Izraksts_2016_dalibn_sap_prot.pdf																																													
55 Informācija par zaudējumiem, kurus radījusi aktīvu vērtības samazināšanās																																														
60 Sabiedrības valdes parakstīts paskaidrojums par lik. 54.p. krit. izpildi	Paskaidrojums_GPL54pantam.pdf																																													
65 Bilances piezīmes																																														
70	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Nr. p. k.</th> <th>Citi dokumenti</th> <th>Faila nosaukums</th> <th>Komentārs</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>2</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>3</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>4</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>5</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>6</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>7</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>8</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>9</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>10</td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	Nr. p. k.	Citi dokumenti	Faila nosaukums	Komentārs	1				2				3				4				5				6				7				8				9				10				
Nr. p. k.	Citi dokumenti	Faila nosaukums	Komentārs																																											
1																																														
2																																														
3																																														
4																																														
5																																														
6																																														
7																																														
8																																														
9																																														
10																																														

Vadītājs: [redacted]
Izpildītājs: [redacted]
E-pasts: [redacted]

11/12

Dokumenta numurs EDS:	42491676	Dokumenta sagatavotājs:	[REDACTED]
Parakstītāja vārds, uzvārds:	[REDACTED]	Parakstīšanas datums:	01.05.2016
Parakstītāja personas kods:	[REDACTED]	Parakstīšanas laiks:	20:57:47

SIA „X” gada pārskats par 2016. gadu.

Uzņēmuma gada pārskats

Reģistrācijas numurs [redacted]
 Nosaukums [redacted] SIA
 Adrese [redacted] Rīga, LV-1013
 Taksācijas periods no 01.01.2016 līdz 31.12.2016

Pamatinformācija

Uzņēmuma gada pārskats

Reģistrācijas numurs [redacted]

Periods no 01.01.2016 līdz 31.12.2016

Pamatojums saīsināta pārskata perioda iesniegšanai	
5	Vidējais darbinieku skaits 2
7	Likvidācijas slēguma bilance Nē
9	Saimnieciskās darbības pārskats Nē
10	Sagatavots atbilstoši starptautiskajiem grāmatvedības standartiem Nē
11	Atsevišķi posteņi sagatavoti atbilstoši starptautiskajiem grāmatvedības standartiem Nē
12	Uzņēmējdarbības forma Kapitālsabiedrība
13	Grāmatvedis uzņēmuma grāmatvedis
	Grāmatveža vārds, uzvārds [redacted]
	Grāmatveža amats Valdes loceklis
14	Apstiprināts publicēšanai
	Amatpersonas amats
Paskaidrojums Gada pārskats par 2016. gadu apstiprināts dalībnieku (akcionāru) sapulcē 12.04.2017.	

Bilances aktīvi

Uzņēmuma gada pārskats

Reģistrācijas numurs

Periods no 01.01.2016 līdz 31.12.2016

Posteņa nosaukums	Rindas kods	Pārskata gada beigās	Iepriekšējā pārskata gada beigās
I. Ilgtermiņa ieguldījumi	10		
I. Nemateriālie ieguldījumi:	20		
1. Attīstības izmaksas.	30	0	0
2. Koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības.	40	0	0
3. Citi nemateriālie ieguldījumi.	50	0	0
4. Nemateriālā vērtība.	60	0	0
5. Avansa maksājumi par nemateriāliem ieguldījumiem.	70	0	0
I. Nemateriālie ieguldījumi kopā	80	0	0
II. Pamatlīdzekļi (pamatlīdzekļi, ieguldījuma īpašumi un bioloģiskie aktīvi):	90		
1. Nekustamie īpašumi:	100	0	0
a) zemesgabali, ēkas un inženierbūves	110	0	0
b) ieguldījuma īpašumi	120	0	0
2. Dzīvnieki un augi:	130	0	0
a) darba vai produktīvie dzīvnieki un ilggadīgie stādījumi	140	0	0
b) bioloģiskie aktīvi	150	0	0
3. Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos.	160	0	0
4. Ilgtermiņa ieguldījumi publiskā partnera pamatlīdzekļos	170	0	0
5. Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces.	180	0	0
6. Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs.	190	675	858
7. Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas.	200	0	0
8. Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem.	210	0	0
II. Pamatlīdzekļi kopā	220	675	858
III. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi:	230		
1. Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā.	240	0	0
2. Aizdevumi radniecīgajām sabiedrībām.	250	0	0
3. Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā.	260	0	0
4. Aizdevumi asociētajām sabiedrībām.	270	0	0
5. Pārējie vērtspapīri un ieguldījumi.	280	0	0
6. Pārējie aizdevumi un citi ilgtermiņa debitori.	290	0	0
7. Pašu akcijas un daļas.	300	0	0
8. Aizdevumi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai.	310	0	0
9. Atliktā nodokļa aktīvi	320	0	0
III. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi kopā	330	0	0
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā	340	675	858
Apgrozāmie līdzekļi	350		
I. Krājumi:	360		
1. Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli.	370	0	0
2. Nepabeigtie ražojumi un pasūtījumi.	380	0	0
3. Gatavie ražojumi un preces pārdošanai.	390	0	0
4. Avansa maksājumi par krājumiem.	400	0	0
5. Dzīvnieki un augi.	410	0	0
a) dzīvnieki un viengadīgie stādījumi	420	0	0
b) bioloģiskie aktīvi	430	0	0
6. Pārdošanai turēti ilgtermiņa ieguldījumi	440	0	0
I. Krājumi kopā	450	0	0
II. Debitori:	460		
1. Pircēju un pasūtītāju parādi.	470	2116	1514
2. Radniecīgo sabiedrību parādi.	480	0	0
3. Asociēto sabiedrību parādi.	490	0	0
4. Citi debitori.	500	41	35

2/17

Posteņa nosaukums	Rindas kods	Pārskata gada beigās	Iepriekšējā pārskata gada beigās
5. Neiemaksātās daļas sabiedrības kapitālā.	510	0	0
6. Īstermiņa aizdevumi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai.	520	0	0
7. Nākamo periodu izmaksas.	530	133	133
8. Uzkrātie ieņēmumi.	540	0	0
II. Debitori kopā	550	2290	1682
III. Īstermiņa finanšu ieguldījumi:	560		
1. Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā.	570	0	0
2. Pašu akcijas un daļas.	580	0	0
3. Pārējie vērtspapīri un līdzdalība kapitālos.	590	0	0
4. Atvasinātie finanšu instrumenti.	600	0	0
III. Īstermiņa finanšu ieguldījumi kopā	610	0	0
IV. Nauda.	620	696	920
Aprogrāmājie līdzekļi kopā	630	2986	2602
BILANCE	640	3661	3460

Bilances pasīvi

Uzņēmuma gada pārskats

Reģistrācijas numurs 4

Periods no 01.01.2016 līdz 31.12.2016

Posteņa nosaukums	Rindas kods	Pārskata gada beigās	Iepriekšējā pārskata gada beigās
Pašu kapitāls:	650		
1. Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls).	660	2846	2846
2. Akciju (daļu) emisijas uzceļojums.	670	0	0
3. Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve.	680	0	0
4. Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezerve.	690	0	0
5. Rezerves:	700		
a) likumā noteiktās rezerves:	710	0	0
b) rezerves pašu akcijām vai daļām;	720	0	0
c) sabiedrības statūtos noteiktās rezerves;	730	0	0
d) rezerves, kas novirzītas attīstībai;	740	0	0
e) ārvalstu valūtu pārvērtēšanas rezerve;	750	0	0
f) pārējās rezerves.	760	0	0
Rezerves kopā	770	0	0
6. Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa vai nesegtie zaudējumi	780	471	234
7. Pārskata gada peļņa vai zaudējumi	790	5	237
Pašu kapitāls kopā	800	3322	3317
Uzkrājumi:	810		
1. Uzkrājumi pensijām un tamlīdzīgām saistībām.	820	0	0
2. Uzkrājumi paredzamajiem nodokļiem.	830	0	0
3. Citi uzkrājumi.	840	0	0
Uzkrājumi kopā	850	0	0
Ilgtermiņa kreditori:	860		
1. Aizņēmumi pret obligācijām.	870	0	0
2. Akcijās pārvēršamie aizņēmumi.	880	0	0
3. Aizņēmumi no kredītiestādēm.	890	0	0
4. Citi aizņēmumi.	900	0	0
5. No pircējiem saņemtie avansi.	910	0	0
6. Parādi piegādātājiem un darbuizņēmējiem.	920	0	0
7. Maksājāmie vekseli.	930	0	0
8. Parādi radniecīgajām sabiedrībām.	940	0	0
9. Parādi asociētajām sabiedrībām.	950	0	0
10. Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.	960	0	0

3/17

Posteņa nosaukums	Rindas kods	Pārskata gada beigās	Iepriekšējā pārskata gada beigās
11. Atliktā nodokļa saistības	970	0	0
12. Pārējie kreditori.	980	0	0
13. Nākamo periodu ieņēmumi.	990	0	0
14. Neizmaksātās dividendes.	1000	0	0
Ilgtermiņa kreditori kopā	1010	0	0
Īstermiņa kreditori:	1020		
1. Aizņēmumi pret obligācijām.	1030	0	0
2. Akcijās pārvērtējamie aizņēmumi.	1040	0	0
3. Aizņēmumi no kredītiestādēm.	1050	0	0
4. Citi aizņēmumi.	1060	0	0
5. No pircējiem saņemtie avansi.	1070	0	0
6. Parādi piegādātājiem un darbuizņēmējiem.	1080	161	68
7. Maksājāmie vekseli.	1090	0	0
8. Parādi radniecīgajām sabiedrībām.	1100	0	0
9. Parādi asociētajām sabiedrībām.	1110	0	0
10. Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.	1120	163	60
11. Pārējie kreditori.	1130	15	15
12. Nākamo periodu ieņēmumi.	1140	0	0
13. Neizmaksātās dividendes.	1150	0	0
14. Uzkrātās saistības.	1160	0	0
15. Atvasinātie finanšu instrumenti.	1170	0	0
Īstermiņa kreditori kopā	1180	339	143
BILANCE	1190	3661	3460

Pelņas vai zaudējumu aprēķins (PZA)

Uzņēmuma gada pārskats

Reģistrācijas numurs

Periods no 01.01.2016 līdz 31.12.2016

Klasificēts pēc izdevumu funkcijām (PZA2)

Uzņēmuma gada pārskats

Reģistrācijas numurs

Periods no 01.01.2016 līdz 31.12.2016

Klasificēts pēc izdevumu funkcijām (PZA2)			
Posteņa nosaukums	Rindas kods	Pārskata gada beigās	Iepriekšējā pārskata gada beigās
1. Neto apgrozījums.	10	2872	2418
a) no lauksaimnieciskās darbības	20	0	0
b) no citiem pamatdarbības veidiem	30	2872	2418
2. Pārdotās produkcijas ražošanas pašizmaksa, pārdoto preču vai sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas	40	38	221
3. Bruto peļņa vai zaudējumi.	50	2834	2197
4. Pārdošanas izmaksas.	60	0	0
5. Administrācijas izmaksas.	70	2828	1960
6. Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi.	80	0	0
7. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas.	90	0	0
8. Ieņēmumi no līdzdalības:	100	0	0
a) radniecīgo sabiedrību kapitālā	110	0	0
b) asociēto sabiedrību kapitālā	120	0	0
c) citu sabiedrību kapitālā	130	0	0
9. Ieņēmumi no pārējiem vērtspapīriem un aizdevumiem, kas veidojuši ilgtermiņa finanšu ieguldījumus:	140	0	0
a) no radniecīgajām sabiedrībām	150	0	0
b) no asociētajām sabiedrībām un citām sabiedrībām, kā arī no vērtspapīriem un citiem ilgtermiņa debitoriem	160	0	0
10. Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi:	170	0	0
a) no radniecīgajām sabiedrībām	180	0	0
b) no citām personām	190	0	0
11. Ilgtermiņa un īstermiņa finanšu ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas.	200	0	0
12. Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas.	210	1	0
a) radniecīgajām sabiedrībām	220	0	0
b) citām personām	230	1	0
13. Peļņa vai zaudējumi pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa	240	5	237
14. Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata gadu.	250	0	0
15. Peļņa vai zaudējumi pēc uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas	260	5	237
16. Ieņēmumi vai izmaksas no atliktā nodokļa aktīvu vai saistību atlikumu izmaiņām	270	0	0
17. Ārkārtas dividendes	280	0	0
18. Pārskata gada peļņa vai zaudējumi.	290	5	237

Finanšu pārskata pielikums vai piezīmes

Uzņēmuma gada pārskats

Reģistrācijas numurs

Periods no 01.01.2016 līdz 31.12.2016

Attēlot tikai piezīmes		
1	Sabiedrības sniegtā informācija	
1.2	Vidējais darbinieku skaits sadalījumā pa kategorijām	
1.4.1	Ilgtermiņa ieguldījumu uzskaitē:	
1.4.2	Apgrozāmo līdzekļu uzskaitē:	
1.8	Bilancē neiekļautās finansiālās saistības, sniegtās garantijas, un citas iespējamās saistības (kopsumma)	
1.8.5	Pensijas un līdzīgas saistības pret bijušajiem pārvaldes institūciju locekļiem	
1.11	Informācija par bilancē neiekļautu vienošanos, kam ir ietekme sabiedrības finansiālā stāvokļa novērtēšanā	
2	Skaidrojums par iepriekšējā gada pārskata skaitļu korekcijām	
2.2	Skaidrojums par grāmatvedības politikas maiņu, ja grāmatvedības politikas maiņas pamatojums ir izmaiņas normatīvajā regulējumā	
2.3	Skaidrojums par grāmatvedības politikas maiņu, ja grāmatvedības politikas maiņas pamatojums ir līdzšinējās grāmatvedības politikas neatbilstība likuma prasībai par patiesu un skaidru priekšstatu	
3	Skaidrojums par bilances posteņiem Aktīvs	
3.1	Skaidrojums par ilgtermiņa ieguldījuma posteņiem	
3.1.1	Nemateriālie ieguldījumi	
3.1.1.1	Attīstības izmaksas	
3.1.1.1.1	Iegādes izmaksas vai ražošanas pašizmaksa	
3.1.1.1.5	Uzkrātās vērtības samazinājuma korekcijas:	
3.1.1.2	Koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības	
3.1.1.2.1	Iegādes izmaksas vai ražošanas pašizmaksa	
3.1.1.2.5	Uzkrātās vērtības samazinājuma korekcijas:	
3.1.1.3	Citi nemateriālie ieguldījumi	
3.1.1.3.1	Iegādes izmaksas vai ražošanas pašizmaksa	
3.1.1.3.5	Uzkrātās vērtības samazinājuma korekcijas:	
3.1.2	Pamatlīdzekļi	
3.1.2.1	Nekustamie īpašumi	
3.1.2.1.1	Iegādes izmaksas vai ražošanas pašizmaksa	
3.1.2.1.5	Uzkrātās vērtības samazinājuma korekcijas:	
3.1.2.2	Dzīvnieki un augi	
3.1.2.2.1	Iegādes izmaksas vai ražošanas pašizmaksa	
3.1.2.2.5	Uzkrātās vērtības samazinājuma korekcijas:	
3.1.2.3	Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	
3.1.2.3.1	Iegādes izmaksas vai ražošanas pašizmaksa	
3.1.2.3.5	Uzkrātās vērtības samazinājuma korekcijas:	
3.1.2.4	Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	
3.1.2.4.1	Iegādes izmaksas vai ražošanas pašizmaksa	
3.1.2.4.5	Uzkrātās vērtības samazinājuma korekcijas:	
3.1.3	Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	
3.1.3.5	Uzkrātās vērtības samazinājuma korekcijas:	
3.1.4	Skaidrojums par finanšu instrumentiem, kas novērtēti patiesajā vērtībā	
3.1.10	Atliktā nodokļa aktīvi	
3.1.10.3	Izmaiņas	0
3.2	Aizdevumi	
3.2.1	1. tabula. Aizdevumi, galvojumi un izsniegtie avansi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai (padomes un valdes locekļiem)	
3.2.4	4. tabula. Aizdevumi radniecīgajām un asociētajām sabiedrībām	
3.3	Papildus skaidrojumi par bilances aktīva posteņiem	
4	Skaidrojumi bilances posteņiem. Pasīvs	
4.1	Posteņa "Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve" izmaiņas	
4.4	Kreditori	
4.4.1	Atliktā nodokļa saistību atlikumi	

6/17

4.4.1.3	Izmaiņas	0
4.4.2	Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (likuma 52.panta pirmās daļas 5.punkts)	
4.4.2.3	Izmaiņas	0
4.4.3	Nākamo periodu ieņēmumi	
4.4.3.3	Izmaiņas	0
5	Skaidrojums par peļņas vai zaudējumu aprēķinu	
5.2	Skaidrojums par ieņēmumu un izdevumu posteniem	
5.2.2	Informācija par saņemtajiem ziedojumiem un dāvinājumiem, ja tie ir būtiski novērtējot sabiedrības saimnieciskās darbību	
5.2.4	Atbildība vadībai	
5.2.5	Personāla izmaksas	
5.3	Neto apgrozījums pa darbības veidiem un ģeogrāfiskajiem tirgiem	
Attēlot saīsināto finanšu pārskata pielikumu		

Citi dokumenti

Uzņēmuma gada pārskats

Reģistrācijas numurs 40103237836

Periods no 01.01.2016 līdz 31.12.2016

	Dokuments	Faila nosaukums
1	Grāmatvedības politikas maiņas ietekme uz iepriekšējo gadu rādītājiem	
2	Grāmatvedības aplēšu ietekme uz iepriekšējo gadu rādītājiem	
3	Kļūdu ietekme uz iepriekšējo gadu rādītājiem	
4	Vadības ziņojums	
5	Paskaidrojums par gada pārskata apstiprināšanu	
6	Informācija par zaudējumiem, kurus radījusi aktīvu vērtības samazināšanās	
7	Zvērināta revidenta ziņojuma noraksts	
8	Zvērināta revidenta pārbaudes ziņojums	
9	Finanšu pārskata pielikums	[redacted] pielikums_2016.pdf
10		

Uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācija

Reģistrācijas numurs

Nosaukums

Adrese

Taksācijas periods no

Piemērots minimālais nodoklis Nē

no saimnieciskās darbības

[redacted]

[redacted]

[redacted] Rīga, LV-1013

01.01.2016 līdz 31.12.2016

I. Uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātāja apliekamais ienākums Uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācija

Reģistrācijas numurs

Periods no 01.01.2016 līdz 31.12.2016

		Nodokļu maksātāja dati
01	Taksācijas perioda peļņa (zaudējumi) pirms nodokļa aprēķināšanas (4.pants)	5
02	Ar saimniecisko darbību nesaistītie izdevumi (4. un 5.pants), tai skaitā:	0
02.1	piemērojot koeficientu 1,5	0
02.2	nepiemērojot koeficientu 1,5	0
03	Apliekamais ienākums (zaudējumi) (1.r.+2.r.)	5

BILANCE

Aktīvs

1. Nodokļu maksātāja reģistrācijas kods 4 [redacted]

2. [redacted] SIA

Rādītāja nosaukums	Pārskata gada beigās	Iep. pārskata gada beigās
Ilgtermiņa ieguldījumi		
I NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI:		
1. Attīstības izmaksas	0	0
2. Koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības	0	0
3. Citi nemateriālie ieguldījumi	0	0
4. Nemateriāla vērtība	0	0
5. Avansa maksājumi par nemateriāliem ieguldījumiem	0	0
	0	0
	0	0
NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI KOPĀ	0	0
II PAMATLĪDZEKĻI		
1. Zemes gabali, ēkas un būves un ilggadīgie stādījumi	0	0
2. Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos	0	0
3. Iekārtas un mašīnas	0	0
4. Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	33810	37453
5. Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	0	0
6. Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	0	0
7. Ilgtermiņa ieguldījumi publiskā partnera pamatlīdzekļos	0	0
	0	0
	0	0
PAMATLĪDZEKĻI KOPĀ	33810	37453
III IEGULDĪJUMA ĪPAŠUMI:		
	0	0
	0	0
	0	0
	0	0
IEGULDĪJUMA ĪPAŠUMI KOPĀ	0	0
IV BIOLOĢISKIE AKTĪVI:		
	0	0
	0	0
	0	0
	0	0
BIOLOĢISKIE AKTĪVI KOPĀ	0	0
V ILGTERMIŅA FINANŠU IEGULDĪJUMI:		
1. Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	0	0
2. Aizdevumi radniecīgajām sabiedrībām	0	0
3. Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā	0	0
4. Aizdevumi asociētajām sabiedrībām	0	0
5. Pārējie vērtspapīri un ieguldījumi	0	0
6. Pārējie aizdevumi un citi ilgtermiņa debitori	0	0
7. Pašu akcijas un daļas	0	0
8. Aizdevumi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai	0	0
9. Atliktā nodokļa aktīvi	0	0
	0	0
	0	0
ILGTERMIŅA FINANŠU IEGULDĪJUMI KOPĀ	0	0

ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI KOPĀ	33810	37453
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI		
I KRĀJUMI:		
1. Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli	0	0
2. Nepabeigtie ražojumi	0	0
3. Gatavie ražojumi un preces pārdošanai	0	0
4. Nepabeigtie pasūtījumi	0	0
5. Avansa maksājumi par precēm	0	0
6. Darba dzīvnieki un produktīvie dzīvnieki	0	0
	0	0
	0	0
KRĀJUMI KOPĀ	0	0
II PĀRDOŠANAI TURĒTI ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI		
	0	0
	0	0
	0	0
PĀRDOŠANAI TURĒTI ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMI KOPĀ	0	0
III DEBITORI:		
1. Pircēju un pasūtītāju parādi	12171	6975
2. Radniecīgo sabiedrību parādi	0	0
3. Asociēto sabiedrību parādi	0	0
4. Citi debitori	210	0
5. Neiemaksātās daļas sabiedrības kapitālā	0	0
6. Īstermiņa aizdevumi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai	0	0
7. Nākamo periodu izmaksas	516	1059
8. Uzkrātie ieņēmumi	0	0
	0	0
	0	0
DEBITORI KOPĀ	12897	8034
IV ĪSTERMIŅA FINANŠU IEGULDĪJUMI:		
1. Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	0	0
2. Pašu akcijas un daļas	0	0
3. Pārējie vērtspapīri un līdzdalība kapitālos	0	0
4. Atvasinātie finanšu instrumenti	0	0
	0	0
	0	0
ĪSTERMIŅA FINANŠU IEGULDĪJUMI KOPĀ	0	0
V NAUDA	1091	2758
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI KOPĀ	13988	10792
BILANCE	47798	48245

BILANCE Pasīvs

1. Nodok [redacted]
[redacted] SIA

Posteņa nosaukums	Pārskata gada beigās	Iep. pārskata gada beigās
Pašu kapitāls:		
1. Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)	2982	2988
2. Akciju (daļu) emisijas uzcenojums	0	0
3. Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	0	0
4. Finanšu instrumentu pārvērtēšanas rezerve	0	0
5. Rezerves:		

a) likumā noteiktās rezerves	0	0
b) rezerves pašu akcijām vai daļām	0	0
c) sabiedrības statūtos noteiktās rezerves	0	0
d) pārējās rezerves	0	0
	0	0
8. Rezerves kopā	0	0
9. Nesadalītā peļņa:		
a) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa	19743	13206
b) pārskata gada nesadalītā peļņa	-8695	6537
PAŠU KAPITĀLS KOPĀ	14030	22731
UZKRĀJUMI:		
1. Uzkrājumi pensijām un tamlīdzīgām saistībām	0	0
2. Uzkrājumi paredzamajiem nodokļiem	0	0
3. Citi uzkrājumi	7723	2141
	0	0
	0	0
UZKRĀJUMI KOPĀ	7723	2141
KREDITORI		
ILGTERMIŅA KREDITORI		
1. Aizņēmumi pret obligācijām	0	0
2. Akcijās pārvēršamie aizņēmumi	0	0
3. Aizņēmumi no kredītiestādēm	0	0
4. Citi aizņēmumi	9447	12898
5. No pircējiem saņemtie avansi	0	0
6. Parādi piegādātājiem un darbuizpildītājiem	0	0
7. Maksājami vekseli	0	0
8. Parādi radniecīgajām sabiedrībām	0	0
9. Parādi asociētajām sabiedrībām	0	0
10. Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	0	0
11. Pārējie kreditori	0	0
12. Nākamo periodu ieņēmumi	0	0
13. Neizmaksātās dividendes	0	0
	0	0
	0	0
ILGTERMIŅA KREDITORI KOPĀ	9447	12898
ĪSTERMIŅA KREDITORI:		
1. Aizņēmumi pret obligācijām	0	0
2. Akcijās pārvēršamie aizņēmumi	0	0
3. Aizņēmumi no kredītiestādēm	0	0
4. Citi aizņēmumi	3452	4688
5. No pircējiem saņemtie avansi	0	0
6. Parādi piegādātājiem un darbuizpildītājiem	1254	572
7. Maksājami vekseli	0	0
8. Parādi radniecīgajām sabiedrībām	0	0
9. Parādi asociētajām sabiedrībām	0	0
10. Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	7927	1939
11. Pārējie kreditori	3965	3276
12. Nākamo periodu ieņēmumi	0	0
13. Neizmaksātās dividendes	0	0
14. Uzkrātās saistības	0	0
15. Atvasinātie finanšu instrumenti	0	0
	0	0
	0	0
ĪSTERMIŅA KREDITORI KOPĀ	16598	10475
KREDITORI KOPĀ	26045	23373
BILANCE	47798	48245

Peļņas vai zaudējumu aprēķins (pēc apgrozījuma izmaksu metodes)

1. Nodokļu maksātāja reģistrācijas kods [redacted]

2. [redacted] SIA

Posteņa nosaukums	Pārskata gada beigās	Iepr. pārskata gada beigās
1. Neto apgrozījums	103992	50069
2. Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	54191	13829
3. Bruto peļņa vai zaudējumi	49801	36240
4. Pārdošanas izmaksas	12577	12756
5. Administrācijas izmaksas	44429	11860
6. Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	1	0
7. Pārējas saimnieciskās darbības izmaksas	886	343
8. Ieņēmumi no līdzdalības koncerna meitas un asociēto sabiedrību kapitālos	0	0
9. Ieņēmumi no vērtspapīriem un aizdevumiem, kas veidojuši ilgtermiņa ieguldījumus	0	0
10. Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi	0	0
11. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumu un īstermiņa vērtspapīru vērtības norakstīšana	0	0
12. Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	605	238
	0	0
14. Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	-8695	11043
15. Ārkārtas ieņēmumi	0	0
16. Ārkārtas izmaksas	0	0
17. Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	-8695	11043
18. Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata gadu	0	0
Mikrouzņēmuma nodoklis	0	-4506
20. Pārējie nodokļi	0	0
21. Pārskata gada peļņa vai zaudējumi	-8695	6537

Citi iesniegtie dokumenti

1. Nodokļu maksātāja reģistrācijas kods [redacted]

2. [redacted] SIA

Dokuments	Faila nosaukums	Komentārs
10. Pielikums	GADAparskata_2014_pielikums.pdf	
20. Vadības ziņojums		
30. Zvērināta revidenta ziņojuma noraksts		
40. Paskaidrojums par gada pārskata apstiprināšanu	Paskaidroj_par_GP_apstiprinasanu.pdf	
50. Apstiprināts akcionāru vai dalībnieku pilnsapulces protokola noraksts	Dalinieku_sap_protokola_izraksts.pdf	
55. Informācija par zaudējumiem, kurus radījusi aktīvu vērtības samazināšanās		
60. Sabiedrības valdes parakstīts paskaidrojums par lik. 54.p. krit. izpildi	Paskaidrojums_GPL54_pantam.pdf	
65. Bilances piezīmes		

Vadītājs: [redacted]

Datums: 23.01.2015

7/5/2017

VID EDS - Elektroniskās deklarēšanas sistēma

Dokumenta adresāts:	VID Nodokļu pārvaldes Rīgas Pārdaugavas klientu apkalpošanas centrs	Parakstītāja vārds, uzvārds:	[Redacted]
Izstrādāšanas vieta:		Parakstītāja personas kods:	[Redacted]
Dokumenta numurs EDS:	34817459	Parakstītāja amats:	valdes loceklis
Dokumenta sagatavotājs:	[Redacted]	Parakstītāja e-pasts:	[Redacted]
Atbildīgā persona:		Parakstīšanas datums, laiks:	23.01.2015. 12:15:13

<https://eds.vid.gov.lv/Print/34817459>

6/6

SIA „Y” gada pārskats par 2015. gadu.

Uzņēmuma gada pārskats

1. Pārskata periods	no: 01.01.2015 līdz: 31.12.2015	
2. Reģistrācijas kods komercreģistrā vai uzņēmumu reģistrā	[redacted]	
3. Nosaukums	[redacted] SIA	
4. Juridiskā adrese	[redacted] Rīga, LV-1004	
5. Vidējais darbinieku skaits		5
6. Pamatdarbības veidi (NACE kods)	6920	
7. Likvidācijas slēguma bilance	☐	
8. Saisinātā bilance	☐	
9. Saimnieciskās darbības pārskats	☐	
10. Aizpilda tikai kapitālsabiedrība (papildus jāiesniedz arī izpildinstīcijas locekļu saraksts)		
10a Vai ir izveidota padome:		
☒ Nē	☐ Jā - jāiesniedz padomes locekļu saraksts	
10b Revidenta vārds, uzvārds un amats:		
11. Personālsabiedrībai jāiesniedz personīgi atbildīgo biedru un komandītu saraksts		
12. Aizpilda tikai kooperatīvā sabiedrība (papildus jāiesniedz arī valdes locekļu saraksts)		
12a Vai ir izveidota padome:		
☐ Nē	☐ Jā - jāiesniedz padomes locekļu saraksts	
13. Aizpilda tikai individuālais uzņēmums, zemnieka vai zvejnieka saimniecība		
13a Īpašnieka vārds, uzvārds:		
13b Īpašnieka personas kods:		
13c Īpašnieka dzīvesvieta:		
14. Apstiprināts publicēšanai		
Amats		

BILANCE Aktīvs

Reģistrācijas numurs [redacted]
 Nosaukums [redacted] SIA

Rādītāja nosaukums	Pārskata gada beigās	Iepri. pārskata gada beigās
Ilgtermiņa ieguldījumi		
I NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI:		
1. Attīstības izmaksas	0	0
2. Koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības	0	0
3. Citi nemateriālie ieguldījumi	0	0
4. Nemateriāla vērtība	0	0
5. Avansa maksājumi par nemateriāliem ieguldījumiem	0	0
	0	0
NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI KOPĀ	0	0
II PAMATLĪDZEKĻI		
1. Zemes gabali, ēkas un būves un ilggadīgie stādījumi	0	0
2. Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos	0	0
3. Iekārtas un mašīnas	0	0
4. Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	29051	33810
5. Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	0	0
6. Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	0	0
7. Ilgtermiņa ieguldījumi publiskā partnera pamatlīdzekļos	0	0
	0	0
PAMATLĪDZEKĻI KOPĀ	29051	33810
III IEGULDĪJUMA IPAŠUMI:		
	0	0
	0	0
	0	0
IEGULDĪJUMA IPAŠUMI KOPĀ	0	0
IV BIOLOGISKIE AKTĪVI:		
	0	0

2/12

Rādītāja nosaukums	Pārskata gada beigās	Iepri. pārskata gada beigās
	0	0
	0	0
	0	0
BIOLOGISKIE AKTĪVI KOPĀ	0	0
V ILGTERMIŅA FINANŠU IEGULDĪJUMI:		
1. Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	0	0
2. Aizdevumi radniecīgajām sabiedrībām	0	0
3. Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā	0	0
4. Aizdevumi asociētajām sabiedrībām	0	0
5. Pārējie vērtspapīri un ieguldījumi	0	0
6. Pārējie aizdevumi un citi ilgtermiņa debitori	0	0
7. Pašu akcijas un daļas	0	0
8. Aizdevumi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai	0	0
9. Atliktā nodokļa aktīvi	0	0
	0	0
ILGTERMIŅA FINANŠU IEGULDĪJUMI KOPĀ	0	0
ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI KOPĀ	29051	33810
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI		
I KRĀJUMI:		
1. Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli	0	0
2. Nepabeigtie ražojumi	0	0
3. Gatavie ražojumi un preces pārdošanai	0	0
4. Nepabeigtie pasūtījumi	0	0
5. Avansa maksājumi par precēm	0	0
6. Darba dzīvnieki un produktīvie dzīvnieki	0	0
	0	0
KRĀJUMI KOPĀ	0	0
II PĀRDOŠANAI TURĒTI ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI		
	0	0
	0	0
	0	0
PĀRDOŠANAI TURĒTI ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMI KOPĀ	0	0
III DEBITORI:		

3/12

Rādītāja nosaukums	Pārskata gada beigās	Iepri. pārskata gada beigās
1. Pircēju un pasūtītāju parādi	7338	12171
2. Radniecīgo sabiedrību parādi	0	0
3. Asociēto sabiedrību parādi	0	0
4. Citi debitori	212	210
5. Neiemaksātās daļas sabiedrības kapitālā	0	0
6. Istermīna aizdevumi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai	0	0
7. Nākamo periodu izmaksas	634	516
8. Uzkrātie ieņēmumi	2892	0
	0	0
	0	0
DEBITORI KOPĀ	11076	12897
IV ĪSTERMĪNA FINANŠU IEGULDĪJUMI:		
1. Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	0	0
2. Pašu akcijas un daļas	0	0
3. Pārējie vērtspapīri un līdzdalība kapitālos	0	0
4. Atvasinātie finanšu instrumenti	0	0
	0	0
	0	0
ĪSTERMĪNA FINANŠU IEGULDĪJUMI KOPĀ	0	0
V NAUDA	417	1091
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI KOPĀ	11493	13988
BILANCE	40544	47798

4/12

BILANCE Pasīvs

Reģistrācijas numurs [redacted]
 Nosaukums [redacted] SIA

Posteņa nosaukums	Pārskata gada beigās	Iepri. pārskata gada beigās
Pašu kapitāls:		
1. Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)	2982	2982
2. Akciju (daļu) emisijas uzcelojums	0	0
3. Īstermīna ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	0	0
4. Finanšu instrumentu pārvērtēšanas rezerve	0	0
5. Rezerves:		
a) likumā noteiktās rezerves	0	0
b) rezerves pašu akcijām vai daļām	0	0
c) sabiedrības statūtos noteiktās rezerves	0	0
d) pārējās rezerves	0	0
	0	0
	0	0
8. Rezerves kopā	0	0
9. Nesadalītā peļņa:		
a) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa	11048	19743
b) pārskata gada nesadalītā peļņa	3420	-8695
PAŠU KAPITĀLS KOPĀ	17450	14030
UZKRĀJUMI:		
1. Uzkrājumi pensijām un tamlīdzīgām saistībām	0	0
2. Uzkrājumi paredzamajiem nodokļiem	0	0
3. Citi uzkrājumi	0	7723
	0	0
	0	0
UZKRĀJUMI KOPĀ	0	7723
KREDITORI		
ĪLGTERMĪNA KREDITORI		
1. Aizņēmumi pret obligācijām	0	0
2. Akcijas pārvešamie aizņēmumi	0	0
3. Aizņēmumi no kredītiestādēm	0	0

5/12

Posteņa nosaukums	Pārskata gada beigās	Iepri. pārskata gada beigās
4. Citi aizņēmumi	5883	9447
5. No pircējiem saņemtie avansi	0	0
6. Parādi piegādātājiem un darbuizņēmējiem	0	0
7. Maksājami vekseli	0	0
8. Parādi radniecīgajām sabiedrībām	0	0
9. Parādi asociētajām sabiedrībām	0	0
10. Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	0	0
11. Pārējie kreditori	0	0
12. Nākamā periodu ieņēmumi	0	0
13. Neizmaksātās dividendes	0	0
	0	0
	0	0
ILGTERMINA KREDITORI KOPĀ	5883	9447
ĪSTERMINA KREDITORI:		
1. Aizņēmumi pret obligācijām	0	0
2. Akcijās pārvērsamie aizņēmumi	0	0
3. Aizņēmumi no kredītiestādēm	0	0
4. Citi aizņēmumi	3554	3452
5. No pircējiem saņemtie avansi	0	0
6. Parādi piegādātājiem un darbuizņēmējiem	3376	1254
7. Maksājami vekseli	0	0
8. Parādi radniecīgajām sabiedrībām	0	0
9. Parādi asociētajām sabiedrībām	0	0
10. Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	8697	7927
11. Pārējie kreditori	1584	3965
12. Nākamā periodu ieņēmumi	0	0
13. Neizmaksātās dividendes	0	0
14. Uzkrātās saistības	0	0
15. Atvasinātie finanšu instrumenti	0	0
	0	0
	0	0
ĪSTERMINA KREDITORI KOPĀ	17211	16598
KREDITORI KOPĀ	23094	26045
BILANCE	40544	47798

6/12

Peļņas vai zaudējumu aprēķins (pēc aproģējuma izmaksu metodes)

Reģistrācijas numurs [redacted]
Nosaukums [redacted] SIA

Posteņa nosaukums	Pārskata gada beigās	Iepri. pārskata gada beigās
1. Neto aproģējums	100088	103992
2. Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	54582	54191
3. Bruto peļņa vai zaudējumi	45506	49801
4. Pārdošanas izmaksas	16222	12577
5. Administrācijas izmaksas	24754	44429
6. Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	0	1
7. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	173	886
8. Ieņēmumi no līdzdalības koncerna meitas un asociēto sabiedrību kapitālos	0	0
9. Ieņēmumi no vērtspapīriem un aizdevumiem, kas veidojuši ilstermīna ieguldījumus	0	0
10. Pārējie procentu ieņēmumi un tam līdzīgi ieņēmumi	0	0
11. Ilstermīna finanšu ieguldījumu un īstermīna vērtspapīru vērtības norakstīšana	0	0
12. Procentu maksājumi un tam līdzīgas izmaksas	937	605
	0	0
14. Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	3420	-8695
15. Ārkārtas ieņēmumi	0	0
16. Ārkārtas izmaksas	0	0
17. Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	3420	-8695
18. Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata gadu	0	0
Mikrouzņēmuma nodoklis	0	0
20. Pārējie nodokļi	0	0
21. Aprēķinātās ārkārtas dividendes	0	0
22. Pārskata gada peļņa vai zaudējumi	3420	-8695

7/12

Citi iesniegtie dokumenti

Reģistrācijas numurs [redacted]
 Nosaukums [redacted] SIA

Dokuments		Faila nosaukums	Komentārs	
10	Pielikums	GADAparskata_2015_pielikums.pdf		
20	Vadības ziņojums			
30	Zvērināta revidenta ziņojuma noraksts			
40	Paskaidrojums par gada pārskata apstiprināšanu			
50	Apstiprināts akcionāru vai dalībnieku pilsapulces protokola noraksts	Dalibnieku_sapulces_protokola_izraksts.pdf		
55	Informācija par zaudējumiem, kurus radījusi aktīvu vērtības samazināšanās			
60	Sabiedrības valdes parakstīts paskaidrojums par lik. 54.p. krit. izpildi	Paskaidrojums_GPL54_pantam.pdf		
65	Bilances piezīmes			
70	Nr. p. k.	Citi dokumenti	Faila nosaukums	Komentārs
	1			
	2			
	3			
	4			
	5			
	6			
	7			
	8			
	9			
	10			

Vadītājs: **Sol** [redacted]
 Izpildītājs: [redacted]
 E-pasts: [redacted]
 Tālrunis: [redacted]

11/12

Dokumenta numurs EDS:	41033604	Dokumenta sagatavotājs:	[redacted]
Parakstītāja vārds, uzvārds:	[redacted]	Parakstīšanas datums:	03.03.2016
Parakstītāja personas kods:	[redacted]	Parakstīšanas laiks:	22:03:53

12/12

SIA „Y” gada pārskats par 2016. gadu.

Uzņēmuma gada pārskats

Reģistrācijas numurs [redacted]
 Nosaukums [redacted] SIA
 Adrese [redacted] Rīga, LV-1004
 Taksācijas periods no 01.01.2016 līdz 31.12.2016

Pamatinformācija

Uzņēmuma gada pārskats

Reģistrācijas numurs [redacted] Periods no 01.01.2016 līdz 31.12.2016

	Pamatojums saīsināta pārskata perioda iesniegšanai	
5	Vidējais darbinieku skaits	5
7	Likvidācijas slēguma bilance	Nē
9	Saimnieciskās darbības pārskats	Nē
10	Sagatavots atbilstoši starptautiskajiem grāmatvedības standartiem	Nē
11	Atsevišķi posteņi sagatavoti atbilstoši starptautiskajiem grāmatvedības standartiem	Nē
12	Uzņēmējdarbības forma	Kapitālsabiedrība
13	Grāmatvedis	uzņēmuma grāmatvedis
	Grāmatveža vārds, uzvārds	[redacted]
	Grāmatveža amats	Valdes loceklis
14	Apstiprināts publicēšanai	
	Amatpersonas amats	
Paskaidrojums Gada pārskats par 2016. gadu apstiprināts dalībnieku (akcionāru) sapulcē 04.04.2017.		

Bilances aktīvi

Uzņēmuma gada pārskats

Reģistrācijas numurs

Periods no 01.01.2016 līdz 31.12.2016

Posteņa nosaukums	Rindas kods	Pārskata gada beigās	Iepriekšējā pārskata gada beigās
I. Ilgtermiņa ieguldījumi	10		
I. Nemateriālie ieguldījumi:	20		
1. Attīstības izmaksas.	30	0	0
2. Koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības.	40	0	0
3. Citi nemateriālie ieguldījumi.	50	0	0
4. Nemateriālā vērtība.	60	0	0
5. Avansa maksājumi par nemateriāliem ieguldījumiem.	70	0	0
I. Nemateriālie ieguldījumi kopā	80	0	0
II. Pamatlīdzekļi (pamatlīdzekļi, ieguldījuma īpašumi un bioloģiskie aktīvi):	90		
1. Nekustamie īpašumi:	100	0	0
a) zemesgabali, ēkas un inženierbūves	110	0	0
b) ieguldījuma īpašumi	120	0	0
2. Dzīvnieki un augi:	130	0	0
a) darba vai produktīvie dzīvnieki un ilggadīgie stādījumi	140	0	0
b) bioloģiskie aktīvi	150	0	0
3. Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos.	160	0	0
4. Ilgtermiņa ieguldījumi publiskā partnera pamatlīdzekļos	170	0	0
5. Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces.	180	0	0
6. Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs.	190	24894	29051
7. Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas.	200	0	0
8. Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem.	210	0	0
II. Pamatlīdzekļi kopā	220	24894	29051
III. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi:	230		
1. Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā.	240	0	0
2. Aizdevumi radniecīgajām sabiedrībām.	250	0	0
3. Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā.	260	0	0
4. Aizdevumi asociētajām sabiedrībām.	270	0	0
5. Pārējie vērtspapīri un ieguldījumi.	280	0	0
6. Pārējie aizdevumi un citi ilgtermiņa debitori.	290	0	0
7. Pašu akcijas un daļas.	300	0	0
8. Aizdevumi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai.	310	0	0
9. Atliktā nodokļa aktīvi	320	0	0
III. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi kopā	330	0	0
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā	340	24894	29051
Apgrozāmie līdzekļi	350		
I. Krājumi:	360		
1. Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli.	370	0	0
2. Nepabeigtie ražojumi un pasūtījumi.	380	0	0
3. Gatavie ražojumi un preces pārdošanai.	390	0	0
4. Avansa maksājumi par krājumiem.	400	0	0
5. Dzīvnieki un augi.	410	0	0
a) dzīvnieki un viengadīgie stādījumi	420	0	0
b) bioloģiskie aktīvi	430	0	0
6. Pārdošanai turēti ilgtermiņa ieguldījumi	440	0	0
I. Krājumi kopā	450	0	0
II. Debitori:	460		
1. Pircēju un pasūtītāju parādi.	470	9052	7338
2. Radniecīgo sabiedrību parādi.	480	0	0
3. Asociēto sabiedrību parādi.	490	0	0
4. Citi debitori.	500	93	212

2/16

Posteņa nosaukums	Rindas kods	Pārskata gada beigās	Iepriekšējā pārskata gada beigās
5. Neiemaksātās daļas sabiedrības kapitālā.	510	0	0
6. Īstermiņa aizdevumi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai.	520	0	0
7. Nākamo periodu izmaksas.	530	434	634
8. Uzkrātie ieņēmumi.	540	777	2892
II. Debitori kopā	550	10356	11076
III. Īstermiņa finanšu ieguldījumi:	560		
1. Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā.	570	0	0
2. Pašu akcijas un daļas.	580	0	0
3. Pārējie vērtspapīri un līdzdalība kapitālos.	590	0	0
4. Atvasinātie finanšu instrumenti.	600	0	0
III. Īstermiņa finanšu ieguldījumi kopā	610	0	0
IV. Nauda.	620	2096	417
Aprogrāmājie līdzekļi kopā	630	12452	11493
BILANCE	640	37346	40544

Bilances pasīvi

Uzņēmuma gada pārskats

Reģistrācijas numurs

Periods no 01.01.2016 līdz 31.12.2016

Posteņa nosaukums	Rindas kods	Pārskata gada beigās	Iepriekšējā pārskata gada beigās
Pašu kapitāls:	650		
1. Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls).	660	2982	2982
2. Akciju (daļu) emisijas uzcelojums.	670	0	0
3. Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve.	680	0	0
4. Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezerve.	690	0	0
5. Rezerves:	700		
a) likumā noteiktās rezerves;	710	0	0
b) rezerves pašu akcijām vai daļām;	720	0	0
c) sabiedrības statūtos noteiktās rezerves;	730	0	0
d) rezerves, kas novirzītas attīstībai;	740	0	0
e) ārvalstu valūtu pārrēķināšanas rezerve;	750	0	0
f) pārējās rezerves.	760	0	0
Rezerves kopā	770	0	0
6. Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa vai nesegtie zaudējumi	780	11134	11048
7. Pārskata gada peļņa vai zaudējumi	790	8105	3420
Pašu kapitāls kopā	800	22221	17450
Uzkrājumi:	810		
1. Uzkrājumi pensijām un tamlīdzīgām saistībām.	820	0	0
2. Uzkrājumi paredzamajiem nodokļiem.	830	0	0
3. Citi uzkrājumi.	840	0	0
Uzkrājumi kopā	850	0	0
Ilgtermiņa kreditori:	860		
1. Aizņēmumi pret obligācijām.	870	0	0
2. Akcijās pārvēršamie aizņēmumi.	880	0	0
3. Aizņēmumi no kreditiestādēm.	890	0	0
4. Citi aizņēmumi.	900	2513	5883
5. No pircējiem saņemtie avansi.	910	0	0
6. Parādi piegādātājiem un darbuizņēmējiem.	920	0	0
7. Maksājāmie vekseli.	930	0	0
8. Parādi radniecīgajām sabiedrībām.	940	0	0
9. Parādi asociētajām sabiedrībām.	950	0	0
10. Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.	960	0	0

3/16

Posteņa nosaukums	Rindas kods	Pārskata gada beigās	Iepriekšējā pārskata gada beigās
11. Atliktā nodokļa saistības	970	0	0
12. Pārējie kreditori.	980	0	0
13. Nākamo periodu ieņēmumi.	990	0	0
14. Neizmaksātās dividendes.	1000	0	0
Ilgtermiņa kreditori kopā	1010	2513	5883
Īstermiņa kreditori:	1020		
1. Aizņēmumi pret obligācijām.	1030	0	0
2. Akcijās pārvērtējamie aizņēmumi.	1040	0	0
3. Aizņēmumi no kredītiestādēm.	1050	0	0
4. Citi aizņēmumi.	1060	3351	3554
5. No pircējiem saņemtie avansi.	1070	0	0
6. Parādi piegādātājiem un darbuizņēmējiem.	1080	1445	3376
7. Maksājāmie vekseli.	1090	0	0
8. Parādi radniecīgajām sabiedrībām.	1100	0	0
9. Parādi asociētajām sabiedrībām.	1110	0	0
10. Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.	1120	5344	8697
11. Pārējie kreditori.	1130	1993	1584
12. Nākamo periodu ieņēmumi.	1140	0	0
13. Neizmaksātās dividendes.	1150	0	0
14. Uzkrātās saistības.	1160	479	0
15. Atvasinātie finanšu instrumenti.	1170	0	0
Īstermiņa kreditori kopā	1180	12612	17211
BILANCE	1190	37346	40544

Pelņas vai zaudējumu aprēķins (PZA)

Uzņēmuma gada pārskats

Reģistrācijas numurs [redacted]

Periods no 01.01.2016 līdz 31.12.2016

Klasificēts pēc izdevumu funkcijām (PZA2)

Uzņēmuma gada pārskats

Reģistrācijas numurs [redacted]

Periods no 01.01.2016 līdz 31.12.2016

Klasificēts pēc izdevumu funkcijām (PZA2)			
Posteņa nosaukums	Rindas kods	Pārskata gada beigās	Iepriekšējā pārskata gada beigās
1. Neto apgrozījums.	10	112162	100088
a) no lauksaimnieciskās darbības	20	0	0
b) no citiem pamatdarbības veidiem	30	112162	100088
2. Pārdotās produkcijas ražošanas pašizmaksa, pārdoto preču vai sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas	40	55438	54582
3. Bruto peļņa vai zaudējumi.	50	56724	45506
4. Pārdošanas izmaksas.	60	15434	16222
5. Administrācijas izmaksas.	70	31711	24754
6. Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi.	80	0	0
7. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas.	90	341	173
8. Ieņēmumi no līdzdalības:	100	0	0
a) radniecīgo sabiedrību kapitālā	110	0	0
b) asociēto sabiedrību kapitālā	120	0	0
c) citu sabiedrību kapitālā	130	0	0
9. Ieņēmumi no pārējiem vērtspapīriem un aizdevumiem, kas veidojuši ilgtermiņa finanšu ieguldījumus:	140	0	0
a) no radniecīgajām sabiedrībām	150	0	0
b) no asociētajām sabiedrībām un citām sabiedrībām, kā arī no vērtspapīriem un citiem ilgtermiņa debitoriem	160	0	0
10. Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi:	170	0	0
a) no radniecīgajām sabiedrībām	180	0	0
b) no citām personām	190	0	0
11. Ilgtermiņa un īstermiņa finanšu ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas.	200	0	0
12. Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas.	210	653	937
a) radniecīgajām sabiedrībām	220	0	0
b) citām personām	230	653	937
13. Peļņa vai zaudējumi pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa	240	8585	3420
14. Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata gadu.	250	480	0
15. Peļņa vai zaudējumi pēc uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas	260	8105	3420
16. Ieņēmumi vai izmaksas no atliktā nodokļa aktīvu vai saistību atlikumu izmaiņām	270	0	0
17. Ārkārtas dividendes	280	0	0
18. Pārskata gada peļņa vai zaudējumi.	290	8105	3420

Finanšu pārskata pielikums vai piezīmes

Uzņēmuma gada pārskats

Reģistrācijas numurs

Periods no 01.01.2016 līdz 31.12.2016

Attēlot tikai piezīmes		
1	Sabiedrības sniegtā informācija	
1.1	Vidējais darbinieku skaits	5
1.2	Vidējais darbinieku skaits sadalījumā pa kategorijām	
1.4.1	Ilgtermiņa ieguldījumu uzskaitē:	
1.4.2	Apdrošināšanas līdžu uzskaitē:	
1.8	Bilancē neiekļautās finansiālās saistības, sniegtās garantijas, un citas iespējamās saistības (kopsumma)	
1.8.5	Pensijas un līdzīgas saistības pret bijušajiem pārvaldes institūciju locekļiem	
1.11	Informācija par bilancē neiekļautu vienošanos, kam ir ietekme sabiedrības finansiālā stāvokļa novērtēšanā	
2	Skaidrojums par iepriekšējā gada pārskata skaitļu korekcijām	
2.2	Skaidrojums par grāmatvedības politikas maiņu, ja grāmatvedības politikas maiņas pamatojums ir izmaiņas normatīvajā regulējumā	
2.3	Skaidrojums par grāmatvedības politikas maiņu, ja grāmatvedības politikas maiņas pamatojums ir līdzšinējās grāmatvedības politikas neatbilstība likuma prasībai par patiesu un skaidru priekšstatu	
3	Skaidrojums par bilances posteņiem Aktīvs	
3.1	Skaidrojums par ilgtermiņa ieguldījuma posteņiem	
3.1.1	Nemateriālie ieguldījumi	
3.1.1.1	Attīstības izmaksas	
3.1.1.1.1	Iegādes izmaksas vai ražošanas pašizmaksa	
3.1.1.1.5	Uzkrātās vērtības samazinājuma korekcijas:	
3.1.1.2	Koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības	
3.1.1.2.1	Iegādes izmaksas vai ražošanas pašizmaksa	
3.1.1.2.5	Uzkrātās vērtības samazinājuma korekcijas:	
3.1.1.3	Citi nemateriālie ieguldījumi	
3.1.1.3.1	Iegādes izmaksas vai ražošanas pašizmaksa	
3.1.1.3.5	Uzkrātās vērtības samazinājuma korekcijas:	
3.1.2	Pamatlīdzekļi	
3.1.2.1	Nekustamie īpašumi	
3.1.2.1.1	Iegādes izmaksas vai ražošanas pašizmaksa	
3.1.2.1.5	Uzkrātās vērtības samazinājuma korekcijas:	
3.1.2.2	Dzīvnieki un augi	
3.1.2.2.1	Iegādes izmaksas vai ražošanas pašizmaksa	
3.1.2.2.5	Uzkrātās vērtības samazinājuma korekcijas:	
3.1.2.3	Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	
3.1.2.3.1	Iegādes izmaksas vai ražošanas pašizmaksa	
3.1.2.3.5	Uzkrātās vērtības samazinājuma korekcijas:	
3.1.2.4	Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	
3.1.2.4.1	Iegādes izmaksas vai ražošanas pašizmaksa	
3.1.2.4.5	Uzkrātās vērtības samazinājuma korekcijas:	
3.1.3	Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	
3.1.3.5	Uzkrātās vērtības samazinājuma korekcijas:	
3.1.4	Skaidrojums par finanšu instrumentiem, kas novērtēti patiesajā vērtībā	
3.1.10	Atliktā nodokļa aktīvi	
3.1.10.3	Izmaiņas	0
3.2	Aizdevumi	
3.2.1	1. tabula. Aizdevumi, galvojumi un izsniegtie avansi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai (padomes un valdes locekļiem)	
3.2.4	4. tabula. Aizdevumi radniecīgajām un asociētajām sabiedrībām	
3.3	Papildus skaidrojumi par bilances aktīva posteņiem	
4	Skaidrojumi bilances posteņiem. Pasīvs	
4.1	Posteņa "Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve" izmaiņas	
4.4	Kreditori	

6/16

4.4.1	Atliktā nodokļa saistību atlikumi	
4.4.1.3	Izmaiņas	0
4.4.2	Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (likuma 52.panta pirmās daļas 5.punkts)	
4.4.2.3	Izmaiņas	0
4.4.3	Nākamo periodu ieņēmumi	
4.4.3.3	Izmaiņas	0
5	Skaidrojums par peļņas vai zaudējumu aprēķinu	
5.2	Skaidrojums par ieņēmumu un izdevumu posteņiem	
5.2.2	Informācija par saņemtajiem ziedojumiem un dāvinājumiem, ja tie ir būtiski novērtējot sabiedrības saimnieciskās darbību	
5.2.4	Atlīdzība vadībai	
5.2.5	Personāla izmaksas	
5.3	Neto apgrozījums pa darbības veidiem un ģeogrāfiskajiem tirgiem	
5.6	Pārējie saimnieciskās darbības izdevumi	
	Izdevumu veids	Summa
	Informācija par zvērinātam revidentam (vai sabiedrībai) aprēķināto atlīdzību (likuma 54.pants pirmā daļa 2.punkts) kopā	
Attēlot saīsināto finanšu pārskata pielikumu		

Citi dokumenti

Uzņēmuma gada pārskats

Reģistrācijas numurs [redacted]

Periods no 01.01.2016 līdz 31.12.2016

	Dokuments	Faila nosaukums
1	Grāmatvedības politikas maiņas ietekme uz iepriekšējo gadu rādītājiem	
2	Grāmatvedības aplēšu ietekme uz iepriekšējo gadu rādītājiem	
3	Kļūdu ietekme uz iepriekšējo gadu rādītājiem	
4	Vadības ziņojums	
5	Paskaidrojums par gada pārskata apstiprināšanu	
6	Informācija par zaudējumiem, kurus radījusi aktīvu vērtības samazināšanās	
7	Zvērināta revidenta ziņojuma noraksts	
8	Zvērināta revidenta pārbaudes ziņojums	
9	Finanšu pārskata pielikums	[redacted] Pielikums_2016.pdf
10		

Uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācija

Reģistrācijas numurs [redacted]

Nosaukums [redacted] SIA

Adrese [redacted]

Rīga, LV-1004

Taksācijas periods no

01.01.2016 līdz 31.12.2016

Piemērots minimālais nodoklis Nē

no saimnieciskās darbības

I. Uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātāja apliekamais ienākums

Uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācija

Reģistrācijas numurs [redacted]

Periods no 01.01.2016 līdz 31.12.2016

		Nodokļu maksātāja dati
01	Taksācijas perioda peļņa (zaudējumi) pirms nodokļa aprēķināšanas (4.pants)	8585
02	Ar saimniecisko darbību nesaistītie izdevumi (4. un 5.pants), tai skaitā:	512
02.1	piemērojot koeficientu 1,5	512
02.2	nepiemērojot koeficientu 1,5	0
03	Apliekamais ienākums (zaudējumi) (1.r.+2.r.)	9097

SIA „Z” gada pārskats par 2014., 2015., 2016. gadu.

Saimnieciskā darbība

Nozare (NACE 2) 69.20 Uzskaites, grāmatvedības, audita un revīzijas pakalpojumi; konsultēšana nodokļu jautājumos

Kapitāla daļas citos uzņēmumos

Uzņēmumam nepieder kapitāla daļas citos uzņēmumos.

Aprūtinājumi

Uzņēmumam nav reģistrētu komerciju.

Uzņēmumam nav reģistrētu iegumu Uzņēmumu Reģistrā.

Darbības pamatrādītāji

	2016	2015	2014	2013	2012
Darbinieku skaits	3	3	3 ↑	2	Nav datu
Apgrozījums, EUR	45 647 ↑	35 044 ↑	29 551 ↑	12 521	Nav datu
Tīrā peļņa vai zaudējumi, EUR	5 262 ↑	3 892 ↓	4 519 ↑	-3 433	Nav datu
Kopējie maksājumi valsts kopbudžeta, EUR	3 860 ↑	2 910 ↓	3 120	Nav datu	Nav datu
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis, EUR	370 ↑	0	0	Nav datu	Nav datu
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, EUR	0	0	0	Nav datu	Nav datu

Peļņas vai zaudējumu aprēķins

PEĻŅAS VAI ZAUDĒJUMU APRĒĶINS	Kods	01.01.2016-31.12.2016	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
		EUR	EUR	EUR
1. Neto apgrozījums	010	45 647	35 044	29 551
2. Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	020	32 803	28 286	20 933
3. Bruto peļņa vai zaudējumi	030	12 844	8 758	8 618
4. Pārdošanas izmaksas	040	543	339	380
5. Administrācijas izmaksas	050	1 382	1 188	615
6. Pārējie saimnieciskās darbības iegājumi	060	0	0	0
7. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	070	1 691	185	444
8. Iegājumi no līdzdalības koncerna meitas un asociēto sabiedrību kapitālos	080	0	0	0
9. Iegājumi no vērtspapīriem un aizdevumiem, kas veidojuši ilgtermiņa ieguldījumus	090	0	0	0
10. Pārējie procentu iegājumi un tam līdzīgi iegājumi	100	367	0	0
11. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumu un īstermiņa vērtspapīru vērtības norakstīšana	110	0	0	0
12. Procentu maksājumi un tam līdzīgas izmaksas	120	192	0	0
13. Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas postejiem un nodokļiem	130	9 403	7 046	7 179
14. Ārkārtas iegājumi	140	0	0	0
15. Ārkārtas izmaksas	150	0	0	0
16. Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	160	9 403	7 046	7 179

17. Uzņēmuma ienākuma nodoklis par pārskata gadu	170	4 141	3 154	0
18. Atliktais uzņēmuma ienākuma nodoklis	171	0	0	0
19. Pārējie nodokļi	180	0	0	2 680
20. Ārkārtas dividendes	181	0	0	0
21. Pārskata gada peļņa vai zaudējumi	190	5 262	3 892	4 519

Bilance

AKTĪVS	Kods	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
		EUR	EUR	EUR
1. Ilgtermiņa ieguldījumi				
I. Nemateriālie ieguldījumi				
1. Attīstības izmaksas	010	0	0	0
2. Koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības	020	0	0	0
3. Citi nemateriālie ieguldījumi	021	0	0	0
4. Nemateriālā vērtība	030	0	0	0
5. Avansa maksājumi par nemateriāliem ieguldījumiem	040	0	0	0
I. KOPĀ	050	0	0	0
II. Pamatīdzekļi				
1. Zemes gabali, ēkas un būves un ilgtermiņa stādījumi	060	0	0	0
2. Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatīdzekļos	070	0	0	0
3. Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	080	0	0	0
4. Pārējie pamatīdzekļi inventārā	090	790	2 190	1 580
5. Pamatīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	100	0	0	0
6. Avansa maksājumi par pamatīdzekļiem	110	0	0	0
7. Ilgtermiņa ieguldījumi publiskā partnera pamatīdzekļos	111	0	0	0
II. KOPĀ	120	790	2 190	1 580
III. Ieguldījuma īpašumi				
1. Ieguldījuma īpašumi	125	0	0	0
III. KOPĀ	128	0	0	0
IV. Bioloģiskie aktīvi				
1. Bioloģiskie aktīvi	215	0	0	0
IV. KOPĀ	218	0	0	0
V. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi				
1. Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	130	0	0	0
2. Aizdevumi radniecīgajām sabiedrībām	140	0	0	0
3. Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā	150	0	0	0
4. Aizdevumi asociētajām sabiedrībām	160	0	0	0
5. Pārējie vērtspapīri un ieguldījumi	170	0	0	0
6. Pārējie aizdevumi un citi ilgtermiņa debitori	180	0	0	0
7. Pašu akcijas un daļas	190	0	0	0
8. Aizdevumi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai	200	0	0	0
9. Atliktā nodokļa aktīvi	201	0	0	0
V. KOPĀ	210	0	0	0
1. IEDAĻAS KOPSUMMA	220	790	2 190	1 580

2. Apgrozāmie līdzekļi
I. Krājumi

1. Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli	230	0	0	0
2. Nepabeigtie ražojumi un pasūtījumi	240	0	0	0
3. Gatavie ražojumi un preces pārdošanai	250	0	0	0
4. Nepabeigtie pasūtījumi	260	0	0	0
5. Avansa maksājumi par precēm	270	0	0	0
6. Darba dzīvnieki un produktīvie dzīvnieki	280	0	0	0
I. KOPĀ	290	0	0	0

II. Pārdošanai turētā ilgtermiņa ieguldījumi

1. Pārdošanai turētā ilgtermiņa ieguldījumi	295	0	0	0
II. KOPĀ	298	0	0	0

III. Debitori

1. Pircēju un pasūtītāju parādi	300	3 309	1 839	1 380
2. Radniecīgo sabiedrību parādi	310	0	0	0
3. Asociēto sabiedrību parādi	320	0	0	0
4. Citi debitori	330	11 541	0	0
5. Neiemaksātās daļas sabiedrības kapitālā	340	0	0	0
6. Īstermiņa aizdevumi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai	350	0	0	0
7. Nākamo periodu izmaksas	360	229	275	261
8. Uzkrātie ieņēmumi	370	0	0	0
III. KOPĀ	380	15 079	2 114	1 641

IV. Īstermiņa finanšu ieguldījumi

1. Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	390	0	0	0
2. Pašu akcijas un daļas	400	0	0	0
3. Pārējie vērtspapīri un līdzdalība kapitālos	410	0	0	0
4. Atvasinātie finanšu instrumenti	411	0	0	0
IV. KOPĀ	420	0	0	0

V. Nauda	430	3 375	1 524	1 915
2. IEDAĻAS KOPSUMMA	440	18 454	3 638	3 556
BILANCE	450	19 244	5 828	5 136

PASĪVS	Kods	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
1. Pašu kapitāls				
1. Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)	460	2 828	40	40
2. Akciju (daļu) emisijas uzcenojums	470	0	0	0
3. Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	480	0	0	0
4. Finanšu instrumentu pārvērtēšanas rezerve	481	0	0	0
5. Rezerves				
a) likumā noteiktās rezerves);	490	0	0	0
b) rezerves pašu akcijām vai daļām	500	0	0	0
c) sabiedrības statūtos noteiktās rezerves	510	0	0	0
d) rezerves, kas novirzītas atīstībai	511	0	0	0
e) ārvalstu valūtu pārvērtēšanas rezerve	512	0	0	0
f) pārējās rezerves	520	0	0	0
5. KOPĀ	530	0	0	0
6. Nesadalītā peļņa				

a) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa	540	1 245	1 086	-3 433
b) pārskata gada nesadalītā peļņa	550	5 262	3 892	4 519
1. IEDAĻAS KOPSUMMA	560	9 335	5 018	1 126
2. Uzkrājumi				
1. Uzkrājumi pensijām un tam līdzīgām saistībām	570	0	0	0
2. Uzkrājumi paredzamajiem nodokļiem	580	0	0	0
3. Citi uzkrājumi	590	0	0	0
2. IEDAĻAS KOPSUMMA	600	0	0	0
3. Kreditori				
I. Ilgtermiņa kreditori				
1. Aizņēmumi pret obligācijām	610	0	0	0
2. Akcijās pārvēršamie aizņēmumi	620	0	0	0
3. Aizņēmumi no kredītiestādēm	630	0	0	0
4. Citi aizņēmumi	640	0	0	2 400
5. No pirošjiem saņemtie avansi	650	0	0	0
6. Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem	660	0	0	0
7. Maksājамie vekseli	670	0	0	0
8. Parādi radniecīgajām sabiedrībām	680	0	0	0
9. Parādi asociētajām sabiedrībām	690	0	0	0
10. Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	700	0	0	0
11. Atliktā nodokļa saistības	701	0	0	0
12. Pārējie kreditori	710	0	0	0
13. Nākamo periodu iegņēmumi	720	0	0	0
14. Neizmaksātās dividendes	721	0	0	0
I. KOPĀ	750	0	0	2 400
II. Īstermiņa kreditori				
1. Aizņēmumi pret obligācijām	760	0	0	0
2. Akcijās pārvēršamie aizņēmumi	770	0	0	0
3. Aizņēmumi no kredītiestādēm	780	0	0	0
4. Citi aizņēmumi	790	6 900	400	0
5. No pirošjiem saņemtie avansi	800	0	0	0
6. Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem	810	9	8	0
7. Maksājамie vekseli	820	0	0	0
8. Parādi radniecīgajām sabiedrībām	830	0	0	0
9. Parādi asociētajām sabiedrībām	840	0	0	0
10. Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	850	899	241	0
11. Atliktā nodokļa saistības	851	0	0	0
12. Pārējie kreditori	860	1 931	71	1 561
13. Nākamo periodu iegņēmumi	870	0	0	0
14. Neizmaksātās dividendes	871	0	0	0
15. Uzkrātās saistības	900	170	90	49
II. KOPĀ	910	9 909	810	1 610
3. IEDAĻAS KOPSUMMA	920	9 909	810	4 010
BILANCE	930	19 244	5 828	5 136

SIA „W” gada pārskats par 2014., 2015., 2016. gadu.

Kapitāla daļas citos uzņēmumos

Uzņēmumam nepieder kapitāla daļas citos uzņēmumos.

Apgūtinājumi

Uzņēmumam nav reģistrētu komerciju.

Uzņēmumam nav reģistrētu iegumu Uzņēmumu Reģistrā.

Darbības pamatrādītāji

	2016	2015	2014	2013	2012
Darbinieku skaits	3	3	3 ↑	2	2
Apgrozījums, EUR	27 764 ↑	27 758 ↓	34 455 ↑	33 896 ↑	32 587 ↑
Tīrā peļņa vai zaudējumi, EUR	-3 270 ↓	-1 068 ↓	6 658 ↓	10 516 ↑	3 836 ↑
Kopējie maksājumi valsts kopbudžetai, EUR	6 770 ↓	7 000 ↓	10 940	Nav datu	Nav datu
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis, EUR	60 ↓	250 ↓	900	Nav datu	Nav datu
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, EUR	0	0	0	Nav datu	Nav datu

Peļņas vai zaudējumu aprēķins

PEĻŅAS VAI ZAUDĒJUMU APRĒĶINS	Kods	01.01.2016-31.12.2016		01.01.2015-31.12.2015		01.01.2014-31.12.2014	
			EUR		EUR		EUR
1. Neto apgrozījums	010		27 764		27 758		34 455
2. Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	020		13 548		12 548		10 419
3. Bruto peļņa vai zaudējumi	030		14 216		15 210		24 036
4. Pārdošanas izmaksas	040		1 971		881		859
5. Administrācijas izmaksas	050		12 827		12 351		12 671
6. Pārējie saimnieciskās darbības iegājumi	060		0		0		0
7. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	070		2 688		3 044		747
8. Iegājumi no līdzdalības koncerna meitas un asociēto sabiedrību kapitālos	080		0		0		0
9. Iegājumi no vērtspapīriem un aizdevumiem, kas veidojuši ilgtermiņa ieguldījumus	090		0		0		0
10. Pārējie procentu iegājumi un tam līdzīgi iegājumi	100		0		0		0
11. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumu un īstermiņa vērtspapīru vērtības norakstīšana	110		0		0		0
12. Procentu maksājumi un tam līdzīgas izmaksas	120		0		0		0
13. Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas postejiem un nodokļiem	130		-3 270		-1 068		9 759
14. Ārkārtas iegājumi	140		0		0		0
15. Ārkārtas izmaksas	150		0		0		0
16. Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	160		-3 270		-1 068		9 759
17. Uzņēmuma ienākuma nodoklis par pārskata gadu	170		0		0		0
18. Atliktais uzņēmuma ienākuma nodoklis	171		0		0		0
19. Pārējie nodokļi	180		0		0		3 101
20. Ārkārtas dividendes	181		0		0		0

21. Pārskata gada peļņa vai zaudējumi	190	-3 270	-1 066	6 658
---------------------------------------	-----	--------	--------	-------

Bilance

AKTĪVS	Kods	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
		EUR	EUR	EUR
1. Ilgtermiņa ieguldījumi				
I. Nemateriālie ieguldījumi				
1. Attīstības izmaksas	010	0	0	0
2. Koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības	020	0	0	0
3. Citi nemateriālie ieguldījumi	021	0	0	0
4. Nemateriālā vērtība	030	0	0	0
5. Avansa maksājumi par nemateriāliem ieguldījumiem	040	0	0	0
I. KOPĀ	050	0	0	0
II. Pamatīdzekļi				
1. Zemes gabali, ēkas un būves un ilgtermiņa stādījumi	060	0	0	0
2. Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatīdzekļos	070	0	0	0
3. Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	080	0	0	0
4. Pārējie pamatīdzekļi un inventārs	090	1 230	252	424
5. Pamatīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	100	0	0	0
6. Avansa maksājumi par pamatīdzekļiem	110	0	0	0
7. Ilgtermiņa ieguldījumi publiskā partnera pamatīdzekļos	111	0	0	0
II. KOPĀ	120	1 230	252	424
III. Ieguldījuma īpašumi				
1. Ieguldījuma īpašumi	125	0	0	0
III. KOPĀ	128	0	0	0
IV. Bioloģiskie aktīvi				
1. Bioloģiskie aktīvi	215	0	0	0
IV. KOPĀ	218	0	0	0
V. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi				
1. Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	130	0	0	0
2. Aizdevumi radniecīgajām sabiedrībām	140	0	0	0
3. Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā	150	0	0	0
4. Aizdevumi asociētajām sabiedrībām	160	0	0	0
5. Pārējie vērtspapīri un ieguldījumi	170	0	0	0
6. Pārējie aizdevumi un citi ilgtermiņa debitori	180	0	0	0
7. Pašu akcijas un daļas	190	0	0	0
8. Aizdevumi akcionāriem vai daļbniekiem un vadībai	200	0	0	0
9. Atliktā nodokļa aktīvi	201	0	0	0
V. KOPĀ	210	0	0	0
1. IEDAĻAS KOPSUMMA	220	1 230	252	424
2. Apgrozāmie līdzekļi				
I. Krājumi				
1. Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli	230	0	0	0
2. Nepabeigtie ražojumi un pasūtījumi	240	0	0	0

3. Gatavie ražojumi un preces pārdošanai	250	0	0	0
4. Nepabeigtie pasūtījumi	260	0	0	0
5. Avansa maksājumi par precēm	270	86	0	0
6. Darba dzīvnieki un produktīvie dzīvnieki	280	0	0	0
I. KOPĀ	290	86	0	0
II. Pārdošanai turēti ilgtermiņa ieguldījumi				
1. Pārdošanai turēti ilgtermiņa ieguldījumi	295	0	0	0
II. KOPĀ	298	0	0	0
III. Debitori				
1. Pircēju un pasūtītāju parādi	300	38	0	1 037
2. Radniecīgo sabiedrību parādi	310	0	0	0
3. Asociēto sabiedrību parādi	320	0	0	0
4. Citi debitori	330	2 195	4 825	6 925
5. Neiemaksātās dajas sabiedrības kapitālā	340	0	0	0
6. Īstermiņa aizdevumi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai	350	0	0	0
7. Nākamo periodu izmaksas	360	275	369	375
8. Uzkrātie ieņēmumi	370	2 263	2 063	1 773
III. KOPĀ	380	4 771	7 257	10 110
IV. Īstermiņa finanšu ieguldījumi				
1. Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	390	0	0	0
2. Pašu akcijas un daļas	400	0	0	0
3. Pārējie vērtspapīri un līdzdalība kapitālos	410	0	0	0
4. Atvasinātie finanšu instrumenti	411	0	0	0
IV. KOPĀ	420	0	0	0
V. Nauda	430	376	3 123	4 040
2. IEDAĻAS KOPSUMMA	440	5 233	10 380	14 150
BILANCE	450	6 463	10 632	14 574

PASĪVS	Kods	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
1. Pašu kapitāls				
1. Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)	460	2 840	2 840	2 846
2. Akciju (daļu) emisijas uzcenojums	470	0	0	0
3. Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	480	0	0	0
4. Finanšu instrumentu pārvērtēšanas rezerve	481	0	0	0
5. Rezerves				
a) likumā noteiktās rezerves);	490	0	0	0
b) rezerves pašu akcijām vai daļām	500	0	0	0
c) sabiedrības statūtos noteiktās rezerves	510	0	0	0
d) rezerves, kas novirzītas atīstībai	511	0	0	0
e) ārvalstu valūtu pārvērtēšanas rezerve	512	0	0	0
f) pārējās rezerves	520	0	0	0
5. KOPĀ	530	0	0	0
6. Nesadalītā peļņa				
a) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa	540	4 774	6 470	2 332
b) pārskata gada nesadalītā peļņa	550	-3 270	-1 066	6 658
1. IEDAĻAS KOPSUMMA	560	4 344	8 244	11 836
2. Uzkrājumi				
1. Uzkrājumi pensijām un tam līdzīgām saistībām	570	0	0	0

2. Uzkrājumi paredzamajiem nodokļiem	580	0	0	0
3. Citi uzkrājumi	590	660	655	655
2. IEDAĻAS KOPSUMMA	600	660	655	655
3. Kreditori				
I. Ilgtermiņa kreditori				
1. Aizņēmumi pret obligācijām	610	0	0	0
2. Akcijās pārvēršamie aizņēmumi	620	0	0	0
3. Aizņēmumi no kredītiestādēm	630	0	0	0
4. Citi aizņēmumi	640	0	0	0
5. No pircējiem saņemtie avansi	650	0	0	0
6. Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem	660	0	0	0
7. Maksājami vekseli	670	0	0	0
8. Parādi radniecīgajām sabiedrībām	680	0	0	0
9. Parādi asociētajām sabiedrībām	690	0	0	0
10. Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	700	0	0	0
11. Atliktā nodokļa saistības	701	0	0	0
12. Pārējie kreditori	710	0	0	0
13. Nākamo periodu iepņēmumi	720	0	0	0
14. Neizmaksātās dividendes	721	0	0	0
I. KOPĀ	750	0	0	0
II. Īstermiņa kreditori				
1. Aizņēmumi pret obligācijām	760	0	0	0
2. Akcijās pārvēršamie aizņēmumi	770	0	0	0
3. Aizņēmumi no kredītiestādēm	780	0	0	0
4. Citi aizņēmumi	790	256	68	48
5. No pircējiem saņemtie avansi	800	0	142	284
6. Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem	810	130	120	36
7. Maksājami vekseli	820	0	0	0
8. Parādi radniecīgajām sabiedrībām	830	0	0	0
9. Parādi asociētajām sabiedrībām	840	0	0	0
10. Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	850	1 073	1 341	1 403
11. Atliktā nodokļa saistības	851	0	0	0
12. Pārējie kreditori	860	0	0	0
13. Nākamo periodu iepņēmumi	870	0	0	0
14. Neizmaksātās dividendes	871	0	0	0
15. Uzkrātās saistības	900	0	62	312
II. KOPĀ	910	1 459	1 733	2 083
3. IEDAĻAS KOPSUMMA	920	1 459	1 733	2 083
BILANCE	930	6 463	10 632	14 574

Bakalaura darbs „SIA „X” attīstības stratēģija” izstrādāts LU Biznesa, vadības un ekonomikas fakultātē

Ar savu parakstu apliecinu, ka pētījums veikts patstāvīgi, izmantoti tikai tajā norādītie informācijas avoti un iesniegtā darba elektroniskā kopija atbilst izdrukai.

Autors: Kristīne Veide

Rekomendēju/nerekomendēju darbu aizstāvēšanai

Vadītāja:lektore, Irina Rezepina.

_____.2017.

Recenzents: Andrejs Cekuls_____

Darbs iesniegts Studiju centrā _____.2017.

Dekāna pilnvarotā persona:

Studiju metodiķe Laila Lisenko _____

Dekāna pilnvarotā persona:

Studiju metodiķe Laila Lisenko _____

Darbs aizstāvēts bakalaura gala pārbaudījuma komisijas sēdē

_____.2017. Nr._____.

Komisijas sekretāre: _____ / _____ /